

Tygodnik ciechanowski

nr 38

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 38 (2333)

17 WRZEŚNIA 2024 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena

4,50 zł
W TYM 5% VAT

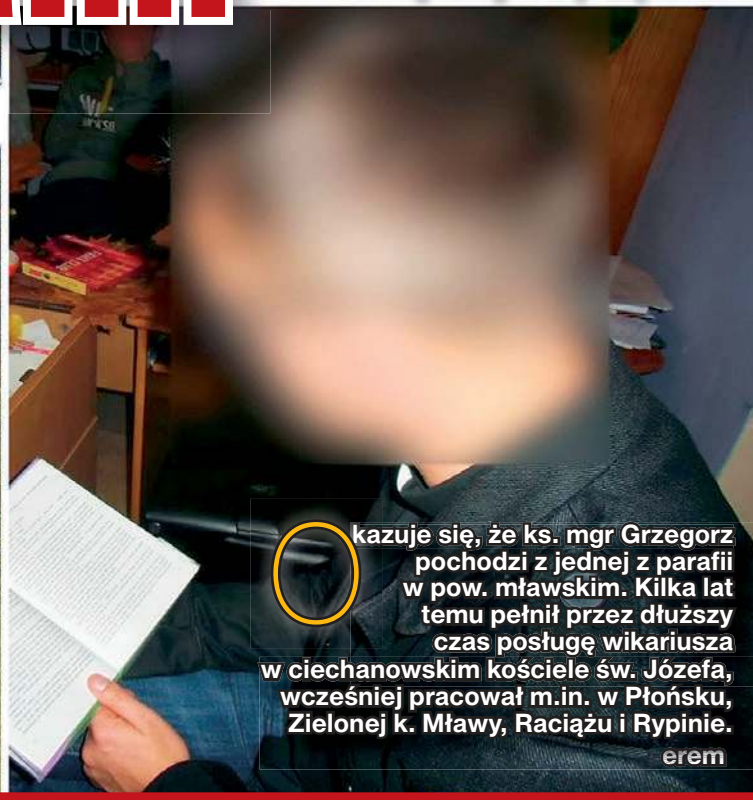
Wikary Grzegorz i jego przeszłość w Ciechanowie

Zwłoki na plebanii

Czytaj
na str. 2

W sobotę wieczorem, 7 września br., w mieszkaniu wikariusza - księdza Grzegorza na plebanii w Drobinie, znaleziono zwłoki 31-letniego mężczyzny. Policję powiadomiła gospodyni, która na prośbę wikariusza zadzwoniła na numer alarmowy 112 i wezwała pomoc. Przybyły na miejsce lekarz stwierdził zgon mężczyzny. Od tego czasu, najpierw cały Drobin, a później północne Mazowsze i cały kraj (rozpisują się o tym media ogólnopolskie) zastanawia się i bulwersuje tym, co wydarzyło się na plebanii.

kazuje się, że ks. mgr Grzegorz pochodzi z jednej z parafii w pow. mławskim. Kilka lat temu pełnił przez dłuższy czas posługę wikariusza w ciechanowskim kościele św. Józefa, wcześniej pracował m.in. w Płońsku, Zielonej k. Mławy, Raciążu i Rypinie.

Honorowy obywatel Struzik

Adam Struzik jest pierwszą osobą, której radni z gminy Sońsk przyznali tytuł Honorowego Obywatela Gminy. Marszałkowi województwa wręczono odznaczenie podczas czwartkowej (12 września) sesji Rady Gminy.

rdk
Czytaj na str. 13

Powrót

W czerwcu 1986 r. Ciechanów odwiedził 20-letni Brazylijczyk, Samy Katz, potomek dwóch ciechanowskich rodzin - Szezeńskich i Mysiorów. Po mieście oprowadzał go znany działacz społeczny i regionalista ciechanowski - 80-letni wówczas Robert Bartold.

Dziś, jako dojrzały 58-letni mężczyzna, opisuje w TC tamtą podróż.

żet
Czytaj na str. 10-11

Warszawa, Niedźbórz, Strzegowo

Powtórny pogrzeb generała „Kruka”

Na Cmentarzu Wojskowym na warszawskich Powązkach spoczęły - przywiezione z Francji - prochy gen. dyw. Jana Kazimierza Kruszeckiego - „Kruka Czarnego”, dowódcy jednego z plutonów legendarnej Pierwszej Kadrowej Józefa Piłsudskiego, a później m.in. dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

KJ
Czytaj na str. 14

DOŁĄCZ DO NAS!

-PRACOWNIK FIZYCZNY
-OPERATOR MASZYN
-OPERATOR WÓZKA WIDŁOWEGO
WYSOKIE WYNAGRODZENIE

POLBRAM
STEEL GROUP

533-202-288

rekrutacja@polbram.eu

Wikary Grzegorz i jego przeszłość w Ciechanowie

Zwłoki na plebanii

W sobotę wieczorem, 7 września br., w mieszkaniu wikariusza - księdza Grzegorza na plebanii w Drobinie, znaleziono zwłoki 31-lletniego mężczyzny. Policję powiadomiła gospodyni, która na prośbę wikariusza zadzwoniła na numer alarmowy 112 i wezwała pomoc. Przybyły na miejsce lekarz stwierdził zgon mężczyzny. Pojawiła się też policja.

Jak powiedział w miniony piątek prokurator rejonowy w Sierpcu Marek Łosicki, w ramach prowadzonego postępowania nikomu nie przedstawiono zarzutów, nikogo też nie zatrzymano.

- Na obecnym etapie nie ma do tego podstaw - podkreślił. - Chciałbym podkreślić z całą stanowczością, że nie prowadzimy postępowania w sprawie obyczajowej, ale w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci.

Wcześniej Prokuratura Okręgowa w Płocku, której podlega sierpecka Prokuratura Rejonowa, informowała, że „nic nie wskazuje na to, aby ktokolwiek przyczynił się do tego zgonu”.

- Na ciele mężczyzny nie znaleziono żadnych zewnętrznych śladów, wskazujących, że mogą one mieć związek ze śmiercią - zwracał uwagę rzecznik płockiej Prokuratury Okręgowej prokurator Bartosz Maliszewski.

Natomiast rzeczniczka Kurii Diecezjalnej Płockiej dr Elżbieta Grzybowska, poinformowała w komunikacie, że „wikariusz, który po zgonie 31-latka w jego mieszkaniu na plebanii w Drobinie został zwolniony z tej funkcji, otrzymał od biskupa płockiego również upomnienie kanoniczne”. „Duchowny ma także zakaz publicznego sprawowania sakramentów. Opuścił już parafię”.

Biskup płocki Szymon Stulkowski powołał zespół ds. wyjaśnienia sprawy, a jego celem jest „zbadać fakty i okoliczności, sporządzić dokumentację, a w konsekwencji przekazanie jej do Stolicy Apostolskiej” - informowała rzeczniczka kurii.

Okazuje się, że kilka lat temu ks. mgr Grzegorz pełnił przez dłuższy czas posługę wikariusza w ciechanowskim kościele św. Józefa, wcześniej pracował m.in. w Płońsku, Zielonej k. Mławy, Raciążu i Rypinie.

Sprawa budzi poruszenie

Wikary pochodzi z jednej z parafii w pow. mławskim. W latach 1997-2001 był uczniem Niższego Seminarium Duchownego w Płocku, a później przez sześć lat studentem Wyższego Seminarium Duchownego w tym samym mieście.

„Czym w naszym życiu jest zakochanie? Mówi się potocznie, że zakochanie to taki stan, w którym czujemy motyle w brzuchu, widzimy wszystko przez różowe okulary, ale zakochanie - mówił ks. Grzegorz. - Może być też takim środkiem znieczulającym powodującym

kim jesteśmy, skąd pochodzimy, z jakim bagażem wejdziemy w dany związek”.

Pielgrzymom podczas podróży do Częstochowy w 2016 r. przytaczał schemat sześciu „z”, tj. zainteresowanie, znajomość, zaangażowanie, związek, zaręczyny i zaślubiny.

„Zainteresowanie łączy się ze sferą cielesną, dlatego używa się tego powiedzenia, że ktoś nam wpadł w oko. Przez to też rodzi się w nas chęć poznawania tej osoby. Jest to ważny etap, w którym nie chodzi tylko o biologię. Budzi się pragnienie takiego wewnętrznego poznania drugiej osoby. Rodzi się zatem znajomość” - opowiadał ks. Grzegorz.

Jedni wiedzieli, inni nie dowierzają

Od minionego weekendu, najpierw cały Drobin, a później północne Mazowsze i cały kraj (rozpisują się o tym media ogólnopolskie) zastanawia się i bulwersuje tym, co wydarzyło się na plebanii. Przypominana jest orgia w Dąbrowie Górniczej, gdzie na jednej z plebanii dochodziło do przestępstw seksualnych.

łódzkiego, na terenie plebanii. Wiadomo też, że wikary jeszcze około godz. 17 udzielał w kościele ślubu. Dziennikarze ogólnopolskich stacji ruszyli do Drobin, aby rozmawiać z mieszkańcami i sąsiadami plebanii. Czy ktoś coś wcześniej widział, słyszał? Jedni (młodszy) twierdzą, że owszem - na plebanii dochodziło do zakrapianych balang, widywane były też kobiety; z kolei inni (starsi) są w szoku - niczego nie byli świadomi, a ks. Grzegorz był bardzo porządnym mężczyzną, uczył dzieci religii.

Wielkiego zaskoczenie wydarzeń na drobińskiej plebanii nie krył za to filozof oraz etyk ks. dr hab. Andrzej Kobylński.

- Jestem zaskoczony radykalnością tego wydarzenia. Natomiast to, że do niego doszło to mnie aż tak bardzo nie zaskoczyło, ponieważ ten wikariusz był moim studentem i mam szeroką wiedzę na temat, że tak powiem, różnych okoliczności tego wydarzenia - mówił na antenie radia RMF FM. Filozof przypominał, że do podobnych wydarzeń z udziałem duchownych w diecezji płockiej dochodziło już w latach 90.

Jednak prokuratura badająca sprawę jest przekonana, że wydarzenia na plebanii w Drobinie nie mają tła obyczajowego i dementuje plotki krążące wokół całej sprawy.

- Stanowczo zaprzeczam, żeby zmarły mężczyzna znaleziony na plebanii w Drobinie był zakuty kajdankami, związany lub skrupowany w jakikolwiek inny sposób. Informacje, jakie pojawiły się na ten temat są wyssane z palca - mówi prokurator Marek Łosicki odnosząc się do pojawiających się w mediach doniesień. - Młody wikariusz był bardzo roztrzęsiony i poruszony tym co się stało. Z naszych dotychczasowych ustaleń wynika, że obydwoj mężczyźni znali się i spotykali od jakiegoś czasu.

Śledztwo, przesłuchania...

Do czasu wyjaśnienia sprawy wikariusz zniknął z plebanii, nie ma go w Drobinie. Rzecznik prokuratury okręgowej w Płocku przekazał, że w sprawie zostanie wszczęte śledztwo, prawdopodobnie z art. 155 kodeksu karnego (prowadzi je prokuratura rejonowa w Sierpcu), czyli nieumyślnego spowodowania śmierci. To standardowa procedura, bo na razie nikomu nie postawiono żadnych zarzutów.

We wtorek 10 września ujawniono wyniki sekcji zwłok 31-latka zmarłego. Niewiele powiedziały o przyczynach zgonu (niewydolność krążeniowa), konieczne będzie przeprowadzenie bardziej szczegółowych badań, również toksykologicznych.

erem

Ksiądz Grzegorz nie mieszka już w Drobinie

Zanim trafił do Ciechanowa, urzędował w Zielonej k. Mławy, a wcześniej w Płońsku. W 2014 r. przeniesiono go do ciechanowskiej parafii św. Józefa (fara).

- Był u nas krótko. Nie znam powodów przeniesienia. Ale z tego słowa o nim powiedzieć nie mogę. Wspaniały człowiek - to głos osoby pracującej w kancelarii parafialnej w Ciechanowie.

Ale w Ciechanowie wcale nie był tak krótko, spędził tutaj trzy lata - oprócz posługi w kościele farnym, prowadził m.in. katechezę w jednym z miejskich przedszkoli. Był lubiany przez dzieci, podobnie jak przez młodzież w Drobinie, gdzie uczył religii w Zespole Szkół Ponadpodstawowych. Był podobno typem „księdza z gitarą”, lubiany przez uczniów, można z nim było podyskutować, chętnie słuchał, nawet, gdy ktoś miał inne zdanie niż on. Jeździł na pielgrzymki, gdzie chętnie wygłaszał kazania. Część z nich można jeszcze znaleźć na stronie www.pielgrzymka.com.

Pielgrzym, wolontariusz, opiekun młodzieży

Podczas pielgrzymek chętnie udzielał wiernym wskazówek, jak chociażby ta:

Plebania, w której znaleziono zwłoki 31-latka

w nas rodzaj pewnego uśpienia, przez które tracimy orientację w terenie i nie potrafimy obiektywnie ocenić siebie, drugiego człowieka oraz sytuacji, w której się znajdujemy. W stanie zakochania jesteśmy gotowi całkowicie poświęcić się tej drugiej osobie, jesteśmy gotowi zrobić dla niej wszystko, zapewnić większość jej potrzeb. Pamiętać jednak musimy o tym

(W tej sprawie zapadł już wyrok, kara łączna 1,5 roku więzienia dla księdza Tomasza Z. oskarżonego o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, nieudzielenie pomocy oraz udostępnienie narkotyków).

7 września br. po godzinie 18.00 policja otrzymała zgłoszenie o zwłokach mężczyzny, mieszkańca województwa

PANI
Iwone Grabińskiej

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

TATY

składają
Zarząd i Pracownicy
Elektrociepłowni Ciechanów Spółki z o. o.

FOP-187

Serdeczne podziękowania za profesjonalizm dla personelu

**Oddziału Chirurgii Ogólnej,
Onkologicznej i Bariatrycznej
Specjalistycznego Szpitala
Wojewódzkiego w Ciechanowie,
a szczególnie dla
dr Mariusza Rolewskiego,
dr Marcina Żochowskiego,
dr Przemysława Zębalskiego**

**składa
pacjentka
Maria Czarzasta**

Sonda „Tygodnika”

Wrzesień — czas nowej drogi

Wrzesień, to przede wszystkim szkoła – początek roku szkolnego i nowej drogi dla młodzieży, która po podstawówce dokonuje wyboru kolejnej szkoły w planach na wyższe studia i całe życie. Postanawiam odwiedzić kilka ciechanowskich szkół, aby porozmawiać z młodzieżą o tym co wybierają na najbliższą przyszłość i dalsze życie.

Lena Niemierzycka – Zespół Szkół Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Ciechanowie:

- Wybrałam szkołę im. Adama Mickiewicza, bo od samego początku wiedziałam, że jest to szkoła do której chcę chodzić, która pozwoli mi rozwinąć moje pasje, szczególnie do języka polskiego i historii. Na mój wybór wpłynęło moje otoczenie, moi znajomi opowiadali mi o tej szkole, o nauczycielach. To mnie zachęciło, aby przyjść do tej szkoły. W Ciechanowie spotkałam się z opinią, że jest to jedna z najlepszych szkół, co wpłynęło także na mój wybór. Bardzo zależało mi na tej szkole, bo chcę dobrze przygotować się do matury, a potem pójść na prawo. Bardzo mi na tym zależy. Według mnie przy wyborze szkoły trzeba przyjść na dni otwarte, aby dowiedzieć się o warunkach nauki w szkole. Jestem przewodniczącą klasy. Według mnie klasa jest zgrana. Jesteśmy razem krótko, ale już mamy wspólny język.

Aleksander Kamiński, absolwent I klasy Liceum Mundurowego „Feniks” w Ciechanowie:

- Wybrałem tę szkołę, dlatego, że od zawsze zainteresuje mnie wojsko. Z tym chce wiązać moją przyszłość. Szkoła ta była moim pierwszym i jedynym wyborem, którego nie żałuję. Wyróżnia się dużą ilością zajęć praktycznych, takich jak: przygotowanie wojskowe, samoobrona, zajęcia w terenie, zajęcia na strzelnicy czy w jednostce. Poza tym dużym zapleczem sportowym, czy wojskowym, z którego korzystamy na zajęciach.

Jesteśmy bardzo zadowoleni, że kadra to fachowcy. Mają dużo wiedzy, wnoszą informacje i teoretyczne, i praktyczne.

Bardzo nam się podobają tradycyjne zwyczaje. Uczy nas to dyscypliny, zachowań i bardzo się nam podoba.

Wśród kadry są fachowcy, którzy byli na placówkach. Takim przykładem jest sierżant Adam Pytel.

Mogę zaprosić uczniów na dni otwarte. Szkołę mogę polecić.

Wybrałem na studia i chciałbym, aby to był WAT.

Oliwia Brach - absolwentka I klasy Liceum Mundurowego „Feniks” w Ciechanowie:

- Wybrałam tę szkołę, bo mogę w niej uczyć się tego, czego nie nauczę się na co dzień. Na przykład strzelanie z broni, o której nawet nie wiedziałam, że istnieje: z długiej i krótkiej. Chcę łączyć swoją przyszłość z wojskiem i pomagać ojczyźnie. W przyszłości chcę być w lotnictwie, chcę być wśród pilotów. Wysoko oceniam zajęcia z kadrą. Sierżant Adam Pytel to najlepszy przykład. Był on razem z moim tatą Sławomirem Brachem służył w Afganistanie i Iraku. To już tradycja rodzinna. Jak pójdę na studia to w Akademii Lotniczej.

Zuzanna Sumiła – Zespół Szkół Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Ciechanowie:

- Wybrałam tę szkołę, ponieważ słyszałam, że jest tutaj wysoki poziom nauczania. Byłam na dniach otwartych. Była miła atmosfera. Nauczyciele wydawali się bardzo mili i to się sprawdziło. Jest tu taki poziom, że pozwoli mi to na rozwijanie mojej wiedzy. Bardzo lubię język polski. Jestem na kierunku humanistycznym, a wybór był związany z planami, że napiszę maturę z języka polskiego. Chciałam pójść na prawo, a nauka tutaj pozwoli mi dobrze przygotować się do tego. Jak byłam na dniach otwartych spotkałam życzliwych nauczycieli, którzy pozytywnie wpłynęli na wybór. Ciekawe były także spotkania z uczniami, którzy już tu pobierali naukę. Mogłam dowiadywać się, co sądzą starsze koleżanki i koledzy o nauce w tej szkole. Mój brat, o dwa lata starszy chodzi do tej szkoły i za jego namową i rodziców chciałam przyjść do tej szkoły.

Przemysław Łuniewski – nowy nauczyciel informatyki w „Feniksie” w Ciechanowie:

- Bycie nauczycielem interesowało mnie już od lat. Poszedłem na studia dzienne do Olsztyna, gdzie ukończyłem kierunek ergonomii i projektowania form użytkowych w kierunku nauczycielskim, a później skończyłem informatykę stosowaną. Lubie pracować z młodzieżą w szkołach mundurowych, bo mi pasuje wszystko co się w tej szkole dzieje. Jestem też żołnierzem Wojsk Obrony Terytorialnej. Młodzież w tej szkole jest bardzo zdyscyplinowana i to jest wielka wartość.

Oliwia Rzeczkowska – klasa I, z-ca przewodniczącego Zespołu Szkół Zawodowych im. Bema w Ciechanowie:

- Wybrałam tę szkołę, bo wydawała mi się bardziej prestiżowa niż inne. Byłam zainteresowana bardziej profilem mojej klasy, bo jest to klasa mundurowa. Mam tutaj możliwość kończenia logistyki i przygotowania wojskowego. Przy starcie na studia będę miała szansę na większe prawdopodobieństwo kształcenia w kierunku cywilnym, czy wojskowym.

Zuzia Urbanowska – uczennica I klasy programistyczno-informatyki Zespołu Szkół Zawodowych im. Bema w Ciechanowie:

- Jest nas 35 uczniów. Wielu moich znajomych, moja rodzina wybrało tę szkołę i dobrze ją wspominają. Jestem zadowolona z relacji z nauczycielami. Mój ulubiony przedmiot to matematyka. Po maturze mam zamiar wyjechać do Japonii bądź Wielkiej Brytanii, żeby studiować programistykę. Znam w mówieniu i rozumieniu język angielski i niemiecki. Polecam koleżankom i kolegom szkołę im. Bema, bo to będzie najlepszy wybór.

Michał Osiński - Zespół Szkół Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Ciechanowie:

- Wybrałem tę szkołę, bo ma dużo plusów. Jednym z nich jest fakt, że blisko mieszkam. Nauczyciele są w miarę mili, zwłaszcza nauczycielka od fizyki. Tę szkołę wybrałem, bo to najlepsze liceum ciechanowskie. Ukończę tę szkołę. Potem będą studia ekonomiczne, albo prawnicze. Jeszcze muszę się zastanowić. Ukończyć studia. Potem doktorat. Potem zostać posłem, założyć własną partię, objąć władzę i zaprowadzić porządek w kraju. Objąć władzę i stworzyć silny i bogaty kraj.

Agata Pytel – dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Polskich Spadochroniarzy w Ciechanowie:

- Około 8-10 lat temu otrzymałam propozycję, aby otworzyć szkołę w Ciechanowie. Mając dobre tradycje rodzinne: pradziadek, dziadek, tata, brat, mąż to wojskowi postanowiliśmy otworzyć szkołę mundurową. Jesteśmy 5 rok na rynku. 3 rok absolwentów. Jest taki podział 60% chłopców, 40% dziewczyn. Obecnie jest 102 uczniów.

Ostatnio przyszedł do szkoły nowy nauczyciel – informatyk. Spośród tylu szkół w mieście wybrał właśnie naszą.

Maciej Wojciechowski – dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych im. Bema w Ciechanowie:

- Naszą szkołą jest zawsze duże zainteresowanie. Obecnie są trzy nowe klasy, które liczą około setki uczniów. Szkoła podlega Starostwu. Nie odczuliśmy, aby było mniej uczniów. Mamy świetne kierunki: technik informatyk-programista, technik logistyki, technik elektryk, przemysłu mody. Szkoła cały czas zmienia się.

Przygotował KRZYSZTOF BIEŃKOWSKI

Ciechanowscy żołnierze walczą ze skutkami powodzi

Kotlina Kłodzka, jak i pozostała część południo-zachodniej Polski zmagają się z powodzią. Wojsko ruszyło na pomoc. Ciechanowscy żołnierze z 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej pozostają w gotowości, czekając na rozkazy, aby wyruszyć na południe kraju. Dwóch z nich, saperzy, są już w Kłodzku, aby specjalną łodzią saperską poruszać się po terenach zalanych wezbranymi rzekami.

Jak poinformowała nas rzeczniczka prasowa 5 MBOT im. Mieczysława Dziekmiszewicza ps. „Rój” w Ciechanowie Elżbieta Obrębska, do Kłodzka wysłano już dwóch ciechanowskich saperów. Przebywają tam od niedzieli. Obsługują łódź saperską, którą również zapewniła ciechanowska jednostka wojskowa. Ponadto ciechanowscy wojskowi zabrali ze sobą potrzebne tam agregaty prądotwórcze. Nasie żołnierze wspierają tym samym 16. Dolnośląską Brygadę Obrony Terytorialnej, działającą obecnie na terenach powodziowych.

250 żołnierzy z Ciechanowa jest w gotowości, aby w każdej chwili ruszyć na Dolny Śląsk.

Żołnierze umacniają wały, ewakuują mieszkańców z zagrożonych terenów, naplniają worki z piaskiem, zabezpieczają teren.

Żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej zorganizowali Wojskowe Zgrupowania Zadaniowe, opierając się na brygadach z Małopolski, Wielkopolski, Śląska i Dolnego Śląska. W gotowości pozostają WOT-y z Mazowsza i pozostałych części kraju.

erem

Mentzen potwierdził start w wyborach prezydenckich

W ramach trasy Mentzen 2025 posłowie Konfederacji Sławomir Mentzen oraz Ewa Zajączkowska-Hernik odwiedzili w sobotę 14 września Ciechanów oraz Ostrołękę.

- Nie możemy dać się wtopić w europejskie, superpaństwo zarządzane przez Niemców, nie możemy dać się zastąpić przez imigrantów z całego świata - mówił ze sceny ustawionej na placu Jana Pawła II w Ciechanowie do kilkuset osób Sławomir Mentzen. Poseł Konfederacji potwierdził, że w przyszłym roku wystartuje w wyborach prezydenckich. Zanim na scenie pojawił się kandydat na prezydenta głos zabrała posłanka Zajączkowska-Hernik.

- Nie chcemy, żeby kolejny prezydent, w stylu Tuska czy Trzaskowskiego, klepał po raz kolejny tę samą lewacką patologię i agendę płynącą z Unii Europejskiej albo z polskiego rządu. Nie będziemy klękać przed eurokratami. Oni nie chcą, żeby prezydentem został ktoś, kto będzie dbał o interesy Polski. Prześcimy być wspólnikami tych, którzy niszczą naszą Polskę. Czas na prezydenta, który nigdy nie zagłosuje za jakąkolwiek podwyżką podatków - mówiła posłanka.

Poseł Mentzen z kolei mówił, że jest przekonany, że za 10 lat Polska może być najlepszym miejscem

do życia w całej Unii Europejskiej. Przeszkodą może być jedynie lewicowa ideologia, którą próbują zaszczyć do spółki UE, polski rząd i wielkie międzynarodowe korporacje.

- Wiem jak doprowadzić do tego, żeby Polska była dumnym narodem. Dlatego będę kandydował na urząd prezydenta - przyznał Mentzen.

Poseł dodał też, że wie i zgadza się z opinią, że jest mało „prezydencki”, a to m.in. dlatego, że w kraju od lat panuje przekonanie, że „prezydent nic nie może”, „posłusznie podpisuje wszystkie ustawy”, „pilnuje żyrandola” czy „wręcza order” i „uśmiewa przestępców”.

- Jeśli dalej chcecie prezydenta, który udaje, że pada deszcz, gdy pluja nam w twarz, to dalej głosujcie na kandydatów w stylu Dudy, Komorowskiego, Trzaskowskiego i Hołowni - mówił Sławomir Mentzen.

Kandydat na prezydenta zapowiedział, że jeżeli zostanie wybrany na

FOT. RM

urząd, to obiecuje, że będzie rekordzistą pod względem liczby założonych, ale też zawetowanych ustaw, to będzie najbardziej aktywna prezydentura w historii.

Poseł Konfederacji potwierdził też, że jest człowiekiem upartym i nie lubi się dopasowywać - do ludzi, okoliczności. Ale właśnie tych cech potrzebuje dobry polityk.

- Gdy zostanie wybrany prezydentem Polski, to wówczas wszyscy będą dopasowywać się do nas - Niemcy, Rosjanie, Ukraińcy - do naszych interesów, kultury i pamięci historycznej, języka.

I dalej mówił:

- Prezydentem naszego kraju powinien być szef partii, a nie osoba wytypowana przez taką osobą, która później musi spełniać jej oczekiwania. Ja jestem prezesem swojej partii, w związku z czym będę całkowicie niezależnym prezydentem - zakończył poseł Sławomir Mentzen.

erem

Ratusz i PCK organizują zbiórkę dla powodzian

Pomoc dla powodzian z południa Polski organizuje ciechanowski Urząd Miasta. Zbiórka pomocowa rozpoczęła się w poniedziałek 16 września br. o godz. 14.00. Jak poinformowano nas w ratuszu najważniejsze w tej chwili są: żywność, woda pitna, środki czystości i karma dla zwierząt. Samorządowcy proszą, żeby na razie nie przynosić żadnej odzieży.

Urząd miasta uruchomił też specjalne konto, na które można wpłacać pieniądze. Przekazane one zostaną miastom dotkniętym powodzią.

Numer konta bankowego: PL73 1600 1462 1837 0686 3000 0533. Odbiorcą przelewu: Gmina Miejska Ciechanów. W tytule przelewu należy wpisać: POMOC DLA POWODZIAN.

- Ciechanowski ZWiK rozpoczął produkcję wody paczkowanej w Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Gostkowskiej, która przekazana zostanie mieszkańcom Kłodzka. To gotowa do spożycia woda w litrowych opakowaniach, która zostanie przekazana potrzebującym miastom - przekazał prezes ZWiK-u Piotr Wojciechowski.

Akcja koordynowana jest przez Związek Miast Polskich, której przewodniczy prezydent Ciechanowa.

- Okażmy serce tym, którzy znaleźli się w dramatycznej sytuacji na południu Polski. Ciechanowianie już pokazali nieprawdopodobną moc ich wsparcia, kiedy w 2022 r. w ratuszu odbywała się zbiórka dla objętej wojną Ukrainy - powiedział prezydent Krzysztof Kosiński.

Również Oddział Rejonowy PCK w Ciechanowie rozpoczął zbiórkę artykułów na rzecz ofiar powodzi. Najpotrzebniejsze rzeczy to artykuły dla dzieci (chusteczki, pampersy, kaszki, żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego), artykuły higieniczne, środki czystości, kosmetyki, żywność trwała, spiwory, koce. Chodzi o rzeczy nowe.

PCK nie prowadzi zbiórki odzieży. Dary przyjmowane w Polskim Czerwonym Krzyżu Oddział Rejonowy w Ciechanowie, ul. Rzeczkowska 11 w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach 08.00-18.00, w sobotę od 8.00 do 14.00.

Kontakt telefoniczny: 508 476 911, 506 344 709, 602 773 026. Większe transporty należy wcześniej zgłaszać telefonicznie.

Polski Czerwony Krzyż prowadzi również zbiórkę finansową na rzecz ofiar powodzi.

Każdy, kto chce wesprzeć akcję pomocową PCK, może także wpłacić dowolną kwotę na numer konta: 16 1160 2202 0000 0002 7718 3060 lub przez stronę internetową PCK.pl, erem, żet

Weekendowy krajobraz po burzy

W piątek, 13 września, przez region północnego Mazowsza przeszły silne burze. Ulewa zaczęła się we wczesnych godzinach popołudniowych, trwała zaś do późnych godzin nocnych.

Powiat ciechanowski

Silny deszcz, zacinający wiatr - sytuacja wyglądała groźnie. Na szczęście w powiecie ciechanowskim obyło się bez większych incydentów. Strażacy z PSP w Ciechanowie w trakcie weekendu wyjeżdżali tylko w sobotę. Wezwania dotyczyły powalonych drzew, jednego na drodze krajowej nr 7, drugiego w Opinogó-

rze - tam powalone drzewo zatarasowało obydwa pasy jezdni na drodze powiatowej.

Powiat płoński

W piątek po burzy zalane zostały dwie ulice w Płońsku - Przemysłowa i Mikołaja Kopernika. Z powodu wysokiego poziomu wody na miejsce zostały wysłane oddziały straży pożarnej, które zajęły się jej wypompowaniem. Na szczęście żywioł nie wyrządził żadnych szkód.

PB

GRUPA POLMLEK świętuje 30-lecie swojej działalności

POLMLEK to wciąż firma rodzinna

GRUPA POLMLEK to jedna z największych prywatnych firm mleczarskich w naszym kraju. W Polsce i na świecie posiada w sumie 15 zakładów produkcyjnych. Eksportuje swoje wyroby, już nie tylko mleko, na blisko 140 rynków na całym świecie. O trzech dekadach działalności firmy Grupa Polmlek rozmawiamy z jej właścicielem i założycielem Andrzejem Grabowskim.

***Czy polskie mleko jest dobrej jakości?**

- Oczywiście. Polskie gospodarstwa dzisiaj w niczym nie przypominają tych sprzed lat. Nowoczesne obory, rozwiązania technologiczne to jedno, ale z drugiej strony nasi polscy rolnicy prowadzą swoje gospodarstwa w bardziej ekologiczny sposób niż np. zachodni rolnicy. Używają mniej pestycydów, zwierzęta są karmione wysokiej jakości paszami, które hodowcy często sami produkują. W Polsce taka przeciętna wielkość gospodarstwa to 40 – 70 krów dojnych. Przy takiej ilości zwierzęta mają mniej stresu, znają swoich opiekunów, to wszystko ma wielki wpływ na jakość mleka.

***Czym zatem kieruje się konsument przy wyborze towaru na półce w sklepie? Wyłącznie ceną produktu?**

- Z pewnością cena to jeden z głównych czynników mających wpływ na decyzję zakupową. Ale liczy się jednak w Polsce zaufanie do marki, świadomość marki, rozpoznawalność. Polacy lubią kupować polskie produkty, z krajowych fabryk. Dlatego na naszych polmleko-owych opakowaniach mamy znak Produkt Polski. To komunikat dla konsumenta, że ten produkt spełnia wytyczne Ministerstwa Rolnictwa. Że powstał z polskich surowców, w polskiej fabryce. I po takie produkty ludzie sięgają najchętniej. Mleko to akurat dość generyczny produkt. Trudno się doszukać jakiejś wyjątkowej przewagi w mlekach od różnych producentów. Ale u naszych dostawców i w naszych zakładach mamy wdrożone systemy bezpieczeństwa, dbamy o dobrostan zwierząt, także logo Polmlek to gwarancja naprawdę wysokiej jakości.

***Obchodzicie państwo w tym roku 30-lecie działalności firmy. Czy można jakoś krótko podsumować?**

- Z moim partnerem biznesowym i przyjacielem Jurkiem Boruckim poznaliśmy się 30 lat temu. I tak przez te lata, od małego sklepu i zakładu mleczarskiego w Gąsewie pomafu, krok po kroku, rozbudowyaliśmy firmę. Nie baliśmy się nigdy podejmowania decyzji, czasem obarczonych ryzykiem, ale jak widać ostatecznie nam się to opłaciło. Przejmowaliśmy kolejne zakłady, również od zagranicznych podmiotów, przejęliśmy piękny zakład w Lidzbarku Warmińskim, gdzie w 2017 roku otworzyliśmy ultranowoczesną proszkownię koncentratu białka serwatkowego i laktozy, wcześniej w 2015 r. przejęliśmy zakład sokowy w Tymienicach wraz z mocną marką Fortuna, w 2019 r. dołączył Lacpol, potem w 2022 r. Ceko z marką Sery z Goliszewa, marokański Jibal kupiony od koncernu Bel, rok temu mleczarnia Konecka, teraz Rokitniakna... Jednym słowem rośniemy, nie zatrzymujemy się, mamy apetyt na więcej.

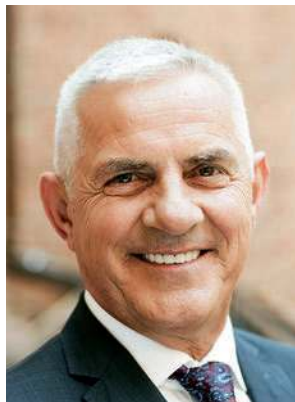
***Jak świętowali Państwo jubileusz?**

- Przede wszystkim Polmlek po 30 latach to nadal firma rodzinna. I to bardzo chcieliśmy podkreślić podczas Jubileuszu 30-lecia. Spotkaliśmy się na terenie Hotelu Zamek Gniew z naszymi rodzinami, pracownikami, dostawcami, kontrahentami, politykami, lekarzami weterynarii, słowem ze wszystkimi, których zaangażowanie tworzy Grupę

Polmlek. Z przyjemnością obserwowałem mojego syna Adama i syna Jerzego, Szymona, jak wspólnie sobie radzą w rolach gospodarzy. Niektórzy nasi dostawcy też przyjechali z rodzinami, nawet z wnuczkami, czyli już trzecie pokolenie rośnie. Bardzo istotne słowa padły z ust ministra Czesława Siekierskiego, który mówił o złagodzeniu założeń Zielonego Ładu, o konsolidacji w branży mleczarskiej, byłego ministra Henryka Kowalczyka, byłego premiera Jerzego Buzka, który

Andrzej Grabowski

Jerzy Borucki

Jubileusz 30-lecia firmy Polmlek

mówił o bezpieczeństwie żywnościowym i roli polskich rolników i firm takich jak Polmlek w zapewnieniu tego bezpieczeństwa, naszego przyjaciela, byłego ministra Artura Balasa, senatora Ryszarda Bobera, którzy wypowiedzieli się na temat trudności związanych z ukraińskim rynkiem. To było bardzo owocne spotkanie. Oczywiście nie zabrakło czasu na wspólne świętowanie, ugościliśmy wszystkich z całego serca.

***Wróćmy jeszcze do początków Polmleku. Co było w tamtych czasach najtrudniejsze przy powstawaniu firmy?**

- Nigdy nie postrzegałem tego w kategoriach trudności. Powiedziałbym, że to raczej były wyzwania. To była zupełnie inna skala, więcej zadań musieliśmy z Jerzym wykonywać we własnym zakresie. Teraz mamy grono wykształconych, doświadczonych menadżerów, specjalistów, technologów, pracuje z nami około 5 tys. osób. Każdy jest ważny, każdy ma swoją rolę w tym wielkim przedsięwzięciu. Może właśnie to było największe wyzwanie – stworzyć taki zespół, z którym nie ma rzeczy niemożliwych. Przekonać ich, żeby pracowali z nami. Niemal 10 tys. gospodarstw, rolników, którzy też z nami pracują, bez nich nie byłoby co robić, z czego produkować. Im też chcemy dać poczucie bezpieczeństwa, stabilności. Przy ostatnich przejęciach wypłacaliśmy po 150% udziałów wszystkim członkom spółdzielni. Po to, żeby przekonali się, że prywatny kapitał to równie dobre rozwiązanie i Polmlek to dobry partner do dalszej współpracy.

***Proszę powiedzieć, jak dzisiaj wygląda wpływ Polmleku na polskie rolnictwo?**

- To bardzo dobrze podsumował Minister Rolnictwa Czesław Siekierski na konferencji prasowej podczas Jubileuszu 30-lecia. Określił to w ten sposób, że Polmlek prowadzi integrację producenta rolnego, rolnika, odbiera jego produkty, przetwarza, dostarcza konsumentom, a co istotne, również konsumentom zagranicznym, bo 52 proc. skupowanego mleka jest eksportowane za granicę, oczywiście w postaci wyrobów gotowych. Polmlek zapewnia bezpieczeństwo rolnikom, zapewnia

Razem na scenie

stały odbiór surowca. Jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo konsumentom, dostarczając im najwyższej jakości produkty. Minister podkreślił, że ta integracja pionowa to coś, co chętnie widziałby w innych sektorach gospodarki. To daje trwałe powiązanie i zabezpiecza odpowiedni podział środków między uczestników łańcucha żywnościowego.

***Państwa firma prowadzi działalność już nie tylko w Polsce, skąd pomysły, żeby wejść na rynek światowy?**

- Gdy Polmlek przejmował marokański Jibal od francuskiego Bella, media pisały o podróży w nieznaną polskiemu giganta mleczarskiego. Jednak nie najbardziej mylnego. To rynek egzotyczny, ale znany nam od lat - weszliśmy tam z inwestycjami, kupiliśmy zakład, znaczącą sieć dystrybucji, farmę krów, bo wyczuliśmy potencjał. Na rynkach północnej Afryki byliśmy obecni latami z naszymi produktami. Czytamy prognozy rozwoju konsumpcji w północnej Afryce i zapotrzebowania na coraz lepsze jakościowo produkty. Pamiętajmy, że z Polski trzeba wyeksportować co najmniej 30 proc. mleka. W Maroku budujemy hub i otwieramy na kolejne rynki środkowej i północnej Afryki. Zaczęliśmy sprzedawać soków w brandzie Jibal, bo w tym zdobyliśmy doświadczenie na rynku polskim przejmując Fortunę, produkujemy masło, stawiamy linię serków topionych, by poszerzyć gamę produktów. Jibal ma potencjał a sieć dystrybucji jest naszym asem w rękawie.

***Jak wygląda produkcja w Maroku?**

- Sam proces produkcji nie różni się wiele od tego w naszych zakładach

w Polsce. Tam również mamy nowoczesne linie, doposażamy je, stawiamy kolejne. To piękny, duży zakład z ogromnym potencjałem. Różnice są w asortymencie. Poza podstawowymi produktami jak mleko świeże i UHT, produkujemy jogurty, które są już inne niż nasze, ale to przez preferencje konsumenckie a nie przez różnice w technologii. Po prostu Marokańczycy wolą inne smaki,

rynkowe i jak w przypadku polskich zakładów tak i tam szybko podejmujemy decyzje.

***Firma ma już swoich następców. Grupą Polmlek aktualnie zarządzają młodzi, przedsiębiorczy synowie założycieli – Adam Grabowski i Szymon Borucki. Jak sukcesorzy radzą sobie z tak ogromnym przedsiębiorstwem?**

- W czwartą dekadę Polmlek wchodzi wzmocniony zaangażowaniem mojego syna Adama Grabowskiego i Szymona Boruckiego czyli syna mojego wspólnika, menażerów młodego pokolenia, którzy odpowiadają za coraz bardziej kluczowe obszary firmy. Nasza decyzja o stopniowej sukcesji pokazuje, że zawsze patrzymy daleko w przyszłość.

Oni sami o sobie mówią, że dzieli ich taka sama różnica wieku jak mnie i Jerzego, podobnie jak my różnią się charakterami. Jakoś tak naturalnie wyszło, że Adam zaangażował się w innowacje, technologie, potrafi dużo i pięknie mówić o mleku, które nazywa piątym żywiołem, a Szymon z kolei zaangażował się w procesy sprzedażowe, eksport, kontakty z klientami. Obaj ciężko pracują, codziennie są w biurze, zaangażowani na 100 a może 200 procent. Nabierali doświadczenia długo, można powiedzieć, od początku istnienia firmy. Szymon jest równolatkiem Polmleku. Ja i Jerzy jesteśmy nadal aktywni, nie zwalniamy tempa, ale najważniejsze decyzje podejmujemy już razem z synami.

***Jakie plany zakładacie na najbliższą przyszłość?**

- Jedno słowo – rozwój. Krokiem milowym z perspektywy przyszłości polskiego mleczarstwa jest utworzenie w Lidzbarku kolejnego centrum badawczo rozwojowego, gdzie pracujemy nad pełnoskalową produkcją laktoferyny. Po latach przemyśleń i analiz jesteśmy gotowi wraz z naszymi partnerami naukowymi do intensyfikacji badań, których wynik pozwoli wdrożyć technologię przemysłowej produkcji tego cennego aktywnego białka. W 2023 roku oddaliśmy w Lidzbarku do użytku wyspecjalizowaną mieszalnię proszków, jest całkiem nowa suszarnia typu Filtermat. Nowoczesne centrum logistyczne stworzone z myślą o proszkach. Daje nam to niemal nieograniczone możliwości, jeśli chodzi o tworzenie wyrobów sproszkowanych i ich eksport na światowe rynki. W Grudziądzu gotowi jesteśmy do produkcji mozzarelli na skalę, jakiej w tej części Europy nikt jeszcze nie testował. Linie są w pełni zautomatyzowane a pakowaniem zajmują się roboty. Oddaliśmy do użytku praktycznie całkowicie nową masłownię. Piotrków Kujawski i Wolsztyn to zakłady Lacpolu, w tych dwóch zakładach rozpoczęliśmy zakrojone na szeroką skalę procesy inwestycyjne – będzie o nich głośno. Zmiany i rozbudowę przechodzi zakład w Raciążu. Automatyzujemy produkcję w mniejszych spółkach, w Gościńcu, w Makowie Mazowieckim w zakładzie w Końskich, Warlubiu. Dziś klucz do sukcesu to automatyzacja i robotyzacja. Ostatnie przejęcie mleczarni w Szczekocinach, pokazuje, że Polmlek nadal otwiera się na nowe obszary - tym razem współpracy z rolnikami ze Śląska i południowej części województwa świętokrzyskiego. Dziś Grupa to liczący się w Polsce, solidny partner dla niemal 10 tysięcy rodzimych rolników. O dobrej współpracy z naszymi dostawcami świadczą zwiększana rok do roku liczba producentów mleka, którzy chcą się włączyć właśnie z nami.

RADOSŁAW MARUT

***Zacznijmy od wydarzeń bieżących. Niedawno mieliśmy w Raciążu jarmark, była to pierwsza duża impreza, którą pani współorganizowała jako dyrektor MCKSiR. Jakie są pani wrażenia i jak pani ocenia sam tegoroczny jarmark?**

- To prawda, to był od razu skok na głęboką wodę, ponieważ jarmark jest największą imprezą, jaka odbywa się w Raciążu w ciągu roku. I akurat przypadła na mój start.

Wydaje mi się, że wyszła naprawdę dobrze. Na niektóre rzeczy nie miałam wpływu. Chociażby na wybrany termin tego wydarzenia. Myślę, że nie był do końca szczęśliwy. 14 sierpnia był dniem roboczym, więc wielu ludzi nie mogło wziąć udziału we wszystkich atrakcjach, które zaplanowaliśmy. Sami mieszkańcy zwrócili nam na to uwagę – w przyszłości będziemy bardziej uważni przy wyborze daty.

W oczy rzuciło mi się jedno – Raciąż potrafi się bawić. Pokuszę się o stwierdzenie, że w przeszłości w mieście musiał działa fanklub zespołu ŁZY, bo większość osób bawiących się wokół mnie знаła słowa piosenek. Nie tylko „Agnieszka już dawno tutaj nie mieszka”, ale także wielu, wielu innych.

Czymś wyjątkowym jest pokaz bryczek – myślę, że to prawdziwy ewenement na skalę mazowiecką. To jest coś niezwykle widowiskowego. W przyszłości chciałabym rozwinąć ten punkt programu z pomocą naszych władarzy – burmistrza i wójta – oraz naszych sponsorów, mecenasów kultury, bez których tak mała jednostka jak raciąski MCKSiR pewnie nie poradziłaby sobie z tak dużą imprezą.

***Jakie są dalsze plany? Brała pani udział w rekonstrukcji bitwy pod Mławą, ale też w organizacji festiwalu muzyki jazzowej. Z jednej strony tradycja, z drugiej nowoczesność. Jak pogodzić te dwie rzeczy, zachować pamięć o tradycji regionalnej i jednocześnie iść z duchem czasu?**

- Mamy świetną bazę i duże pole działania. Doskonały zespół ludzi, którym się chce, którzy są kreatywni, niezwykle pomysłowi i to jest po prostu przepiękne. Jestem nowym dyrektorem, więc oczywiście wprowadzę pewne zmiany. Przede wszystkim chcę zwiększyć obecność kultury w życiu Raciąża, przemieścić trochę kultury wyższej, szczególnie w ofercie dla najmłodszych.

Już wkrótce spotkanie dla uczniów klas 4-8 „Jazz w kreskówkach”. Przyjedzie do nas Andrzej Winiszewski, dziennikarz Jazz FM, wykładowca historii jazzu. Będzie prowadził prelekcję. Jazz jest muzyką przyjemną. Chcę pokazać ludziom, że to jest naprawdę coś miłego, fajnego, a jak ktoś jeszcze lubi matematykę, to w ogóle jazz staje się czymś fascynującym.

W listopadzie planuję teatrzyk o najslawniejszym misiu-żołnierzu – Wojtku. Na ten spektakl zaproszę przedszkolaki i uczniów klas 1-3. Przed nami także koncert, spektakle teatralne, organizowane przez pion wydarzeń kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej. Chcę sprowadzić do Raciąża z myślą o młodości, ale także o dorosłej i dojrzałej publiczności. Niektóre będą dotyczyły historii naszego kraju i pobudzały do refleksji, bo taką mają formułę realizowane na wysokim poziomie spektakle przygotowywane przez Pion Kultury IPN-u.

Poza tym przygotowaliśmy harmonogram zajęć cyklicznych na sezon 2024-2025 – tutaj także goście MCKSiR mogą liczyć na wiele nowości. Będą bardzo popularne ostatnio w Polsce zajęcia

W Raciążu czuję się rewelacyjnie

Rozmawiamy z **Magdaleną Grzywacz**, nową dyrektorką Miejskiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji im. Ryszarda Kaczorowskiego w Raciążu

z cheerleadingu dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Wchodzimy z zajęciami z ceramiki, będą warsztaty mocnego grania – bas, perkusja i gitara solowa, ale też nauka gry na instrumentach dętych i klawiszowych – to coś dla tych, którzy niekoniecznie lubią rock i punk. Będą zajęcia wokalne, taneczne klasyczne dla dzieci, zajęcia plastyczne, zumba latynoska...

W listopadzie zaproszona grupa zewnętrzna zorganizuje dla nas zajęcia taneczne z salsy antydepresyjnej. Mamy nadzieję, że dodadzą uczestnikom energii, sprawią, że będziemy w listopadzie funkcjonować na lepszych obrotach niż normalnie, gdy dopada nas melancholia.

Część z tych zajęć dostępna będzie bezpłatnie, duża część jednak wymagać będzie od uczestników wkładu finansowego. Chcę proponować mieszkańcom jak najwięcej, więc musimy dbać o stronę ekonomiczną. Myślę, że ma to też dobry wpływ na nas, pracowników. Podchodzi-

my do tego co robimy poważnie i z szacunkiem dla naszych gości – wiemy, że decydując się na płatne zajęcia w MCK, mają wobec nas wysokie wymagania.

Będzie też cykl zajęć pod nazwą „Bank doświadczeń”. Porozmawiamy o rzeczach trudnych, tematach, które chcielibyśmy poruszyć, ale nie zawsze wiemy jak. Prowadzi to z nami Stowarzyszenie Banku Doświadczeń, które działa m.in. na terenie powiatu płońskiego.

***Ma pani na myśli trudne tematy w znaczeniu psychologicznym?**

- Też, ale też takie, które są po prostu wszechobecne w naszym życiu. Jeden z takich tematów nierozdzielnie związany z życiem, poruszony i zaproponowany przez seniorów, dotyczy tego, jak przygotować się do śmierci. Przyzna pan, że to jest dość odważny temat. Bardzo trudny. Dotyczący jednak czegoś, co każdy z nas powinien sobie w jakiś sposób ośwoić i uporządkować.

Myślę, że spotkania te będą ciekawą propozycją dla tych, którzy chcieliby po prostu przyjść, posłuchać, porozmawiać, rzucić temat do rozważenia.

***Przy okazji jazzu mówiła pani o panującym wśród części społeczeństwa wrażeniu, że to muzyka z wysokim progiem wejścia. Co zrobić, by przełamać ten stereotyp, zwłaszcza wśród młodych ludzi?**

- W mojej opinii problem tkwi w tym, że edukacja muzyczna u nas w Polsce jest trochę w odwodzie. Obecna jest w zasadzie tylko w szkołach muzycznych a wiemy, że ten rodzaj edukacji służy nie tylko zaspokajaniu potrzeb w zakresie artystycznym, ale też budowaniu nowych połączeń neuronowych w mózgu. To olbrzymia pomoc w zapamiętywaniu mnóstwa rzeczy w naukach ścisłych i w nauce języków obcych. Pamięciówki utworów, które dzieciaki od 6-7 lat wkuwają i ćwiczą, później przekładają się na dobrą jakość życia.

U nas możliwość skorzystania z tego typu edukacji ma niewielu, a nawet nie wszyscy, którzy by mogli, z tego korzystają. W krajach bałtyckich przy każdej szkole jest sala widowiskowa. Teatry i zespoły muzyczne, granie na różnych instrumentach tam jest czymś oczy-

wistym. I później, jeżeli proponuje się dorosłej publiczności spektakl z udziałem chóru, orkiestry czy baletu, to ona wie, ile pracy włożyli artyści, by osiągnąć taki kunszt.

Myślę, że świetną propozycją edukacyjną są np. projekty Filharmonii Narodowej. Chcę nawiązać z Filharmonią kontakt i wiem, że takie spotkanie z różnymi gatunkami muzycznymi może być odkrywcze i inspirujące dla ludzi w różnym wieku.

***Być może problem tkwi w samym określeniu „kultura wyższa”. Pamiętam pewną sytuację sprzed wielu lat – na spektaklu w operze włoskiej śpiewał bardzo uznany tenor, ale tego dnia akurat śpiewał bardzo kiepsko. Włoska publiczność zareagowała żywiołowo. Gwizdząc i bucząc dała do zrozumienia, że nie podoba jej się ten występ. Wydaje mi się, że u nas to raczej byłoby nie do pomyślenia. U nas panuje raczej przekonanie, że publiczność powinna zachować się przyzwoicie. Może publiczności „kultura wyższa” kojarzy się z brakiem swobody w wyrażaniu pewnych uczuć przy kontakcie z muzyką?**

- Być może to wszystko ma podtekst kompleksu, bo czujemy się nie do końca ekspertami w danej dziedzinie, więc czy możemy to oceniać? Nie można generalizować, ale z pewnością możemy cały czas coś nowego proponować. Już rozmawiałam ze swoimi współpracownikami. Marzy nam się zrealizowanie w przyszłości projektu opartego na cyklu koncertów prezentujących różne gatunki muzyczne. I niekoniecznie mówię tu o muzyce tzw. poważnej, ale również o muzyce rozrywkowej. Żeby zabrzmiął blues, jazz, rock, swing. Żeby ludzie mogli poczuć klimat, poznać bliżej dany gatunek, albo po prostu nacieszyć się nim i fajnym wydarzeniem.

Widzę taką przestrzeń w domu kultury, więc chciałabym to ludziom dać. Tylko pytanie, czy oni tego oczekują? Jaki będzie komentarz? Co oni powiedzą na tę propozycję, którą im stworzyliśmy i tworzymy? Chciałabym, żeby było interesująco, chciałabym, żeby było nowatorsko, różnorodnie, żeby każdy znalazł coś dla siebie. Tylko czy my, jako widzowie i odbiorcy, wyjdziemy ze strefy komfortu i będziemy chcieli w ogóle porzucić na chwilę nasze pielesze, szukając rozrywki poza domem?

***Funkcja dyrektora domu kultury jest też funkcją menadżerską. Jak zachować równowagę między treściami komercyjnymi i artystycznymi i jak w ogóle sprawić, żeby ta komercyjna część była również wartościowa?**

- Myślę, że eklektyzm w kulturze jest zawsze fajny i mile widziany, a ekonomia jest niezbędna w każdej sferze naszego życia. Jestem kobietą oszczędną, więc oglądam każdą złotówkę pięć razy i też zdaję sobie sprawę, że w ośrodkach kultury tak niewielkich, jak ten w Raciążu, nie byśmy nie zrobili, gdybyśmy nie mieli przede wszystkim wsparcia od organizatora, czyli władarzy miasta, oraz ludzi, którzy wspierają nasze działania na dużą skalę, jak w przypadku np. Jarmarku Raciąskiego.

Chciałabym organizować wydarzenia różnego typu i dokładać starań, aby eventy były zawsze na najwyższym poziomie. I to – moim zdaniem – stanowi o ich wartości. Rusza także nasz sklep, w którym można kupić rękodzieło. Mamy pracownię ceramiczną i możliwość wytwarzania rzeczy, unikalnych, których nie można kupić nigdzie indziej, a każdy egzemplarz jest wyjątkowy.

W Raciążu czuję się naprawdę rewelacyjnie. Ludzie są uśmiechnięci, dają bardzo dobry sygnał zwrotny, wydaje mi się, że jest kredyt zaufania wobec naszych działań – i to jest dobre, daje nam wiatr w żagle.

Rozmawiał PIOTR BIEROŃ

26. Dzień Kukurydzy i Buraka

Impreza po burzy

W niedzielę, 15 września, odbył się 26. Dzień Kukurydzy i Buraka, organizowany przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego – Oddział Poświętne. Wydarzeniem towarzyszącym była 18. edycja Jesiennego Jarmarku w Płońsku. Dzień wcześniej w godzinach popołudniowych przez tereny północnego Mazowsza przetoczyła się silna burza. Na szczęście w niedzielę rano deszczu, pomimo sporego zachmurzenia, ostatecznie nie było.

Wykłady cieszyły się dużym zainteresowaniem

Obie imprezy rozpoczęły się około godziny 10.00. Do oddziału Poświętne zjechali się przedstawiciele branży rolniczej, reprezentujący liczne gałęzie rynku agrokulturalnego – dostawcy nasion i firmy zajmujące się produkcją różnego rodzaju maszyn rolniczych. Te drugie miały swoją wystawę – goście mogli dowiedzieć się wielu ciekawostek na temat współczesnej technologii rolnej. Na znajdującym się na terenie ośrodka polu doświadczalnym zorganizowano

prezentację 21 odmian buraków cukrowych i aż 124 odmian kukurydzy.

Ważnym punktem imprezy były dwa wykłady, poprowadzone przez prof. Pawła Beresia z Instytutu Ochrony Roślin, działającego w ramach Państwowego Instytutu Badawczego. Wykłady poświęcone były wielu aspektom uprawy kukurydzy, poczynając od zabezpieczania pól przed szkodnikami, a kończąc na chorobach kukurydzy, rozpoznawaniu ich i zwalczaniu.

- Kukurydza jest drugą najważniejszą rośliną rolniczą w Polsce. Uprawiana jest łącznie na ok. 1 800 tys. hektarów. Stan ten utrzymuje się od dwóch lat. Były pesymistyczne prognozy, że w tym roku areał uprawy się troszeczkę załamał.

mie, ale z drugiej strony pomyślmy sobie – jaka jest alternatywa dla kukurydzy? Bardzo trudno znaleźć taką uprawę, która tak wysoko będzie plonowała – mówił prof. Beres.

- Mówi się, że kukurydza jest rośliną dla leniwych. Kukurydzy nic nie chwytają. Żadne choroby, żadne szkodniki. A jednak, niestety, z roku na rok jest coraz gorzej. Dlaczego? Bo jest coraz więcej upraw kukurydzy i niestety różnym szkodnikom to służy. Znamy dziś około 100 gatunków owadów, które jedzą kukurydzę. To jest ogrom, ale na szczęście tylko kilkanaście z nich jest groźnych i może wywołać straty w plonach – dodał.

Jarmark również miał się czym pochwalić. Do Płońska zjechali wytwórcy i rzemieślnicy z terenu całego powiatu – koła gospodyń wiejskich, wytwórcy miodów i serów, twórcy rękodzieła. Wystawienicy rywalizowali nie tylko o zainteresowanie uczestników imprezy, ale też o względy jury, wręczającego nagrody za najpiękniejsze stoisko.

Do kompletu wrażeń, na dużej scenie za budynkiem głównym MODR wystąpił zespół Dzikie Ziele. Muzycy, którzy w swoim repertuarze mają utwory nie tylko polskie, ale też słowackie, białoruskie i ukraińskie, zaśpiewali klasyczne pieśni ludowe.

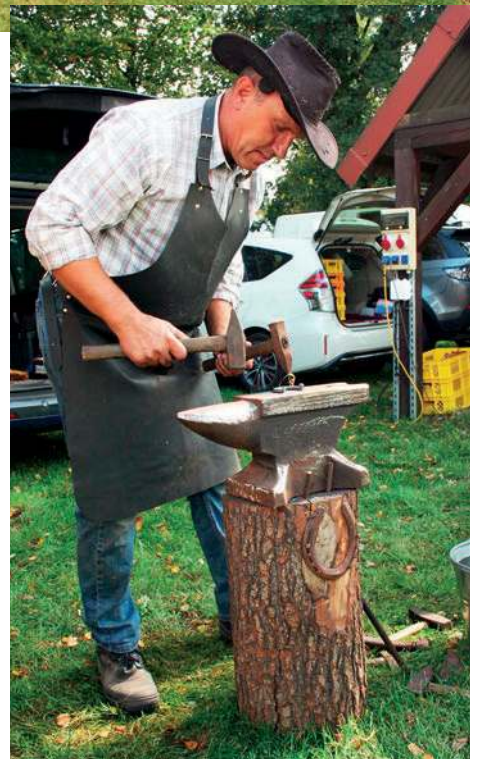
Tekst i zdjęcia PIOTR BIEROŃ

Uczestnicy imprezy mogli uważnie przyjrzeć się nowoczesnym maszynom rolniczym

Zespół Dzikie Ziele wykonał klasyczne ludowe piosenki

Do Płońska zjechali rzemieślnicy i wytwórcy różnego rodzaju żywności

W Galerii im. Bolesława Biegasa

Wystawa dla Marianny

W Galerii im. Bolesława Biegasa PCKiSz w Ciechanowie otwarta została nowa wystawa zatytułowana „Piękno Gołotczyzny”.

Wernisaż wystawy miał miejsce 13 września. Jest to prezentacja prac członków Mazowieckiego Związku Sztuk Pięknych, powstałych na terenie Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie podczas pleneru malarskiego w lipcu b.r. Wystawa dedykowana jest pamięci

Marianny Olkowskiej, zmarłej w maju tego roku, która była współzałożycielką i członkinią MZSP. W ten sposób twórcy chcieli upamiętnić Mariannę – malarzkę, a także poetkę.

Na wystawie, wśród innych prac, znalazły się także jej prace. Licznie

przybyli poeci i malarze, członkowie związku, przyjaciele i znajomi, a także obecna na wernisażu rodzina wspominała Mariannę. Autorzy prezentowanych na wystawie prac odebrali dyplomy pamiątkowe.

Eska

Dlaczego mężatki bywają nieco bardziej korpulentne od panienek? Panienka, wiadomo - mieszka sama. Idzie do lodówki, nic nie ma - idzie do łóżka. Mężatka, gdy idzie do łóżka, a tam nie ma nic ciekawego - idzie do lodówki.

Takim oto żartem zainaugurował swój występ kabaret Widelec podczas XXI Kabaretowych Obryckich Spotkań Artystycznych Domów Pomocy Społecznej KOSA 2024, które miały miejsce 12 września w DPS w Obrytem.

Wydarzenie, organizowane przez mieszkańców, dyrekcję i pracowników DPS w Obrytem oraz Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pod Jednym Dachem”, jak co roku zgromadziło liczną publiczność, która żywiołowo reagowała podczas artystycznej części spotkania.

Nim jednak artyści weszli na scenę, impreza została oficjalnie otwarta przez dyrektora DPS Dariusza Smyka oraz wicestarostę pułuską Beatę Józwiak.

Dyrektor i wicestarosta

- Mam nadzieję, że wspólnie spędzony czas przyniesie wiele radości, uśmiechu, niezapomnianych wrażeń. Nasze dzisiejsze spotkanie ma wyjątkową atmosferę, która pomaga rozładować

Widelec i Szyba Awaryjna „pod jednym dachem”, czyli...

KOSA 2024

Kabaret Widelec

mianowanym z ramienia sejmiku powiatowego był niejaki pan Czaplicki (...). Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu tych terenów przez Niemców wszyscy mieszkańcy Przytułku zostali wywiezieni w nieznane. W czasie okupacji hitlerowskiej budynek zajmował komisarz niemiecki wraz z posterunkiem żandarmerii (...). Po przejściu frontu w 1945r. W budynku Przytułku zorganizowano doraźny szpital dla rannych żołnierzy, którymi opiekowały się siostry zakonne. W latach 1945–1947 budynek służył jako 5 – oddziałowa szkoła dla dzie-

(...) Po oddaniu do użytku oddziału „A” i „B”, w dniu 16 grudnia 1992 r. przeniesiono wszystkich mieszkańców (62 osoby) ze starego budynku do nowego Domu (...). Na koniec 1993 r. w Domu przebywało już 135 osób (75 mężczyzn, 60 kobiet). W styczniu 1993 r. podjęto decyzję (...) o budowie oddziału „D” z 35 miejscami (...) stan mieszkańców na koniec grudnia 1994 r. wynosił 182 osoby. W tym roku (1994) podjęto również decyzję o budowie bloku „F” sportowo – rehabilitacyjnego z salą gimnastyczną, basenem i siłownią (...) liczba mieszkań-

ców zwiększyła się do 213 na koniec grudnia 1996 r. W związku ze zmianą podziału administracyjnego kraju od dnia 1 stycznia 1999 r. Dom Pomocy Społecznej w Obrytem (dalej DPS), przeszedł spod zarządu WZPS pod zarząd Starosty Powiatu Pułuskiego. Od tego czasu merytoryczny nadzór nad działalnością Domu sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułsku. W związku z modernizacją w roku 2000 kotłowni węglowej na olejową biura z bloku

„D” przeniesiono do adaptowanych pomieszczeń po byłej kotłowni (blok „H”). W wyniku tych zmian zwiększono liczbę miejsc w Domu do 250 osób.

Misja Domu

Obecnie Dom Pomocy Społecznej w Obrytem zapewnia opiekę 290 osobom niepełnosprawnym. Pracownicy Domu założyli także Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pod jednym dachem”, którego głównym celem jest pomoc mieszkańcom Domu i społeczności lokalnej oraz przełamanie izolacji społecznej poprzez jej integrację.

Ponieważ jednym z bardzo istotnych sposobów udzielania pomocy w zakresie poprawy egzystencji i podnoszenia kondycji psychicznej jest działanie na rzecz aktywizacji mieszkańców, dlatego prowadzone są takie terapie zajęciowe, jak tkactwo, stolarstwo, hafciarstwo, malarstwo, gobelinarstwo, cukiernictwo, krawiectwo oraz zajęcia kulturalno-oświatowe (teatralne, taneczne, muzykoterapia). Mieszkańcy biorą aktywny udział w przeglądach artystycznych, wyjeżdżają na wycieczki, uczestniczą w zawodach sportowych itp.

- Naszym

zadaniem jest nakłaniać osobę niepełnosprawną, aby nie zadowalała się statusem podmiotu praw, przyjmując po prostu bierną postawę. Nie jest ona tylko osobą przyjmującą, trzeba jej pomóc, aby mogła stać się dawcą w pełnym zakresie swoich możliwości – informuje DPS.

Jedną z form pomocy jest także... dobra zabawa, a taką z pewnością podopiecznym DPS w Obrytem zapewnia doroczna KOSA.

Niechaj puentą tego artykułu będzie więc kontynuacja dowcipu opowiedzianego na wstępie przez jednego z członków kabaretu Widelec - „Teraz wystarczy, żeby każdy mężczyzna mógł pomyśleć o swojej małżonce. Popatrzeć na małżonkę, popatrzeć na siebie, popatrzeć znowu na małżonkę, popatrzeć znowu na siebie. Jeżeli twoja małżonka wygląda jak niezła laska, to kto wie - może ma fajnych kolegów?”

RADOSŁAW KOWALSKI

Dyrektor Dariusz Smyk i wicestarosta Beata Józwiak

Zespół Szyba Awaryjna

napięcia, jest czasem zabawy, szeroko rozumianej integracji. Jest mi niezmiernie miło, że jesteście państwo częścią naszej społeczności, razem możemy tworzyć te wspomnienia. Na tę zabawę niektórzy czekają przez cały rok. Mieszkańcy Domu wspólnie z pracownikami cieszą się na przyjazd swoich gości i robią wszystko, żeby poczuli się u nas dobrze – powiedział dyrektor Dariusz Smyk, witając przybyłych gości.

Pośród nich, obok wspomnianej wicestarosty, byli m.in. członkowie zarządu powiatu Emilia Gąsecka i Wiesław Cienkowski, wiceprzewodniczący rady powiatu Marek Jończyk, proboszcz parafii Obryte ks. kan. Cezary Siemiński, skarbnik powiatu Renata Krzyżewska, wójt gminy Obryte Sebastian Mroczkowski, wójt gminy Pokrzywnica Adam Rachuba, dyrektorzy i przedstawiciele jednostek powiatowych oraz jednostek oświatowych, przedstawiciele współpracujących firm oraz dyrektorzy, pracownicy i podopieczni zaprzyjaźnionych Domów Pomocy Społecznej.

- Szczególne podziękowania kieruję do pracowników i mieszkańców naszego domu – dodał dyrektor. - Jestem wdzięczny każdemu za ogromne zaangażowanie, pomoc i czas poświęcony na przygotowanie dzisiejszej uroczystości. Wasze wsparcie i praca jest ogromna. To właśnie wam należą się największe brawa.

- Ja również, jak mieszkańcy tego domu, z niecierpliwością oczeku-

ję KOSA. Ktoś się pytał – co to jest ta KOSA? Gdzie ty jedziesz? To jest wydarzenie, które wpisało się w kalendarz w naszym powiecie, ale również w innych powiatach, jako wydarzenie bardzo ważne, atrakcyjne, na które wszyscy czekają z niecierpliwością – powiedziała wicestarosta Beata Józwiak, po czym podziękowała pracownikom i dyrekcji DPS w Obrytem za zaangażowanie w różnego rodzaju wydarzenia kulturalne i imprezy w powiecie. Podkreśliła również, iż DPS w Obrytem do największa tego typu placówka w powiecie i posiada bardzo dobrą opinię.

Dwugodzinna część artystyczna składała się z występu wspomnianego kabaretu Widelec, który swoimi skeczami niejednokrotnie wywoływał salwy śmiechu na widowni, oraz akcentu muzycznego

w postaci koncertu zespołu Szyba Awaryjna. Tenże, swoim różnorodnym, nieco nostalgicznym repertuarem, porwał do tańca podopiecznych DPS-u.

Kiedy sceniczne występy dobiegły końca, wszyscy zgromadzeni goście mogli udać się na przygotowany przez organizatorów obiad. Po nim zaś przyszedł czas na zabawę taneczną.

Ponad wiek historii

Dom Pomocy Społecznej w Obrytem powstał w 1922 roku.

- Według kroniki – na bazie budynków folwarcznych ówczesnego dziedzica Jaworowskiego – czytamy na stronie DPS-u. - W okresie do 1939r. był to tzw. Przytułek dla Sierot i Inwalidów I wojny światowej. Pierwszym kierownikiem

**Muzeum Romantyzmu
w Opinogórze**

Pod powiekami duszy...

Z okazji wystawy „Matejko i Krasińscy”
w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

12 września 2024 r. w Muzeum Romantyzmu odbył się wernisaż wystawy „Matejko i Krasińscy”.

W pierwszej części wystawy skupiliśmy się na wybitnej jednostce rodu, Zygmuncie Krasińskim (w tym roku obchodzimy 165. rocznicę śmierci), poecie okrzykniętym narodowym wieszczem, którego „Psalm przyszłości” stały się lekturą kolejnych pokoleń Polaków, a cytaty weszły do kanonu wiedzy o polskiej poezji patriotycznej. Tu zestawiliśmy poetycką wizję przyszłej Ojczyzny, zarysowaną w „Psalmach przyszłości”, z inspirowanymi tym utworem, alegorycznymi obrazami Jana Matejki, które poruszyły współczesnych zmieniając oblicze Polonii w sztuce polskiej.

W drugiej części wystawy pokazaliśmy arystokratyczną rodzinę Krasińskich działającą w sposób ustalony tradycją, która aktywnie angażuje się w sprawy kraju (udział w życiu dworu królewskiego, konfederacji barskiej, prace przy Konstytucji 3 Maja), a ponadto, także za sprawą kobiet, tworzy reprezentacyjny wizerunek rodu (celebrowanie pamiątek rodowych i życia rodzinnego), współpracuje z artystami oraz opiekuje się ubogimi (siostry Elżbieta Krasińska i Katarzyna Potocka de domo Branickie).

Patronat honorowy nad wystawą objął Marszałek Województwa Mazowieckiego – Adam Struzik. Zadanie jest realizowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Artur Grottger, *Przebieg przez granicę*, 1865, wł. Muzeum Narodowe w Krakowie

wać pomnik Zygmunta Krasińskiego (niezrealizowany, płyty - obecnie w krypcie opinogórskiego kościoła), obraz Leona Kaplińskiego *Szlachta i lud*, kamienną płytę rzeźbioną przez Włodzimierza Koniecznego na 100. rocznicę urodzin poety (przy zamczku w kompleksie podworskim w Opinogórze). Inne utwory Krasińskiego jak *Przedświt*, *Irydion* czy *Nie-Boska Komedia* angażowały umysły i ożywiały talenty kolejnych pokoleń artystów. Na wystawie pokazano wybór dzieł o tej lub podobnej tematyce poczynając od obrazów Henryka Rodakowskiego i Artura Grottgera, poprzez dzieła Józefa Mehoffera, Jana Styki, Jana Raszkę, Juliusza Bętkowskiego, Włodzimierza Koniecznego, Stefana Galki, Jerzego Karolaka, Leszka Sobockiego oraz Karola Bąka.

Wystawa w opinogórskim muzeum połączyła dwie płaszczyzny kreacji – literacką i malarską: poetę – wieszczę z genialnym malarzem, Zygmuntem Krasińskim i Janem Matejką – obu uznanych za postacie o kluczowym znaczeniu dla kultury narodowej, obu pragnących ujrzeć wolną Ojczyznę, obu pracujących dla niej z szalonym zapalem i poświęceniem własnego życia, obu podporządkowujących jej własną twórczość.

Zwornikiem łączącym poezję i sztukę jest obraz *Polonia. Z Psalmów przyszłości Krasińskiego* namalowany w 1861 roku przez 21-letniego Jana Matejkę do słów poematu *Pokusa* napisanego przez 25-letniego Zygmunta Krasińskiego oraz *Psalmu dobrej woli* stworzonego jedenaście lat później. Mimo tytułu, postacią centralną obrazu jest Matka Boska, zaś alegorię martwej *Polonii* umieścił artysta u dołu obrazu. Jej przedstawienie inspirował fragment *Pokusy* przepisany przez Matejkę:

„Wtedy zatrzymał się przewodnik i klął przed wniściami do otwartego grobu, na którym imię po sześćkroć zabitej paliło się białym płomieniem. [...] Smetnę światło jesiennych pogód oświecało tamtejsze przestwory; — niby to wieczór już nadchodzi, a na wzgórzach łagodnie pochyłym leży trumna pod wysmukłą sosną; na jej szczycie orzeł przeszyty w własnej krwi uśpiony — a w trumnie postać z krzyżem na piersiach, z zasloną na twarzy, z okowami na ręku, z koroną

na czole. I wzgórzów takich sześć po sobie, przedzielonych zielonymi smugami, kędy krew płynie na wzór szemrzących ruczajów, kędy orzeł połamany zielonym zarasta; a na każdym wzgórzu też sama trumna i postać też sama, jedno coraz więcej krwi, coraz na dłońiach leżącej cięższe łańcuchy i światło jesiennie co chwila bledsze; wreszcie u stóp ostatniej wyżyny, zmarzłe sterczą krwi potoki, na sosny konarach wiszą sople lodu i miasto zasłony, śniegiem twarz umarłej przykryta. — Tam gdy doszedł młodzieniec, padł czołem na grude zimową i przeklął życie!”

Natomiast do powstania koncepcji Matki Boskiej i całego obrazu posłużył fragment *Psalmu dobrej woli*, zanotowany przez młodzieńczego malarza:

Jan Matejko, *Portret Marii Matejko*, 1859, wł. prywatna

Spójrz na Nią, Panie!
— gdy z dusz onych rzeszą,
Co wokół wieńcem
powietrznianym spieszą,
Z wolna ku Tobie wznosi się
bezmialem —
Wszystkie się ku niej gwiazdy
rozmodliły,
Wszystkie w przestworach
wirujące siły
Zmiękły pod smętnym
rozrównieniem czarem!
Coraz to wyżej — jakby
na promieniach,
Wschodzi, niesiona
na tych białych cieniach,
Płynie w lazury,
za dróg mlecznych chmury,
Płynie za słońca, taka bielejąca,
Coraz to wyżej — do góry
— do góry! [...] Poddanych swoich
— krew płynną przez lata
Po wszystkich ziemiach,
pod mieczem Trójkąta!
I boskim, tamtym wzniesionym
kielichem
Błaga drugiemu przełaski Twej, Panie!
Przepaść tymczasem
wielkim huczy śmiechem —
Podplanetarnych fal jej słychać
granie —
Węzowych głębin splotami
wciąż toczy —
Mgłą, wichrem, pianą
zalewa nam oczy,
By nas prześmiertnić
w kłamce i morderce!

Natchniona, subtelną twarzą Matce Boskiej dała ukochana siostra artysty, Maria — wrażliwa, introwertyczna o oczach pełnych melancholii. Jej delikatność tak dalece zawiadnęła wyobraźnię brata, iż wpłynęła nawet na dobór barw — pastelowych, kładzionych walorowo. Młodzieńcze dzieło musiało podobać się, ponieważ w 1877 roku artysta namalował jego replikę. Pozowała już do niej jego żona, Teodora, obdarzona talentem scenicznym znakomitym głosem, ale również — egotystycznym charakterem gwiazdy scenicznej, pod którym rozprysnęła się subtelność i nostalgia, a wraz z nimi duchowość pierwszej wizji. Powstała wersja malowana barwami nasyconymi i silnymi kontrastami z postacią Matki Boskiej dobrze zagranej aktorsko.

Psalm przyszłości, których częścią był *Psalm dobrej woli*, oraz wykreowany na ich podstawie obraz inspirowały górną część witraża Stanisława Wyspiańskiego do katedry łacińskiej we Lwowie, ukazującą omdlewającą *Polonię*, jedną z trzech brązowych płyt rzeźbionych przez Juliusza Franceschiego, które miały dekorować jeden z wierszy pisząc:

A jednak w tobie ideału piękno (...)
Niech więc kolana
me przed Tobą klękną
«Tyś piękna!»

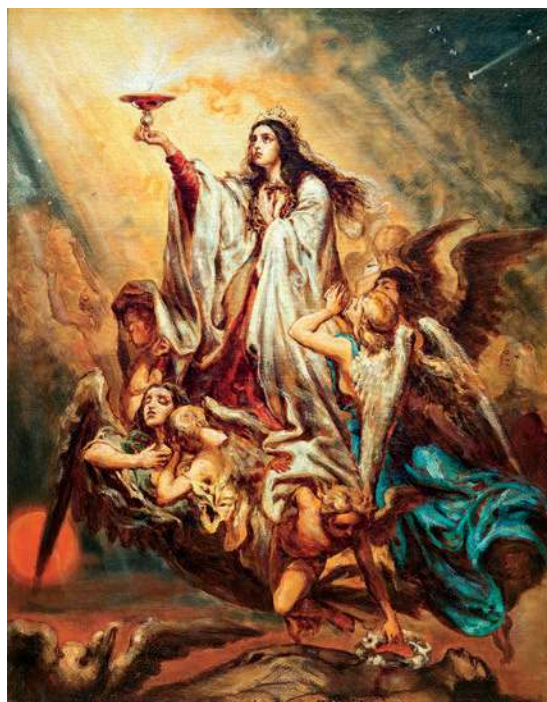
Przypomniano też postacię jej siostr, które los próbował wiązać z Zygmuntem Krasińskim: Zofię Odeskalchi, która omal nie została jego żoną oraz Katarzynę Potocką, którą niezwykle cenili. Potocka, zaangażowana w życie naukowe Krakowa i pomoc jego mieszkańcom w potrzebie, zlecała artystom różne prace, m.in. Janowi Matejce, wykonanie dzieł sztuki dekorujących odnowione krypty katedry na Wawelu, nekropolii królów i bohaterów narodowych.

Przesłanie przedstawionych na wystawie dzieł sztuki przekazuje nam dziedzictwo godności, wierności, oddania, odwagi, niezłomności, rozumnej pracy i poświęcenia, dziedzictwo troski o ojczyznę nie jakkolwiek, ale wolną i niepodległą *Polonię*, której duch trwa dopóki trwają jego czciciele, dziedzictwo, które ma nadal trwać.

BARBARA CICIORA

Jan Matejko, *Śmierć Zygmunta Augusta w Knyszynie*, 1886; obraz namalowany na zlecenie Huberta Krasińskiego, wł. Muzeum Narodowe w Warszawie

Jan Matejko, *Polonia. Z Psalmów przyszłości Krasińskiego*, ok. 1861, wł. prywatna

Samy Katz w czerwcu 1986 r. tuż przed przyjazdem do Ciechanowa. Miał wtedy 20 lat...

„Katz? Nie, nie pamiętam. Mame? Bube?” Matka? Babcia? Pojawiły się jakieś podstawy jidysz, aby ułatwić nasz dialog.

„Moja rodzina stąd nazywała się Szreńskier”, odpowiedziałem, zdając sobie sprawę, że faktycznie od tego powinienem być zacząć. „Fryzjer! Fryzjer! Fryzjer!”, odpowiedział szybko z szerokim uśmiechem, imitując ruch nożyczek wskazującym i środkowym palcem, obcinając przerzedzone włosy na prawie tysej głowie, tak aby nie było najmniejszych wątpliwości co do znaczenia wielokrotnie powtózonego słowa.

Moje zainteresowanie tym, aby poznać miasto moich dziadków, napotykało mocny sprzeciw z ich strony. Mój dziadek, zawsze milczący, zwyczajowo nie mówił nic. Moja babcia, kiedy usłyszała, że dawna ciekawość zamieniła się w dzień, godzinę i numer pociągu, pośród trząsk rozmowy międzynarodowej zareagowała krótką ciszą i długim protestem. Jedną rzeczą było odpowiadać na niezliczone pytania wścibskiego nastolatka, chcącego poznać najbardziej prozaiczne szczegóły dawnego życia, pytania zadawane podczas piątkowych obiadów albo gdy leżał na łóżku u jej boku, rozmawiając godzinami do momentu, kiedy sen opadał na wszystko. Inną rzeczą, całkiem inną, było zgodzić się na podróż do tamtego miejsca, nawet czterdzieści lat po wojnie, a może właśnie dlatego, że minęło już czterdzieści lat.

Nie było już Żydów, miasto zmieniło się całkowicie, to było bezcelowe i, co gorsza, niebezpieczne. Powracały w jej pamięci, jestem tego pewien, sceny częste w czasach zaraz po wojnie, kiedy ocalańcy żydowscy powracali do swoich miast rodzinnych, jedynie po to, aby ujrzeć swe dawne domy zamieszkałe przez sąsiadów. No i spotkać się z „komisją powitalną”, która w najlepszym wypadku uświadamiała im, jak bardzo są niepożądani i dlaczego powinni wyjechać. Albo zajmowała się tym, aby zapewnić im w rodzinnych stronach wieczny odpoczynek, którego w tych niewielu wypadkach nie zdołali zapewnić im Niemcy. No i co chciałem zobaczyć? Nie było powodów, aby jechać do komunistycznej Polski, tym bardziej w mniej niż dwa miesiące po katastrofie jądrowej w Czarnobylu. „Tam już nikogo nie ma, nic tam nie zostało” - to był ostateczny argument. I jakby tego jeszcze było mało: nikogo tam nie znalazłem, nie mówiłem po polsku, a jakby coś mi się stało? „Nigdy nie chciałaś wrócić. Babciu?” - pytałem zawsze. „Wrócić? Po co?”. Odpowiedź rozbrzmiewała niezmiennie. Ale w głębi

duszy, pomimo całej emfazy wierzyłem, a może chciałem wierzyć, że dla niej ta podróż była powrotem. I że chciałaby, żeby się odbyła, nawet prawie pięćdziesiąt lat po jej przyjeździe do Brazylii i nawet jeżeli było to niebezpieczne.

Robert Bartold wyjaśnił mi w dyalekcie, który szybko stworzyliśmy w celu porozumiewania się, że mój pradziadek Nuchem i moi dziadkowie cioteczni Mordko i Avrum za młodu obcinali mu włosy. Opowiedział mi, że mieszkał w pobliżu dzielnicy żydowskiej, a może blisko zakładu fryzjerskiego, i dlatego nauczył się wielu słów w jidysz. Znał ciechanowskich Żydów, wiedział, gdzie mieszkali, co się z nimi stało i obiecał, że pokaże mi wszystko. Pan Bartold był naocznym świadkiem: znał mojego pradziadka i dziadków ciotecznych

Nuchem Szreńskier, fryzjer ciechanowski (siedzi z prawej) za nim jego córka Laja

i rozmawiał z nimi. W pewien sposób przywoływał ich z powrotem i nadawał materialność tym ludziom, którzy zniknęli i stali się prawie nierealni. Zamykając za sobą drzwi domu, mruknął coś do owiniętej w chustę żony, która patrzyła nieufnie, nie odważając się przestąpić progu, po czym wziął mnie pod rękę i ruszył w stronę, z której przyszedłem.

Powrót

„A jak właściwie brzmi nazwisko pańskiej rodziny?”. Było to pierwsze pytanie, które zadał mi staruszek, kiedy tylko spróbowałem mu się przedstawić przy trzystopniowych schodkach prowadzących do drzwi drewnianego domku. Posługiwał się mieszaniną trzech języków, z których żaden nie był nam wspólny.

...i dzisiaj

Ciechanów w 1986 miał w sobie niewiele z miasta, które moja babcia opuściła w 1937. Przede wszystkim nie było

Babcia autora Laja Szreńskier urodzona w Ciechanowie w 1913 r.

swoj zakład mój pradziadek ze strony matki, a mój pradziadek ze strony ojca miał sklep owocowo-warzywny, była

Dziadkowie autora: Laja i Mordko Hersz Mysior w Brazylii w 1940 r.

w nim żadnego Żyda i nie został prawie żaden ślad po ich w nim bytności. Trochę więcej niż cztery tysiące Żydów

mieszkało w mieście przed wojną. Niemcy weszli do Ciechanowa w kilka dni po inwazji, wcześniej go bombardując i powodując tym wielkie zniszczenia. Oprócz gruzowisk stworzyli w mieście, nazwanym po niemiecku Zichenau, jedną z rejencji administracyjnych regionu Prus Wschodnich. Wyburzyli domy, ulice, całe kamienice, wybudowali mieszkania dla prawdziwych Niemców, podpalili budynki instytucji żydowskich. Główna ulica, Warszawska, gdzie mieszkał i miał

w ruinie. Nie istniały już zakład fryzjerski i dom mojej babci, ale o tym już wiedziałem. Nie wiedziałem jeszcze, że miejsce, w którym wznosił się kiedyś dom, stało się w tamtym czasie zarośniętym, zapuszczonym nieużytkiem.

Wracając w stronę centrum miasta, Pan Bartold mówił bez przerwy, nie czekając na moje pytania. Pomiędzy tym, co udało mi się zrozumieć, a tym, co pozostało niezrozumiałe, niemożliwe stwierdzić w jakich proporcjach, wskazywał na jakiś dom i mówił: tutaj mieszkała rodzina taka a taka. Były to w większości domki z poczemniałego drewna, odstające od pionu, naprawdę przekrzywione, o dachach tak przygiętych, jakby miały zaważyć się przy pierwszej lepszej wichurze. Podchodziłem, spoglądałem na prawą stronę futryn drzwi w poszukiwaniu cienia znaku domów żydowskich

- miejsca, gdzie mogła kiedyś znajdować się mezuz. Ostatecznego dowodu na to, że to, co mi opowiadał, było prawdą i że ten dom mógł kiedyś należeć do rodziny żydowskiej. To był dom nauczyciela, tam mieszkał właściciel piekarni. Niektóre nazwiska przynosiły jakieś wspomnienia, ale tylko tyle. Trudno było je połączyć z opowieściami, które słyszałem w domu moich dziadków. Czasami przypominałem sobie jakieś historie, ale nie pamiętałem nazwiska rodziny. Wyobrażałem sobie, że działa się one w domach murowanych, o nieskażonej bieli kontrastującej ze wszystkim wokół, domach położonych na wzniesieniu, na którym w tym czasie znajdował się komisariat policji. Historię o tym, że moja babcia po raz pierwszy skosztowała smaku kawy, podanej, wedle tego co mówiła, w maleńkiej filiżance, pod koniec prywatnej lekcji korepetycyjnej, której udzieliła córce jakiegoś bogatego kupca. Prawdziwa brazylijska kawa, lubiła powtarzać, nie wiedząc wtedy, że będzie to kraj jej ostatecznego przeznaczenia. Chciałem, aby moja babcia była tam ze mną. Nawet myślałem, że po mojej podróży być może zechciałaby tam wrócić i kto wie, może nawet porozmawiać z Robertem Bartoldem, porównać swoje wspomnienia z jego wspomnieniami.

Kroczyliśmy w kierunku centrum miasta, przeszliśmy przez plac obok Ratusza i weszliśmy w ulicę Warszawską. Pomiędzy tego, że nastąpiło już prawie polskie lato, pogoda była szara, a wszystkie moje wspomnienia są czarno-białe. Myślę, że tam, chodząc po mieście, widziałem już wszystko w czarno-białych kolorach. Do dziś nie potrafię sobie wyobrazić Polski w innym kolorze. Wszystkie fotografie, które zrobiłem, są w tych dwóch barwach i największe zróżnicowanie kolorystyczne na nich rozciąga się pomiędzy jasnoszarym a ciemnoszarym. Bardzo cierpliwie, powtarzając wielokrotnie na moją prośbę to, co wcześniej powiedział, aż do momentu, kiedy stawało się to dla mnie zrozumiałe, Pan Bartold

Starszy brat Lai Szlama Zelman Szreńskier był fryzjerem w Paryżu. Został aresztowany w maju 1941 roku podczas pierwszej łapanki cudzoziemskich Żydów. W 1942 roku został deportowany do Auschwitz. Przeżył wojnę. Powrócił do Francji i mieszkał tam do śmierci w 1988 r.

pokazywał mi punkty, gdzie znajdowały się moje prywatne atrakcje turystyczne. Chodziłem, zwiedzając miejsca nieistniejące, niczego z tego, co widziałem, już nie było, wszystko to było kiedyś. Miejsce po starej synagodze było jedynie tym: miejscem. Tak samo było przy szkole żydowskiej, szpitalu, zakładzie fryzjerskim mego pradziadka, bibliotece, piekarni i innych sklepach żydowskich, całym tym świecie żydowskim, który ostatecznie zniknął w 1942 roku.

Większość osób, które mijaliśmy na ulicy, spoglądała z mieszaną ciekawości i nieufności na tak egzotyczną parę i niektórzy zatrzymywali towarzysza mojej

Dokończenie na str. 11

Dokończenie ze str. 10

przechadki. Robert Bartold był swoistą żywą pamięcią tego miejsca, jednym z tych lokalnych pisarzy, którzy badają i opisują dzieje swego miasta, które, gdyby nie to, nie zwróciłyby większej uwagi wśród historyków. Miał już wtedy blisko osiemdziesiąt lat. Był niższy ode mnie, jeszcze żwawy i silny, o twarzy pobrużdżonej zmarszczkami. Ubrany był w garnitur, ale szara marynarka nie pasowała do jaśniejszych spodni. Pod nią miał beżową wojskową koszulę i sweter noszący ślady długiego użytkowania. Nosił też ciemną czapkę, którą w starym stylu unosił lekko, kiedy ktoś go witał czy pozdrowiał. U jego boku - prototyp zachodniej młodzieży. Chudy chłopak, mniej niż dwudziestoletni, przyszczyty, biały, o czarnej kręconej gęstej czuprynie, ubrany w dżinsowe spodnie i nylonową kurtkę, rzeczy bardzo rzadkie w ówczesnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Kontrast fizyczny był ogromny, kontrast wiekowy jaskrawy, nasz brak podobieństw wywoływał zdziwienie.

Miałem poczucie, że ludzie, którzy patrzyli, widzieli nie tylko chłopca z Zachodu. W pociągu, w drodze do Ciechanowa, dwie panie, które siedziały z małymi i hałaśliwymi dziećmi, już wcześniej próbowały nawiązać ze mną rozmowę. Pociąg jechał aż do Gdańska, a one wypełniły przedział rozlicznymi siatkami z jedzeniem, ubraniami, gazetami i innymi przedmiotami. Tak niezwykle osobnik przyciągnąłby uwagę w każdym

Avrum, Beyle, Mordko Szrenskier

kim z konserwy i kawałkiem chleba, ale nie starczyło czasu, aby przyjąć poczęstunek. Wysiadłem z pociągu, myśląc, że mnie rozpoznano: koniec końców, osobą, która powracała, nie była moja babcia, osobą, która powracała nigdy nie wyjechałszy, byłem ja sam.

Robert Bartold otrzymywał, od czasu do czasu, kilka dolarów, aby kogoś opłacić albo samemu zadbać lub upewnić się, że pomnik postawiony na miejscu dawnego cmentarza żydowskiego był dobrze utrzymany, wolny od zniszczeń, których mogliby dokonać wandalci albo

ła się stara płyta nagrobna z napisami po hebrajsku.

Okolica pomnika wywierała wielkie wrażenie: ogromna łąka, otwarte pole, zakończone z przodu szeroką ulicą. Z pozostałych stron pomnik był otoczony długimi blokami mieszkalnymi, wybudowanymi stosunkowo niedawno, w nijakim i kompaktowym stylu architektury sowieckiej. Widziałem już w innych punktach miasta bloki podobne do tych, a wywołujące we mnie awersję.

Jacyś chłopcy biegali po trawie, kopiąc piłkę. Gdyby wiedzieli skąd przyjechałem, mogliby wymienić imię Pelé, jak to zawsze bywało w tamtych czasach

Rodzina Mysior: górny rząd: Mordko, Adela, Mordkho Hersz. Siedzą: Sara, Regina, Estera, Abram, obok ojca stoi Idel, Mendel siedzi na podłodze

miejsu, a tym bardziej kiedy siedział naprzeciw nich. Przez cały czas czułem się obserwowany, od momentu, kiedy wysiadłem na stacji głównej. Uśmiechały się, gestykulowały, wskazywały to na mnie, to na jakiś punkt za oknem, to jedna usiłowała zadawać pytania, to druga próbowała kilku słów po polsku. Odwzajemniałem uśmiechy, próbowałem powiedzieć dwa czy trzy słowa po polsku, ale nie rozumiałem niczego. Aż nagle starsza z nich spojrzała na mnie, wycelowała we mnie palec wskazujący i zadała pytanie, które natychmiast zrozumiałem, zanim jeszcze je powtórzyła, aby upewnić się, że odpowiem: „Żyd?”.

„Tak, ja jestem Żyd” - potwierdziłem bez zastanowienia, z szerokim uśmiechem, używając słówek, których nauczyłem się z kieszonkowego podręcznika i od razu żałując, że nie umiałem mówić po polsku, aby zapytać, od jak dawna nie widzieli Żyda w tej okolicy. Ale rozmowa po wyjaśnieniu tej wątpliwości skończyła się. Ciekawość została zaspokojona. Poczęstowano mnie ogór-

jakiś agresywny pijak. Pomnik został postawiony na początku lat sześćdziesiątych przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Ciechanowskiej. Żydowskie przyjaciele, rzecz jasna, dawni mieszkańcy, którzy wyemigrowali przed wojną lub ją przeżyli uważali za ważne zaznaczyć niegdysiejszą obecność swoich na tej ziemi. To oni utrzymywali kontakt z Panem Bartoldem, któremu z Paryża przywoził listy. Objawiano w nim cel mojej wizyty i przekazywano jakieś pieniądze na wydatki związane z utrzymywaniem miejsca i dbaniem o jego wygląd.

Był to prosty betonowy cokół, o podstawie długości dwóch metrów i takiej szerokości. Nad nim wznosiła się inna struktura, mniejsza, o zaokrąglonym szczycie, do której przymocowana była tablica ze słowami po polsku i w jidysz: „Tu spoczywają prochy Żydów zamordowanych przez okupantów hitlerowskich w Ciechanowie. Cześć Ich pamięci!”. Po przeciwnej stronie tablicy był rysunek gwiazdy Dawida i data: 1962. Pomnik był całkowicie otoczony płotem i o każdą z jego czterech ścian wspiera-

Jak to było: mieszkać na dawnym cmentarzu? Czy ci chłopcy biegający z jednego miejsca na drugie wiedzieli, czym była ta betonowa struktura w środku dużego parku? Napis po polsku nie pozostawiał wątpliwości, hebrajskie litery były dodatkową ekstrawagancją. Czy pytali o to rodziców w domu? A może ta betonowa konstrukcja była już tylko częścią krajobrazu, prawie niewidzialną i nieważną? Pomnik już stał się normalną częścią pejzażu? Chciałem dowiedzieć się, ile ci chłopcy wiedzieli o Żydach. Mniej interesował mnie ewentualny pełen szacunku strach przed duszami, które mogły tu krążyć, bardziej ich ewentualna znajomość historii wielu Żydów, którzy byli sąsiadami, klientami, kolegami, przyjaciółmi, nauczycielami, towarzyszami, uczniami, dostawcami, znajomymi, konkurentami ich ojców i dziadków albo nawiązywali relacje z nimi na tyle jeszcze innych sposobów.

Pan Bartold kroczył dziarsko w stronę pomnika: „Po wojnie nie było tu już niczego. Ocaleni, którzy wrócili, wydobyli z ziemi nagrobki użyte, aby budować makadamy”. To samo słowo po francusku - nie mogłem źle zrozu-

chać za późno, w ciemnościach nocy - bałem się. Było jasne, że Pan Bartold uważał ostatni punkt wizyty za bardzo ważny. Będę mógł sam zobaczyć, jak dobrze zadbane był pomnik i ujrzeć jedyny napis, który wspominał obecność Żydów w tym miejscu i jej koniec. Gdzie indziej mógłbym potwierdzić, że naprawdę tu istnieli i mieszkali? Szperając po kieszeniach marynarki, Pan Bartold wydobył zardzewiały klucz i z trudem otworzył równie zardzewiałą kłódkę, która zamykała bramę wejściową prowadzącą do pomnika, odsunął się na bok i dał mi znak, abym wszedł. Być może trochę już zniecierpliwiony po tym, jak obszedłem wszystko dookoła i zrobiłem zdjęcia nagrobkom - Ktoś znajomy, Babciu? zapytałem ją - poszukałem go wzrokiem. Ale on zniknął gdzieś za mną i nagle stwierdziłem, że jestem sam. Nie wiele myśląc, dotknąłem dłońmi ściany i zacząłem otwierać ramiona, jakby było możliwe wziąć cały pomnik w objęcia. Czas stracił ważność. Gorąca kula wydobyła się z moich trzewi, dochodząc do piersi i wzniosła się aż do gardła. Nie byłem w stanie się powstrzymać, wydobył się ze mnie krzyk i lzy popły-

Paszport dziadka autora, Mordki Hersza Mysiora wydany przez Starostę Powiatowego Ciechanowskiego w 1932 r.

mieć: Niemcy użyli kamieni nagrobnych w całości albo ich fragmentów, aby wybrukować ulice.

W miarę jak zbliżaliśmy się do pomnika, przeglądałem w myślach obrazy tego dnia i próbowałem zapamiętać jak najwięcej z otrzymanych informacji, aby móc sobie przypomnieć nazwiska wymieniane przez mego przewodnika przed każdym z domów, o których mówił, że należały do Żydów. Moja Babcia rozpoznała te domy i skojarzyła je z ich dawnymi mieszkańcami - swymi przyjaciółmi, sąsiadami i znajomymi, i z pewnością opowie mi jeszcze jakąś nową historię. W tym celu robiłem zdjęcia wszystkim domom, które mi pokazano. Tylko że teraz ja też już stąpałem po chodnikach, które nie były tymi samymi, spacerowałem po mieście, poznawałem odległości pomiędzy ulicami, stanąłem na środku placu i spojrzałem w górę, na wieżę budynku ratusza. Zaznajomiłem się z miejscem, ujrzałem brzegi rzeki Idydy i zobaczyłem zamek po drugiej stronie, z widoczną głębią nieistniejącą na starych fotografiach. Poznałem już niebo Ciechanowa.

Czasu zostawało coraz mniej, bo z tego miejsca już wybierałem się na dworzec, aby wsiąść do pociągu w kierunku Warszawy i nie chciałem przyje-

nęły mi po twarzy. Nie wiem, jak długo trwał ten płacz. Zdałem sobie sprawę, że szlochałem bez żadnej kontroli, dopiero, kiedy poczułem dłoń przestraszonego i poruszonego Pana Bartolda na moim ramieniu. Usłyszałem po polsku słowa, które wydały mi się, sądząc z tonu, próbą pocieszenia. Poczułem ogromne zmęczenie, próbowałem przeprosić, otarłem twarz i w ciszy powędrowaliśmy na dworzec. Począł ze mną na pociąg na peronie, pokazał mi wagon, do którego powinienem wsiąść, uściśnął mocno moją dłoń i machał do mnie, podczas gdy maszynista dodawał pary. Dopiero wtedy, w tamtym momencie, w miarę jak Ciechanów zostawał w tyle, pomimo wszystkich wrażeń tego czerwcowego dnia, prawie pięćdziesiąt lat po wyjeździe mojej babci, zrozumiałem, że to ona miała rację: powrót był niemożliwy.

SAMY KATZ
Przełożył Piotr Kilanowski

* **Samy Katz** (ur. 1966) jest wnukiem czworga imigrantów, Żydów polskich, którzy przybyli do Brazylii przed II wojną światową. Z wykształcenia historyk, ale nie działa zawodowo w tej sferze. Jego główne zainteresowania, którym poświęca swój czas i energię, to wspomnienia rodzinne oraz historia Żydów.

Nuchem Szrenskier był prapradziadkiem autora. Był właścicielem zakładu fryzjerskiego przy ul. Warszawskiej 44 w Ciechanowie. Z żoną Rachel z domu Goldberg mieli pięcioro dzieci o imionach: Beyle, Szlama, Avrum, Mordko i Laja.

Laja i Szlama wyemigrowali przed wojną na zachód. Laja do Brazylii (zmarła w Belo Horizonte w 1993 r. mając 80 lat), Szlama do Paryża, gdzie został znanym fryzjerem. Zmarł bezpotomnie w Paryżu 1988 r. Miał 85 lat.

Aveum, Beyle i Mordko zostali zamordowani w obozie w Auschwitz w latach 1942-43 r.

Drugim prapradziadkiem (ze strony dziadka) był Abram Mysior. Miał sklep owocowo-warzywny przy ul. Warszawskiej. Przeprowadził się z rodziną do Ciechanowa z Bodzanowa. Wraz z żoną Sarą mieli ośmiorgo dzieci. Nazwali je: Mordko, Adela, Mordko Hersz, Regina, Estera, Idel i Mendel. Abrama Niemcy zabili na ul. Pułtuskiej w 1941 r. Mordko, Ester i Mordko Hersz wyemigrowali przed wojną do Brazylii. Mordko Hersz to dziadek autora wspomnień. Jego siostra Ester wyemigrowała tam wcześniej, w latach dwudziestych, wraz z mężem Leonem Levcovitzem, również pochodzącym z Ciechanowa. Starszy brat wyjechał kilka lat później, a w 1932 roku dołączył do nich Mordko Hersz. Pięć lat później Laja Szrenskier wyemigrowała, aby się z nim ożenić. Pozostali członkowie rodziny zginęli w Auschwitz.

W Nasielsku odsłonięto pomnik poświęcony poległym amerykańskim pilotom

Pamięci Roberta i Josepha

18 września 1944 roku armada stu siedmiu „latających fortec” z eskortą 56 myśliwców typu Mustang nadleciała nad walczącą Warszawę. Zrzucano 1.248 zasobników z bronią, amunicją, żywnością i lekarstwami z przeznaczeniem dla powstańców i mieszkańców stolicy. Ponad tysiąc młodych Amerykanów w tej operacji ryzykowało życie. Kilkunastu z nich zapłaciło najwyższą cenę. Dwóch zginęło w okolicie Nasielska.

W środę, 18 października 2019 r., w Nasielsku w uroczystościach upamiętniających Roberta Petersa i Josepha Vignę, młodych pilotów niosących w sierpniu 1944 r. pomoc walczącej Warszawie, a zestrzelonych przez Niemców myśliwce wzięły udział ich rodziny, mieszkańcy miasta, wojsko, harcerze. Przyjechała ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce Georgette Mosbacher.

Poświęcony im pomnik odsłonięto na terenie Szkoły Podstawowej „Pod fiołkami” przy ul. Ogrodowej. Wszystkich zgromadzonych powitała dyrektorka szkoły Elżbieta Fijałska.

Była to wyjątkowa uroczystość z amerykańskimi i polskimi akcentami nie pozbawiona wzruszeń, podziękowań, w stosownej ceremonii wojskowej i artystycznej oprawie.

Polsko-amerykański pomysł

Inicjatorem i głównym sprawcą uczczenia obu lotników jest Tomasz Krasoń, społecznik, pasjonat historii, mieszkający w USA nasielszczanin.

- Dokładnie 75 lat temu w naszej okolicy zginęło dwóch młodych Amerykanów. 18 września to także dzień narodzin amerykańskich sił powietrznych – powiedział Krasoń na początku uroczystości.

Ambasador USA podkreśliła dobre polsko-amerykańskie relacje oraz wzajemną pomoc jaka na przestrzeni lat i wieków obywateli jednego narodu nieśli drugiemu.

- Chciałabym, aby ten pomnik był świadkiem nadziei, która wiąże się ze wspólnymi doświadczeniami i wyrasta ze wspólnej ofiary. Aby był świadectwem wspólnych wartości, które łączą nasze oba narody. Te osoby zapłaciły największą cenę za naszą wolność i nigdy nie możemy o tym zapominać – mówiła ambasador.

Dwaj amerykańscy piloci w trudnych dla naszego kraju czasach nie wahali się przyjąć z pomocą walczącym o wolną Polskę. Obaj brali udział w lotniczej akcji pod kryptonimem „Frantic 7”. Rząd USA popierał wówczas starania polskiego ambasadora Jana Ciechanowskiego z polecenia ówczesnego prezydenta Raczkiewicza, jednak sowiecka strona nie była już tak przychylna. Całą operację wymyślił rząd londyński. Stalin przekonywał jednak, że powstanie i tak upadnie, wydał zgodę na lądowanie samolotów na terenie ZSRR. Początkowo jednak plany tej operacji były przez niego negowane, ale dziś historycy mówią o tym, że Stalin grał również na czas, aby osłabić powstańców. Samoloty startujące z brytyjskich lotnisk miały dokonać zrzutu na Warszawę, a potem wylądować na terenie ZSRR, skąd po zatankowaniu miały odlecieć w inne części kontynentu. 18 września 1944 roku armada stu siedmiu Latających Fortec z eskortą 56 myśliwców typu Mustang nadleciała nad walczącą Warszawę. Zrzucano 1.248 zasobników z bronią, amunicją, żywnością i lekarstwami. Ponad tysiąc młodych Amerykanów ryzykowało życie. Kilkunastu z nich zapłaciło najwyższą cenę. Dwóch z nich los rzucił właśnie w okolicie Nasielska – przypomniała historię pani ambasador.

Na pomoc Warszawie

Początkowo lot miał się odbyć 14 września, ale z powodu gęstej mgły został przełożony. Następnego dnia wystartowały fortece i myśliwce, ale

Porucznik Joseph Vigna

Porucznik Robert Peters

W środę, 18 września br. w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. por. Roberta Petersa i por. Josepha Vigny w Nasielsku odbędzie się kolejna uroczystość upamiętniająca 80 rocznicę Powstania Warszawskiego oraz misji „Frantic 7” z 18 września 1944 r.

Armada 107 bombowców B17 pod osłoną kilkudziesięciu myśliwców Mustang P 51, dokonała wtedy zrzutu około 1300 pojemników z bronią, amunicją, żywnością i lekarstwami dla powstańców i mieszkańców Warszawy. 1220 młodych Amerykanów ryzykowało życie niosąc pomoc walczącemu miastu. Kilkunastu z nich zapłaciło najwyższą cenę. Wśród nich byli **porucznik Robert Peters i porucznik Joseph Vigna**, których myśliwce rozbiły się w okolicach Nasielska.

To właśnie im dedykowany jest pomnik, który odsłonięto w Nasielsku 18 września 2019 r., przed Szkołą Podstawową „Pod Fiołkami”.

„Tygodnik Ciechanowski” uczestniczył w uroczystościach odsłonięcia pomnika. W numerze 39 z 24 września 2019 r. opisaliśmy je dokładnie. Obok przypominamy ten artykuł.

Red.

znów zawróciły ze względu na nieprzyjające warunki atmosferyczne. 18 września start się udał. Nad Morzem Północnym i Bałtykiem lot przebiegał bez zakłóceń, dopiero czterdzieści kilometrów od Warszawy w okolicach Nasielska doszło do starcia z myśliwcami niemieckimi, w którym uszkodzone zostały dwa Mustangi. Jeden z samolotów spadł w okolicach wsi Stara Wrona (obecnie gm. Joniec). Jego pilota Roberta Petersa, ur. 19 września 1923 roku w Bexley w stanie Ohio, pochowano obok wraku maszyny. Pilota drugiego samolotu - Josepha Vignę, ur. 2 maja 1920 roku w Sonomie w stanie Kalifornia, który spadł w okolicach wsi Kątne pod Nasielskiem, pochowano z wojskowymi honorami na polecenie niemieckiego pilota, który go zestrzelił. Po wojnie ich ciała ekshumowano i przeniesiono do Francji na cmentarz wojskowy w Neuville.

- W 1948 r. ciała przeniesiono do USA do rodzinnych miejscowości pilotów. Temat wydawał się zapomniany i zamknięty. W 2018 r. odnalazłem rodziny pilotów, choć nie było łatwo. Porucznik Joseph Vigna miał 24 lata, był to jego dwudziesty piąty lot bojowy. W dalekiej Kalifornii zostawił rodziców i troje młodszych rodzeństwa. Porucznik Robert Peters miał tylko 21 lat, a na swoim koncie pięć zniszczonych niemieckich samolotów. Był to jego pięćdziesiąty lot bojowy. W USA zostawił młodą żonę i dwumiesięczną córeczkę, której nigdy nie widział – mówi Tomasz Krasoń.

Córka Roberta, siostrzenica Josepha

Lynne Alexander ma dziś 75 lat. Przyjechała na uroczystości do Nasielska razem z siostrzenicą por. Vigny -

- **Chcieliśmy pokazać nadzieję. Dlatego skrzydło nie wbija się w ziemię, tylko z niej się wylania. Widać gruz, kawałki ziemi, które się z niego zsuwają – mówił „Tygodnikowi” autor pomnika, Tadeusz Adamowski z Gdyni**

Melissą Misi. Obie nie kryły wzruszenia i wdzięczności za godne upamiętnienie ich bliskich. Lynne Alexander i jej matka wojenną historię ojca i męża poznały dopiero w 2001 r. od Jerzego Bocia, który pracował w Dowództwie Sił Powietrznych. Obie kilkanaście lat temu dwa razy były w Starej Wronie, miejscu katastrofy. Żona por. Petersa niestety nie dożyła dnia odsłonięcia pomnika.

Ambasador USA i rodziny pilotów

Dwa lata temu Tomasz Krasoń również pojechał do Starej Wrony i Kątne-go. Spotkał tam mających ponad 90 lat świadków wydarzeń z 1944 r., którzy opowiedzieli, co się wydarzyło na przedpolach Nasielska. Później sam odszukał rodziny obu pilotów.

W swoim wystąpieniu Melissa Misi (siostrzenica Vigny) mówiła, że o wszystkim przed rokiem dowiedziała się z listu, który otrzymała od Krasonia.

- Wysłałem sporo listów w poszukiwaniu rodziny pilota. Zamieściłem też informacje na portalach internetowych. Powoli traciłem już nadzieję, że kogokolwiek odnajdę. W końcu mój list dotarł do Melissy, akurat tak się złożyło, że Melissa sprzedawała dom. Myślała, że ktoś właśnie w tej sprawie przysłał list i odłożyła go – dodaje Krasoń.

Misi otworzyła korespondencję podczas jednej z rodzinnych kolacji. Gdy przeczytała list, łzy stanęły jej w oczach. Wspominała w swoim przemówieniu, że był to 6 czerwca. Dzień szczególny. Tego dnia, w 1944 r., została przeprowadzona największa operacja desantowa w historii wojen - lądowanie aliantów w Normandii, w której jej w j brał udział.

Kiedy Tomasz Krasoń odwiedził obie rodziny w USA, nie musiał ich długo namawiać, aby zgodziły się na upamiętnienie swoich bliskich. Dla niego obojście to również było duże przeżycie, jako Polaka, nasielszczanina od ponad 30 lat mieszkającego w Stanach Zjednoczonych, człowieka który odkrywa wiele nieznanych lub zapomnianych faktów z historii Polski, Mazowsza, Nasielska.

Amerykanki na kilka dni przed uroczystościami przyleciały do Polski, rozmawiały z żyjącymi jeszcze świadkami tamtych wydarzeń Pojechały także na miejsce katastrofy, gdzie znalazły elementy rozbitego samolotu.

Inicjatywa społeczna

Pomnik, ufundowany przez prywatnych darczyńców, ma kształt skrzydła Mustanga (ok. 3,5 metra wysokości). Ustawiony jest na metrowej murawie podstawy z popękane go betonu i cegieł. Odsłonięto go na terenie prywatnej szkoły przy ul. Ogrodowej w Nasielsku. Młodzież i nauczyciele szkoły również dołożyli swoją cegiełkę do jego powstania, przygotowano też inscenizację teatralną.

- W pierwszej wersji chcieliśmy przedstawić katastrofę lotniczą, dlatego to skrzydło jest ostrzelane, poranione i widać, że uczestniczyło w boju. Podczas tworzenia projektu zmieniliśmy jednak koncepcję i chcieliśmy pokazać coś, co niesie nadzieję. Dlatego skrzydło nie wbija się w ziemię, tylko z niej się wylania. Widać gruz, kawałki ziemi, które się z niego zsuwają – powiedział

„Tygodnikowi” autor pomnika, Tadeusz Adamowski z Gdyni, który wraz z żoną Katarzyną Waszewską są jego realizatorami.

Podczas uroczystości orkiestra wojskowa zagrała hymny - polski i amerykański. Oprawę wojskową zapewniła Kompania Reprezentacyjna Sił Powietrznych i Orkiestra Wojskowa z Dębina. Do jej uczestników list skierował prezydent RP Andrzej Duda. Do Nasielska przyjechało wielu gości, wśród nich przedstawiciele Biura Bezpieczeństwa Narodowego i Ministerstwa Obrony Narodowej, zastępca Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, delegacje kombatanckie, Stowarzyszenia Lotników Polskich, Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP, przedstawiciele Muzeum Powstania Warszawskiego, Instytutu Lotnictwa, i in.

Wielkie wrażenie na obecnych zrobił odczytany przez prowadzącego uroczystość oficera Apela Poległych, w którym przywołano poległych pilotów, ich kolegów, wszystkich poległych w walce z niemieckim nazizmem. Na okolicznościowej wystawie w szkole pokazane zostały odnalezione części zestrzelonych samolotów i przedstawione sylwetki pilotów.

W imieniu marszałka województwa głos zabrała Magdalena Biernacka, starosta nowodworski w poprzedniej kadencji, obecnie kierownik wydziału kultury w Urzędzie Marszałkowskim. Na dodatkowy plus całej uroczystości zapisujemy fakt, że w czasie trwającej kampanii wyborczej, oprócz niej, nie pojawił się żaden inny kandydat do Sejmu czy Senatu. Organizatorom zależało na tym, aby z wydarzenia nie zrobić politycznego show.

Ale największe zdziwienie i zażenowanie wzbudził brak gospodarza Nasielska, burmistrza Bogdana Ruszkowskiego (w jego imieniu list odczytał sekretarz urzędu). Burmistrz, chociaż był trzykrotnie zapraszany, nie pojawił się na uroczystości. Gmina, też mimo prośb, nie dołożyła się do pokrycia kosztów pobytu rodzin, zorganizowania uroczystości, nie przekazała też żadnych pieniędzy na budowę pomnika. O wszystko postarali się Tomasz Krasoń i dyrektorka szkoły, na terenie której odbywały się uroczystości. Burmistrz wyjaśnił nam, że w tym czasie miał zaplanowany urlop, a ponieważ nie ma zastępcy, więc nikt z władz nie mógł pojawić się na odsłonięciu.

Nie jest jednak tajemnicą, że organizatorzy obchodów nie są entuzjastami wielu decyzji podejmowanych przez burmistrza. Z uwagi na rangę wydarzenia i przyjazd przedstawicielki amerykańskiego rządu zwracano się do gminy o poprawienie nawierzchni drogi w okolicach szkoły, ale to także spotkało się z odmową ze strony samorządu.

Rodziny lotników zamierzają odwiedzić jeszcze Nasielsk. Nie wszyscy mogli w ubiegłą środę uczestniczyć w odsłonięciu pomnika, ale co rok mają się przy nim odbywać uroczystości. Rodzina Petersa z Nasielska poleciała do Londynu, bo tam w jednej z katedr znajduje się tabliczka upamiętniająca tego dzielnego pilota. Siostrzenica Vigny natomiast odwiedziła Muzeum Powstania Warszawskiego, gdzie na własną pamięć umieszczono nazwisko jej kuzyna.

KATARZYNA KOZŁOWSKA
24 września 2019 r. (TC nr 39)

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Adam Struzik jest pierwszą osobą, której radni z gminy Sońsk przyznali tytuł Honorowego Obywatela Gminy. Marszałkowi województwa wręczono odznaczenie podczas czwartkowej (12 września) sesji Rady Gminy.

Honorowy obywatel Struzik

Marszałek Adam Struzik odwiedził w czwartek (12 września) Sońsk, aby podpisać umowy na dofinansowanie żłobka gminnego i hali sportowej przy szkole podstawowej. Na obie te inwestycje Sejmik przeznaczył łącznie 4 mln zł. Na sesji w urzędzie gminy zjawili się kilkadziesiąt osób: radni, urzędnicy, zaproszeni przedstawiciele samorządów.

Dlaczego pierwszą zasłużoną i tak docenioną osobą przez radnych gminy Sońsk został właśnie marszałek Struzik? Na to pytanie odpowiedział wójt gminy Jarosław Muchowski.

- Pan marszałek Adam Struzik od ponad dwóch dekad wspiera lokalne samorządy. Bez względu na to, kto rządził w kraju czy w samorządzie, przez te wszystkie lata pan marszałek Struzik zawsze pamiętał o naszym samorządzie. Wystarczy przypomnieć tylko, że 90 procent wszystkich inwestycji na terenie naszej gminy wspierana są środkami

z samorządu województwa mazowieckiego. Dziękuję wszystkim radnym naszej gminy, którzy przychylił się do mojej prośby, aby uhonorować pana marszałka. Doskonale wiemy, ile inicjatyw mogliśmy zrealizować dzięki wsparciu Sejmiku. Ostatnim przykładem są choćby fundusze przyznane nam na budowę gminnego żłobka, hali sportowej, ale też budowę małej retencji, na którą pozyskaliśmy 900 tys. zł. Jako samorząd czujemy się bezpieczni, bo wiemy, że gdy zwrócimy się o pomoc, to zostaniemy wysłuchani - argumentował wójt Muchowski.

Marszałek Struzik podkreślił z kolei, że przez całą swoją aktywność zawodową związany był z samorządem.

- Od zawsze wierzyłem w zasady samorządności i pomocniczości. Przez te 40 lat aktywności publicznej otrzymywałem różne odznaczenia i wyróżnienia, ale najbardziej cenię sobie te przyznawane przez wspólnoty lokalne,

nie powinny być i nie są żadną „wymianą handlową” polegającą na tym, że marszałek „załatwia” pieniądze gminie, a w zamian otrzymuje tytuły.

Adam Struzik odebrał tytuł w sońskim urzędzie gminy

jest zaszczytem, ponieważ to jest właśnie taki faktyczny symbol dobrej współpracy - mówił marszałek Struzik.

Adam Struzik zakończył swoje wystąpienie puentą, że ta i podobne nagrody

Tytuł i nagrodę zasłużonego dla gminy wręczyli marszałkowi Struzikowi wójt Muchowski oraz przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady Gminy Michał Pawlak oraz Waldemar Gebert. **rdk**

Narodowe Czytanie „Kordiana”

Mogę - więc pójdę! ludy zwołam! obudzę!

Lekturą podczas tegorocznej, ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania był „Kordian” Juliusza Słowackiego. Fragmenty utworu zaproszeni goście przeczytali m.in. w Regiminie, Opinogórze czy Ciechanowie. Akcji czytania największych dzieł polskich patronuje para prezydencka.

W minioną sobotę 7 września (w niektórych miejscach kilka dni później) w setkach miejsc w całej Polsce i na świecie czytano „Kordiana”. W tym roku przypada 190. rocznica wydania tego arcydzieła. Utwór opowiada o walce Polaków z caratem, ale wielu znawców

literatury przyznaje, że można go traktować jako opowieść o naszej współczesności. O tym, że wolność i niepodległość wymagają bezinteresownego poświęcenia w gotowości do czynu.

9 września, przy rzece Łydyń w Regiminie spotkali się mieszkańcy, by pochylić się nad jednym z najważniejszych dzieł polskiej epoki romantyzmu. Fragmenty książki czytali dyrektorzy szkół, nauczyciele, młodzież oraz czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej im. Władysława Reymonta.

Gdzie mogłoby być lepsze miejsce na czytanie dzieł romantyzmu, niż Muzeum w Opinogórze? Goście czytający utwór Słowackiego stworzyli ciekawy spektakl. - Głosy uczestników, różniące się wiekiem i doświadczeniem, spłatały

się w harmonijną całość, przenosząc wszystkich obecnych w świat romantycznych rozterek - mówiła dyrektor Muzeum Romantyzmu w Opinogórze Górnej Monika Salamon-Miłoboszevska. Biblioteka, jako współorganizator wydarzenia, przygotowała dla uczestników specjalną niespodziankę - kilka egzemplarzy lektury, które zostały przekazane na pamiątkę m.in. ks. Zbigniewowi Rembale, Klubowi Senior+ w Dzboni i szkolnym bibliotekom.

Tegoroczna akcja Narodowego Czytania była już 13. edycją tego wydarzenia. Wszystko zaczęło się w 2012 r. od czytania fragmentów Pana Tadeusza Adama Mickiewicza.

erem

Narodowe Czytanie w Regiminie i...

... Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

Seniorzy ruszyli w rajd

Studenci ciechanowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku powoli przygotowują się do rozpoczęcia nowego roku akademickiego. Na razie korzystają jeszcze w pełni z uroków lata, dlatego w środę 11 września ponad 40 seniorów-studentów wzięło udział w rajdzie rowerowym po Ciechanowie.

ków i regionalistów. Studenci dotarli m.in. do Parku Nauki Torus, tężni przy ul. Wesołej, parku im. M. Konopnickiej. Ostatnim przystankiem rajdu był Park Ojców im. W. Pikusa. W wydarzeniu uczestniczyła wiceprezydent miasta Olga Zmudczyńska-Pabich. - Turystyczne imprezy rowerowe seniorów w ramach działalności UTW odbywają się regularnie od dwóch lat. Ich organizację wspiera miasto - poinformowała zastępczyni prezydenta. **erem**

Uczestnicy pokonali prawie 25 km, a poszczególne przystanki, jak chociażby na Zamku Książąt Mazowieckich czy na cmentarzu przy ulicy Płońskiej, okraszone były ciekawymi informacjami przekazywanymi przez ciechanowskich przewodni-

Seniorzy odwiedzili m.in. cmentarz parafialny przy ulicy Płońskiej

Śmiecińska zmienia oblicze

Ulica Śmiecińska w Ciechanowie powoli nabiera wyglądu. Kilka dni temu rozpoczęto wylanie pierwszej warstwy asfaltu od strony ul. Towarowej. W całości drogi już zakończono budowę kanalizacji deszczowej.

Prace rozpoczęły się w marcu br. Podzielono je na etapy tak, by zminimalizować niedogodności komunikacyjne. Remont przechodził odcinek o długości 900 m, od skrzyżowania z ul. Towarową do skrzyżowania o ruchu okrężnym ul. Kurzypińskiego z Siewną i Sławiką. Zmodernizowane będą też dwa skrzyżowania: z ulicami: Działkową i Starowiejską.

Ulica została odwodniona, a po obu jej stronach wybudowano chodniki.

Od kilku lat o remont ulicy zabiegali jej mieszkańcy i przedsiębiorcy prowadzący w tym miejscu działalność gospodarczą. Śmiecińska to ważna droga właśnie dla przedsiębiorców, którzy mają tam zlokalizowane swoje biznesy. Mieszkańcy będą mogli korzystać z kolejnej ścieżki rowerowej, która zostanie wpięta w miejską pętlę, a więc z ul. Śmiecińskiej będzie można dojechać bezpiecznie rowerem do każdego z dwunastu osiedli w Ciechanowie. Koszt przebudowy drogi to ponad 8 mln zł. Miasto pozyskało ponad 6,3 mln zł dofinansowania. **erem**

Ulica Śmiecińska przed remontem

... i w trakcie

**POWIAT
MŁAWSKI**

W uroczystości, która miała charakter państwowy, uczestniczyła 50-osobowa grupa mieszkańców gminy Strzegowo z wójtem Damianem Sobieckim i parafii Niedźbórz z ks. prob. Zbigniewem Olszewskim.

Z Francji do Polski

11 września trumnę wystawiono w kaplicy katechizacji katedry połowej Wojska Polskiego w Warszawie. Tego dnia w sali konferencyjnej Ordynariatu Połowego odbyły się okolicznościowe prelekcje o gen. Kruszkowskim dla uczniów klas mundurowych i harcerzy. Nazajutrz mszy św. pogrzebowej przewodniczył biskup połowy WP Wiesław Lechowicz, wśród koncelebrantów był ks. Zbigniew Olszewski.

Obecni byli prezydent RP Andrzej Duda oraz minister spraw wewnętrznych i administracji Tomasz Siemoniak. „Panie Generale, z całego serca dziękujemy za Pana długą i piękną służbę dla Rzeczypospolitej. Z całego serca dziękujemy, że zawsze, do samego końca zachował Pan honor i Ojczyznę w sercu” – mówił prezydent. Pawłowi Kruszkowskiemu, wnukowi generała, przekazał akt mianowania jego dziadka na stopień gen. dyw.

Ostatnim akordem było złożenie trumny do grobu w Alei Zasłużonych na Powązkach. Tutaj zabrał głos wójt Damian Sobiecki. Podziękował za tę podniosłą uroczystość jej organizatorom. Mówił także o przejawach pamięci o gen. Kruszkowskim na jego rodzinnej ziemi i zaprosił na tegoroczne obchody Święta Niepodległości w Niedźborzu i Strzegowie.

Jan Kazimierz Kruszkowski, urodzony w 1888 r. w Aleksandrowie (dzisiaj przysiółek w gm. Strzegowo), zmarł w 1977 r. w Lailly-en-Val (Francja), w Domu Spokojnej Starości Polskiego Funduszu

Warszawa, Niedźbórz, Strzegowo

Powtórny pogrzeb generała „Kruka”

Na Cmentarzu Wojskowym na warszawskich Powązkach spoczęły - przywiezione z Francji - prochy gen. dyw. Jana Kruszkowskiego – „Kruka Czarnego”, dowódcy jednego z plutonów legendarnej Pierwszej Kadrowej Józefa Piłsudskiego, a później m.in. dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Humanitarne. Spoczął na tamtejszym cmentarzu, obok innych żołnierzy Wojska Polskiego.

Inicjatorem sprowadzenia jego prochów do Polski jest Marek Szypuński, prezes wspomnianego Funduszu Humanitarne. Do tego przedsięwzięcia włączyły się - oprócz członków rodziny generała „Kruka” - Straż Graniczna, Instytut Pamięci Narodowej i Stowarzyszenie Weteranów Polskich Formacji Granicznych.

Ekshumowane szczątki przeniesiono do kościoła w Lailly-en-Val, gdzie odprawiono mszę w intencji generała. Stąd trumnę przetransportowano do kraju.

Śladami Kruszkowskich

Pamięć o gen. „Kruku” przetrwała na jego ziemi rodzinnej; ożywała się w ostatnich latach. W okresie PRL, kiedy o bohaterach walk o Polskę niepodległą nie wolno było głośno mówić, pamięć o nich pielęgnowano w domowych zaciszach. Przykładem jest Niedźbórz.

Moim przewodnikiem jest, zamieszkały w tej miejscowości, Jerzy Jagodziński, którego babcia, Regina Jagodzińska, była najmłodszą siostrą gen. Jana Kruszkowskiego. - Moja babcia, a także mój tata, Lech Jagodziński, który był nauczycielem historii i kierownikiem Szkoły Podstawowej w Niedźborzu, opowiadali mi o Kruszkowskich, a zwłaszcza o generale - wspomina. I gwoli uzupełnienia dodaje, że jego dziadek Zygmunt jako żołnierz w 1939 r. bronił Modlina. Szczęśliwie wrócił do domu po kampanii wrześniowej, zmarł w następnym roku.

Z nim oraz z wójtem Damianem Sobieckim wędruję po śladach rodu Kruszkowskich.

Co mówią rodzinne przekazy? Najpierw udajemy się do Aleksandrowa. Tutaj Kazimierz Kruszkowski i jego żona, Wiktoria z Kolańskich (rodzice generała), mieli folwark. Posiadłość składała się z ok. 110 hektarów, w tym jakieś 50 ha stanowiły

las. Grunty orne są tu marnej klasy, piątej i szóstej klasy. Ale gospodarze wykazywali się zaradnością. Dochody czerpali również ze stawów rybnych i pasieki. Byli chyba nieźle sytuowani, skoro było ich stać na wysłanie Jana Kruszkowskiego - jednego z ośmiorga synów - na studia medyczne w Genewie.

Majątek po Kazimierzu przejął jego syn Henryk. Podczas II wojny światowej i okupacji posiadłość przeszła pod zarządek niemiecki, a w 1945 r. została rozparcelowana. Komisji parcelacyjnej miał przewodniczyć Mieczysław Jagielski z pobliskiego Łekowa, pomniejszy wysokiej rangi funkcjonariusz partyjny i państwowy. Dworek, murowano-drewniany, został rozebrany w latach 50.

Jedyną pamiątką po Kruszkowskich w Aleksandrowie jest - stojący przy stawach - duży metalowy krzyż na kamiennej podstawie. Na cokole widnieje napis: „Sp. Kazimierz Kruszkowski 1886 rok”. O kogo chodzi? Być może o dziadka generała.

Jak mówiła mi babcia Regina, generał „Kruk” przyjeżdżał do Aleksandrowa samochodem, in cognito, żeby nie robić sensacji. Ale auto, wtedy rzadkość, wzbudzało zainteresowanie miejscowych. Jan Kazimierz był emocjonalnie związany z tym miejscem i swoją rodziną. Pomagał baru Henrykowi, który prowadził gospodarstwo, a swemu siostrzeńcowi Zdzisławowi umożliwił wyjazd na leczenie w Zakopanem - wspomina Jerzy Jagodziński.

Z Aleksandrowa przenieśliśmy się na cmentarz w Niedźborzu. Andrzej Kruszkowski (mieszkaniec Warszawy), syn wspomnianego Henryka, odnowił znajdujące się tu groby rodzinne. Na jednym z nich umieścił tablicę z inskrypcją, dedykowaną generałowi.

Do tego przez 10 lat w tutejszym kościele zamawiał mszę św. i wypominki o spójność duszy „Kruka”. Te intencje były też formą popularyzacji tej postaci w lokalnym środowisku.

W II Rzeczypospolitej szybko awansował. W 1923 r. został pułkownikiem, trzy lata później objął dowództwo 1. Dywizji Piechoty Legionów. 10 listopada 1930 r. prezydent Ignacy Mościcki nadał mu stopień generała brygady.

Plk J.K. Kruszkowski (drugi od lewej) z wyższymi oficerami na audiencji u marszałka J. Piłsudskiego

Tymczasem wstąpił do Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego, co, jak okazało, zadecydowało o jego dalszym życiu. Po przeszkoleniu otrzymał stopień podporucznika. Cieszył się zaufaniem Józefa Piłsudskiego - komendant wyznaczył go na dowódcę 4. plutonu słynnej Pierwszej Kompanii Kadrowej. Z nią w 1914 r. z krakowskich Oleandrów wyruszył w bój. Po „kryzysie przysięgowym”, jak wielu legionistów, został internowany w obozie w Beniaminowie.

W marcu 1918 r. zameldował się w Warszawie, w następnym roku został dowódcą 1. pułku piechoty Legionów. Dzielnie walczył w wojnie polsko - bolszewickiej. Wyróżnił się m.in. w „operacji dyneburskiej” i „operacji niemeńskiej”.

Był odznaczony m.in.: Orderem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych (czterokrotnie), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, francuskim Orderem Legii Honorowej, lotewskim Orderem Pogromcy Niedźwiedzia.

Prywatnie był mężem Ireny z domu Leszczyńskiej. Z tego związku urodziła się córka Maria.

K.J.

Przyczyniła się do tego również uchwała Rady Gminy Strzegowo, podjęta w 2017 r. Na jej pomocy imię generała Jana Kruszkowskiego otrzymała jedna z strzegowskich ulic.

Wreszcie - w ubiegłym roku ks. prob. Zbigniew Olszewski zaprosił do Niedźborza delegację Straży Granicznej na obchody Narodowego Święta Niepodległości.

Mszy św. w intencji generała Kruszkowskiego przewodniczył ks. płk SG Zbigniew Kępa. „Doświadczył biedy i nędzy. Nie jest on jedynym, z tamtego pokolenia, którego spotkał taki los. On nie uskarżał się na to. Modlimy się dzisiaj, aby za taką postawę, szlachetną i bezinteresowną Bóg obdarzył go niebem” - mówił w homilii.

Drogę życiową i zasługi generała „Kruka” przedstawił historyk, kpt SG Grzegorz Cwyl. Okolicznościowy program artystyczny dali uczniowie miejscowej szkoły. Dzieci uczestniczyły też w konkursie plastycznym, którego tematem była służba ich wybitnego krajana, oraz w biegu sztafetowym. Oczywiście goście odwiedzili cmentarz i Aleksandrowo.

K.J.

Katedra połowa w Warszawie. Wójt D. Sobiecki (z prawej) i J. Jagodziński oraz (od lewej) przedstawiciele rodziny Kruszkowskich i Danuta Wichowska (wicedyrektor Szkoły Podstawowej w Niedźborzu) przy trumnie generała

Cmentarz parafialny w Niedźborzu. Tablica na cześć gen. Kruszkowskiego, umieszczona na grobie Henryka Kruszkowskiego

Wielu mławian od dawna na to czekało

Obelisk odnowiony

W Mławie odsłonięto i poświęcono odnowiony i nieco zmieniony obelisk (duży kamień) na cześć obrońców tego miasta w 1939 roku, usytuowany przy ul. Franciszka Żwirki, przed Domem Rzemiosła.

Jest to jeden z najbardziej znanych znaków pamięci narodowej w Mławie. Do niedawna znajdował się w złym stanie technicznym. Kilka lat temu usunięto otaczające go ogrodzenie. Obok stanęły namioty sprzedawców warzyw i owoców, co niektórzy mieszkańcy uważali wręcz za profanację tego symbolu. Pojawiły się nawet nieśmiałe propozycje przeniesienia kamienia w inne miejsce, ale na szczęście do tego nie doszło.

Renowację obelisku przeprowadził miejscowy oddział Związku Sybiraków. Na ten cel otrzymał dotację (36, 2 tys. zł) z programu „Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W sumie MKiDN na bieżący rok przyznało dofinansowanie na realizację 39 tego rodzaju zadań na łączną kwotę 5,1 mln zł.

Przez 47 lat na mławskim obelisku widniał napis: „OBROŃCOM MŁAWY 1939, RZEMIOSŁO MŁAWSKIE 1977” i ryngraf z dwoma mieczami grunwaldzkimi.

Teraz gruntownie oczyszczono głaz. Na nim, na tle granic Polski z 1939 roku, umieszczono tablicę z inskrypcją: „W HOŁDZIE BOHATERSKIM OBROŃCOM OJCZYZNY WALCZĄCYM Z NIEMIECKIM NAJEŹDZĄ W BITWIE POD MŁAWĄ 1 - 4 WRZEŚNIA 1939 R., MŁAWSKIE RZEMIOSŁO Oraz MIESZKANCY MŁAWY 1924”. Po lewej stronie zaś pojawiły się

aktualne godło państwa (biały orzeł w koronie) i róża z brązu. Do tego cokoł wyłożono płytami granitowymi. Wszystko to zostało uzgodnione z Instytutem Pamięci Narodowej.

Jak przypominał Grzegorz Dzikowski, prezes oddziału Związku Sybiraków, podczas powtórnej odsłonięcia i poświęcenia

Tak wygląda obelisk po renowacji i zmianach

obelisku, powstał on 1977 roku z inicjatywy tutejszego Cechu Rzemiosł Różnych, a zwłaszcza Celiny i Teofila Błaszczaków, właścicieli zakładu fotograficznego. Kamień podarował inny znany społecznik Jan Golec, przywiózł go spod Radzanowa.

Obelisk poświęcił ks. Ryszard Kamiński. Przemówili: poseł Maria Koźlakiewicz, przedstawicielka poseł Anny Cicholskiej - Monika Golubska, burmistrz Piotr Janowski, starosta Witold Okumski i starszy Powiatowego Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości Waldemar Kowalski. Dziękowali tym, którzy się przyczynili do powstania tego miejsca pamięci narodowej, a teraz do jego restauracji. Głos zabrała także Celina Błaszczak. Opowiedziała, jak 1939 roku - jako siedmioletnia dziewczynka - uciekała ze swoimi najbliższymi z bombardowanej Warszawy. Na ziemię wschodnie. Uczestnikom tego spotkania życzyła, aby nigdy nie musieli przeżywać tego, czego ona doświadczyła 85 lat temu.

(kj)

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

Uroczystości odpustowe w Narodzenie Najświętszej Maryi Panny w Żurominie każdego roku, w pierwszą niedzielę września, gromadzą wielu wiernych, w tym przybyłych w pieszych pielgrzymkach. Sumie odpustowej z ich udziałem przewodniczył biskup pomocniczy Mirosław Milewski.

Hierarcha przypomniał, że w Polsce uroczystość ta ma dodatkową, ludową nazwę: Matki Bożej Siewnej. W wielu parafiach zachował się jeszcze zwyczaj święcenia tego dnia ziarna do siewu. Bp Milewski dodał również, że dzieci w polskich szkołach mają prawo mieć odpowiednio zorganizowane lekcje religii. Religia w szkole „nie jest wymysłem biskupów, ale europejskim standardem”.

Odpust i dożynki w Żurominie

Biskup o religii

FOT. STAROSTWO POWIATOWE W ŻUROMINIE

Delegacje sołectw z wieńcami dożynkowymi

Stwierdził, że takie lekcje organizowane są w szkołach publicznych w 23 krajach Europy.

Na uroczystości, 8 września, oprócz miejscowych wiernych, przybyły pieszo pielgrzymki wiernych m. in. z Mławy, Lipowca i Niechlina. W święcie w sanktuarium Matki Boskiej Żuromińskiej wzięli udział także władze powiatowe oraz miasta i gminy Żuromin.

W.D.

Delegacja powiatu żuromińskiego

Na pierwszym planie starostowie dożynek, za nimi władze powiatu i miasta

Biskup Mirosław Milewski poświęca dożynkowe wieńce

Żuromin. Taneczne warsztaty z Iwoną Pavlović

W rytmie cha,cha,cha

Uczniowie z szkół podstawowych z terenu gminy i miasta Żuromin wezmą 18 i 19 września udział w projekcie bezpłatnych warsztatów dla uczniów z Iwoną Pavlović.

Na uczniów czeka prawdziwa taneczna uczta tańca towarzyskiego z jurorką programu Taniec z Gwiazdami Iwoną Pavlović oraz właścicielem Szkoły Tańca ArtDance Żuromin, działającej ponad 10 lat w Żuromińskim Centrum Kultury. W programie warsztatów będzie można poznać tajniki dotyczące sylwetki tanecznej, podstawowej choreografii cha cha cha oraz wspólnej tanecznej animacji. Podczas warsztatów

Iwona Pavlovic wybierze uczniów, którzy otrzymają od niej 10-tkę, będącą jednocześnie zaproszeniem na galę rozdania nagród, która będzie zorganizowana w 21 września w Sierpeckim Centrum Kultury i Sztuki i poprowadzi ją także jurorka z programu TzG. Tam uroczystość wręczy certyfikaty talentu dla 10-ek oraz każdy wybrany uczeń, który z rodzicem przyjdzie na galę, otrzyma nagrodę w postaci Voucherów!

Główną nagrodą będzie wyjazd na wakacje z tańcem oraz bezpłatne udziały w szkoleniach tanecznych.

W.D.

Sztafeta pokoleń

Spotkanie na Trójstyku

21 września odbędzie się jedenaste już spotkanie na styku trzech województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, które symbolizuje głaz, niedaleko Konopat.

Uczestnicy startować będą w pieszych i rowerowych grupach sztafetowych z punktów zbiórki, zlokalizowanych na terenie czterech różnych gmin: Rynek w Górznie - wiata (gm. Górzno), Scena Letnia w Lubowidzu (gm. Lubowidz), Stacja Lotos w Żurominie (gm. Żuromin), Skwerek rondo ul. Zieluńska

w Lidzbarku (gm. Lidzbark). Sztafeta zakończy się piknikiem integracyjnym, który odbędzie przy Ośrodku Hodowli Zwierząt w Konopatach.

Trasa sztafety z wszystkich czterech punktów startu wynosi ok. 15 km.

W.D.

Psy i koty w Żurominie będą miały lepiej

Wyniki głosowania na Budżet Obywatelski

Znamy wyniki głosowania na zadania zgłoszone do Budżetu Obywatelskiego Gminy i Miasta Żuromin. Mieszkańcy mogli zdecydować, który z 12 zgłoszonych pomysłów będzie realizowany.

W głosowaniu, trwającym od 27 sierpnia do 2 września najwięcej zwolenników miało zadanie nr 11, czyli pomoc dla psów i kotów z gminy Żuromin, na które zagłosowało 649 osób.

Na poszczególnie zadania głosowało prawie 3500 mieszkańców gminy, elektronicznie i na kartach do głosowania. Projekt zakłada sfinansowanie z budżetu samorządu zakupu koszy na psie odchody wraz z podajnikami oraz zestawami higienicznymi, zabiegów sterylizacji i kastracji psów i kotów (wraz z czipowaniem) posiadających właścicieli oraz bezdomnych i wolnożyjących, leczenia oraz diagnostyka psów i kotów bezdomnych/wolnożyjących, w tym także leczenia specjalistycznego. Zakupu karm wysokomiesnych mokrej i suchej oraz żwirku dla kotów bezdomnych/wolnożyjących, jednej klatki łapki klasycznej na koty i podbieraków do odławiania kotów oraz transporterów i powiększenie wybiegu w gminnym przytulisku dla psów.

Szacowany koszt – 140 tys. zł. Lokalizacja - ul. Piaskowa w Żurominie.

Spora grupa mieszkańców gminy ma w swoich domach psy, z którymi każdego dnia udaje się na spacer. Sprzątanie po pupilach jest bardzo ważne nie tylko ze względów estetycznych ale i zdrowotnych.

Projekt przewiduje także możliwość powiększenia wybiegu dla podopiecznych Stowarzyszenia „Cztery Łapy” w Żurominie.

Inne pomysły

Drugie miejsce w tegorocznym głosowaniu BO zajęło zadanie nr 7 (520 głosów) polegające na zagospodarowaniu miejsc służących integracji na terenie wsi Poniatowo.

Projekt zakładał uporządkowanie działki 600/11, nowe nasadzenia roślinne, doposażenie placu zabaw, które miałyby na celu służyć dobru publicznemu, nie tylko rdzennych mieszkańców Poniatowa, ale również pobliskich miejscowości. Według autorów pomysłu to miejsca, które mogą łączyć ludzi w różnym wieku

i stać się stałym punktem spotkań integracyjnych.

A trzecią lokatę (471 głosów) zdobył pomysł na stworzenie bezpiecznej nawierzchni bezpieczna na placu zabaw w Chamsku. Jest to jedyny w tej miejscowości plac zabaw usytuowany przy miejscowej szkole podstawowej. Obecnie wysypany jest tam piasek, który jest coraz bardziej bardzo uciążliwy w użytkowaniu. Według zwolenników tego pomysłu, z miesiąca na miesiąc jego ilość się zmniejsza. A rodzice dzieci korzystających z placu dążą do tego, aby nawierzchnia była przede wszystkim bezpieczna i dawała pełną radość im i ich dzieciom.

Najmniejsze poparcie (89 głosów) zdobył projekt postawienia ławek dla seniorów i nie tylko. Zdaniem pomysłodawców tego zadania, ławki powinny znaleźć się przy chodnikach dróg najczęściej uczęszczanych w Żurominie, m.in. przy ulicach: Szpitalna, Warszawska, Olszewska, Lidzbarska, Targowa, Wyzwolenia, Zeromskiego, Zielony Rynek.

Z zestawienia tylko tych czterech pomysłów wykorzystania Budżetu Obywatelskiego widać wyraźnie, że obywatele, mieszkańcy mają różnorodne projekty i potrzeby ważne ich zdaniem dla lokalnej społeczności. Można z dużą dozą pewności założyć, że te przegrane w tegorocznym głosowaniu powrócą w 2025, podczas kolejnego głosowania.

W.D.

Potrącenie pieszego

W ubiegły wtorek, około godziny 5:40 w Żurominie na ulicy Wyzwolenia, doszło do potrącenia pieszego na oznakowanym przejściu. Z ustaleń mundurowych wynika, że w zdarzeniu uczestniczyła 44-letnia kierująca audi

i 62-letni pieszy. Prawdopodobnie na skutek uderzenia samochodem mężczyzny, schodzącego z przejścia dla pieszych, 62-latek przewrócił się doznając urazu głowy. Poszkodowany przewieziony został do szpitala w Żurominie. Na miejscu zabezpieczono ślady, które pozwolą wyjaśnić okoliczności tego zdarzenia. Uczestnicy byli trzeźwi.

Senior za kierownicą

Natomiast w niedzielę po południu, na trasie relacji Brudnice – Lubowidz

doszło do niebezpiecznej sytuacji na drodze. Podróżujący osobowym oplem 84-letni mieszkaniec powiatu przemyskiego, jechał z Żuromina w kierunku Lubowidza. Z niewyjaśnionych jeszcze przyczyn, na łuku drogi stracił panowanie nad pojazdem, w konsekwencji tego „osobówka” wypadła z drogi do przydrożnego rowu, a potem dachowała.

Do zdarzenia drogowego zadysponowane zostały wszystkie służby ratownicze. Poszkodowany w zdarzeniu 84-letni mężczyzna przewieziony został karetką do żuromińskiego szpitala.

W.D.

11 września po godzinie 15:00 na ulicy Wyszkowskiej w Pułtusku zaraz przed mostem wyszkowskim doszło do zdarzenia drogowego z udziałem pojazdu osobowego i motocykla.

- Ze wstępnych ustaleń wynika, że najprawdopodobniej 50-letnia kierująca samochodem osobowym marki Seat nie zastosowała się do znaku C-02 (nakaz jazdy w prawo) w wyniku czego zderzyła się z 41-letnim motocyklistą, mieszkańcem powiatu pułtuskiego. Zarówno kierująca seatem, jak i kierujący motocyklem suzuki z obrażeniami ciała zostali przewiezieni do szpitala.

Początek września na drogach

Funkcjonariusze ustalili, że obydwie kierujący byli trzeźwi – informuje pułtuską policję.

Na miejscu przez kilka godzin pracowali policjanci z technikami kryminalistyki, sporządzając oględziny pojazdów i miejsca zdarzenia. Droga DW618 była zablokowana przez kilka godzin.

Prawie dwa promile alkoholu w organizmie miał 55-letni rowerzysta, którego w poniedziałek 10 września zatrzymali policjanci na ul. Wyszkowskiej w Pułtusku.

Funkcjonariusze zatrzymali po godzinie 12:00 do kontroli kierowcę

jednoślądu, ponieważ wzbudził on u nich podejrzenie, że może być nietrzeźwy.

- Przypuszczenia funkcjonariuszy potwierdziły się, podczas badania trzeźwości okazało się, że 55-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego ma ponad 1,5 promila alkoholu w organizmie. Teraz mężczyzna za swoje nieodpowiedzialne zachowanie odpowie przed sądem – przekazuje mł. asp. Magdalena Bielińska.

Inny kierowca jednoślądu – tym razem motocykla – trafił do szpitala w wyniku wypadku, do którego doszło 5 września na DK 61 w Kacicach (gm. Pułtusk).

- Doszło do zderzenia chevroleta z motocyklem bmw – informuje rzecznik prasowy policji. - Ze wstępnych ustaleń wynika, że kierujący samochodem osobowym (37 lat) nie zachował należytej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa motocykliście. Motocyklista

(45 lat) został przewieziony do szpitala. Obaj uczestnicy zdarzenia byli trzeźwi. Okazało się natomiast, że kierujący motocyklem nie posiadał uprawnień do kierowania motocyklami.

Zgodnie z aktualnymi przepisami kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień jest to wykroczenie, za które grozi kara aresztu, ograniczeń wolności albo grzywny nie niższej niż 1500 zł, a także zakaz prowadzenia pojazdów.

1,5 tys. zł mandatu, zatrzymane prawo jazdy na trzy miesiące i 13 punktów karnych - to konsekwencje jakie wyciągnęli policjanci Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku wobec kobiety, która jechała z prędkością 105 km/h w obszarze zabudowanym. Sytuacja miała miejsce 4 września w Głodowie. Kierownicą była 31-letnia mieszkanka powiatu wołomińskiego.

Pułtuską policję podsumowali prowadzone 4 i 5 września działania kontrolne pn. "Trzeźwość-Lokalnie", mające na celu wyeliminowanie z ruchu nietrzeźwych kierowców.

Przeprowadzono w tym celu kontrole przesiewowe na drogach. Działania prowadzili funkcjonariusze Wydziału

Ruchu Drogowego oraz Wydziału Prewencji pułtuskiej komendy. Podczas dwudniowej akcji przebadali oni ponad 1 700 kierujących na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Przypomnijmy, że pod koniec lipca, podczas podobnych, kilkugodzinnych działań, na 1 100 przebadanych kierowców ujawniono dwóch nietrzeźwych kierowców (na terenie całego garnizonu mazowieckiego było ich 113). A jak to wyglądało tym razem?

- Kierujący wykazali się odpowiedzialnością, gdyż pośród tylu przebadanych kierujących nie ujawniono nikogo będącego pod wpływem alkoholu – informuje mł. asp. Bielińska.

5 września policjanci z pułtuskiej drogówki prowadzili zaś także działania – na DK 61 w Kacicach – wspólnie z funkcjonariuszami Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Radomiu – Oddział w Płocku.

Służby skontrolowały czas pracy kierowców, stan techniczny pojazdów ciężarowych, stosowanie się do przepisów i znaków drogowych, stan trzeźwości kierujących oraz ich uprawnienia i dokumenty zezwalające na wykonywanie transportu drogowego, a także ładunki przewożone przez te pojazdy oraz sposób ich zabezpieczenia.

- Podczas działań ujawnili 5 wykroczeń, nieprawidłowego przewożenia towaru, na kierujących nałożyli grzywnę w postaci mandatów w kwocie 150 zł – mówi rzecznik prasowy policji. **RK**

Pamięci „Zuchowatych”

W niedzielę 8 września w Zambskach Kościelnych (gm. Obryte) miały miejsce uroczystości z okazji 85. rocznicy obrony linii Narwi pod Pułtuskim przez Żołnierzy 5 Pułku Piechoty Legionów „Zuchowaci”.

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele parafii św. Wojciecha, w intencji poległych żołnierzy.

- Następnie przemaszerowano na cmentarz, gdzie przy wojskowej asyście złożono kwiaty przy mogile zbiorowej żołnierzy 5 pułku piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego „Zuchowaci” z Wilna.

Kolejną częścią niedzielnej uroczystości był piknik patriotyczny, poprzedzony pokazem musztry parady Orkiestry Reprezentacyjnej Policji oraz koncertem chóru Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego – informuje starostwo.

W mogile zbiorowej spoczywa około 300 żołnierzy, którzy polegli w dniach 6 i 7 września 1939 roku.

5 Pułk Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego funkcjonował w latach 1918-1939. Podczas kampanii wrześniowej wchodził w skład Grupy Operacyjnej „Wyszków”. Dowódcą pułku był ppłk Kazimierz Bąbiński. 6 września 1939 roku Niemcy rozpoczęli forsowanie Narwi w rejonie Gnojna i Zambsk Kościelnych. Natarcie zostało powstrzymane, ale dzień później niemieckiej kompanii udało się przejść rzekę w rejonie Gnojna i wejść do lasu na północ od Szygówka. Dowódca nakazał uderzenie i po zaciętej walce Niemcy zostali z Gnojna wyparci. Uwolniono również 40 jeńców. Obie strony poniosły dotkliwe straty, największe zaś wchodząca w skład pułku 5 kompania. Wśród poległych był m.in. dowódca kompanii por. Norbert Puzyrkiewicz, zaś dowódcy plutonów – ppor. Leon Kiec i chor. Stanisław Sokulski – zostali ranni.

RK

Dwie duże inwestycje drogowe

Dwa ważne ciągi komunikacyjne w mieście doczekają się modernizacji. Mowa o drogach powiatowych - ulicach Mickiewicza i Białowiejskiej.

Na drodze powiatowej nr 3403W (ul. Mickiewicza) trwają prace przygotowawcze poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych.

- Do końca 2025 roku rozbudowany zostanie najbardziej niewralgiczny odcinek ulicy – od drogi krajowej nr 61 do ronda Ofiar Katynia (łącznie z przebudową tego ronda). Na skrzyżowaniu z ul. 17 Sierpnia i Górna powstanie rondo mające za zadanie usprawnienie ruchu i zwiększenie jego bezpieczeństwa. Powstaną również wyniesione przejścia dla pieszych, ponad 50 wydzielonych miejsc parkingowych, nowe nawierzchnie chodników i jezdni, zabezpieczona zostanie skarpa przy skrzyżowaniu z ul. Daszyńskiego – przekazuje starostwo.

Wartość inwestycji to blisko 9,8 mln. zł z czego 95% zostanie pokryte ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

Prowadzone są już roboty budowlane na ul. Białowiejskiej. Na odcinku od ul.

Wojska Polskiego do ul. Zielona Dróżka budowana jest obecnie nowa sieć kanalizacji deszczowej.

- I tu ulica zyska nowe nawierzchnie chodników i jezdni. Wartość robót wyniesie 7,1 mln zł i w 70% będzie dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – dodaje starostwo. **RK**

GRAF. STAROSTWO PUŁTUSK

0 wykopaliskach w Kacicach

7 września w Kacicach (gm. Pułtusk) odbyło się „V Spotkanie z Historią” poświęcone zagadnieniom wykopalisk archeologicznych na terenie Kacic.

W spotkaniu uczestniczyli archeolodzy: Bartłomiej Kaczyński z Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie oraz Marcin Woźniak z Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

- Przedstawili oni zagadnienia związane z kulturą regionu oraz wyniki

FOT. UM PUŁTUSK

wykopalisk prowadzonych w Kacicach w latach 1946-1948 i typy pozyskanych znalezisk – informuje pułtuską ratusz, dodając, iż Michał Filip Świdwa z Muzeum Regionalnego w Pułtusku omówił obecny stan badań archeologicznych, prowadzonych w ramach inwestycji pod obwodnicę oraz zarys historii kackickiej Izby Regionalnej.

Badania archeologiczne przedstawione zostały na ekspozycji planszowej wykonanej przez inicjatorkę wydarzenia, Krystynę Lelen. Począstunek zaś zaplanowały anie z Koła Gospodyń Wiejskich Narew w Kacicach. **RK**

Policjny skuter

Pułtuska policja zyskała nową jednostkę pływającą – skuter wodny

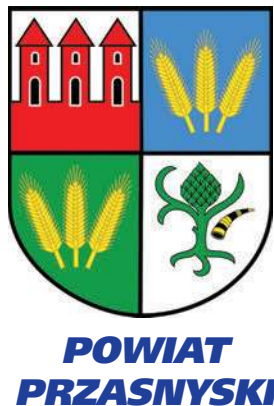
Jest to model Yamaha FX o mocy 140 KM i pojemności 1000cm³. To pierwsza tego typu jednostka pływająca, która trafiła do Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku. Tym samym na rzece Narew będzie można spotkać nie tylko policjantów na łodzi policyjnej Sportis 650, ale również na skuterze wodnym.

FOT. KPP W PUŁTUSKU

- Dzięki temu, policjanci pełniący służbę na rzece Narew, będą mogli dotrzeć do trudno dostępnych miejsc, gdzie nie może wpłynąć policyjna łódź. Funkcjonariusze przy wykorzystaniu skuteru będą czuwać nad bezpieczeństwem osób wypoczywających nad wodą, jak również egzekwować przepisów dotyczących żeglugi śródlądowej obowiązujących na rzece Narew – przekazuje mł. asp. Magdalena Bielińska.

RK

Setne urodziny Ireny Marii Głogowskiej

Przeżyć wiek

Przeżyć cały wiek to niezwykle dar od losu. Mieszkanka wsi Gądomiec-Peronie w gminie Chorzele Irena Maria Głogowska przed kilkoma dniami świętowała swoje setne urodziny.

Jubilatkę odwiedzili przedstawiciele chorzelskiego samorządu - burmistrz Eliaż Kostrzewa, kierownik USC Anna Paras oraz delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Ostrołęce Magdalena Kielewicz-Kaczyńska. Goście złożyli serdeczne gratulacje i życzenia stulatkę. Rodzina jubilatki przyjęła ich bardzo serdecznie, a także, podobnie jak jubilatka, chętnie dzieliła się wspomnieniami. Był tort urodzinowy i niecodzienna atmosfera spotkania. **ES**

FOT. FB CHORZELE

Gotowanie na rynku

Na Rynku Miejskim w Przasnyszu ponownie „się zagotowało”.

A to za sprawą przasnyskich seniorów, które po raz kolejny zaprosiły mieszkańców na wyjątkową ucztę, podczas której pojawiają się z nowymi pomysłami na coraz to nowe dania – zwykle proste i smaczne. Tym razem był to bigos z cukinią i drożdżowe racuszki. Smakowite potrawy zniknęły błyskawicznie. Ustawia się cała kolejka chętnych. To „wielkie gotowanie” wchodzi już niemal na stałe do przasnyskiego kalendarza. Na przasnyskim rynku odbyło się już kilka takich wydarzeń, także z okazji świąt. Odbywają się one przy współorganizacji Miasta Przasnysz, Stowarzyszenia Arena Dobra i Federacji ROSA, a także Cafe Rynek i Piekarni Klementynka.

ESKA

FOT. FB PRZASNYSZ

Chorzele

Pozostałe prace muszą poczekać

Zakończone zostały prace renowacyjne przy kościele parafialnym pw. Trójcy Przenajświętszej w Chorzelach, na które gmina otrzymała 784 tys. złotych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W ramach tych prac wymieniono pokrycie dachowe w nawach bocznych. Za realizację zadania odpowiedzialna była Parafia, współpracując z gminą Chorzele. Pozostałe prace renowacyjne, aczkolwiek również niezbędne, czekać będą lepszego „światła”.

ESKA

FOT. FB UMIG CHORZELE

Jednoróżec

Najlepsza maturzystka

Jest nią Julia Kardaś, która została uznana za najlepszą tegoroczną maturzystkę w Zespole Szkół Powiatowych w Jednoróżcu.

Podczas ostatniej sesji Rady Gminy Jednoróżec z rąk wójta Krzysztofa Nizielskiego oraz dyrektora szkoły Artura Grzegorza Piotra odebrała nagrodę za najlepiej napisany egzamin maturalny 2024. Uzyskała 365% i jest to suma procentów z trzech przedmiotów

obowiązkowych – język polski, matematyka, język obcy oraz jeden przedmiot w rozszerzeniu najlepiej napisany. **ES**

FOT. ZSP JEDNOROZEC

Chorzele

Nowy dyrektor

Nowym dyrektorem w Zespole Szkół Powiatowych im. Władysława Stanisława Reymonta w Chorzelach został Patryk Szwejkowski, który zastąpił na tym stanowisku przechodzącą na emeryturę Annę Kostrzewę.

Patryk Szwejkowski był wieloletnim nauczycielem tej szkoły. Przez lata zdobywał doświadczenie wśród społeczności tej placówki. Jego nominacja została zatwierdzona uchwałą Zarządu Powiatu Przasnyskiego, który powierzył mu to stanowisko na kolejne pięć lat.

ESKA

Patryk Szwejkowski

Wcześniej można było spotkać w placówce Cleo z Francji oraz Alinę z Finlandii, które przyjechały w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Nowe wolontariuszki to Mariam Mtiushvili z Gruzji i Maddie Parra Palacio z Hiszpanii, które będą tam pracować przez kilka kolejnych miesięcy. Przyjechały także w ramach programu Europejski Korpus Solidarności. Obie ukończyły filologię angielską. Miriam lubi czytać, słuchać muzyki i fotografować. Maddie pochodzi z małego miasteczka Murcia w południowo-wschodniej Hiszpanii. Dzięki ich obecności czytelnicy będą mogli szlifować język angielski podczas kawiarenek językowych. Ponadto, w bibliotece, będzie możliwość nauki języka gruzińskiego oraz hiszpańskiego. **ESKA**

FOT. FB ZSP CHORZELE

Czytali „Kordiana”

Miejska Biblioteka Publiczna w Przasnyszu, w dniu narodowego święta literatury zaprosiła do wspólnego czytania „Kordiana” Juliusza Słowackiego.

To nie tylko historia o rozterkach młodzieńca, który z miłosnych uniesień wkracza na drogę bohaterstwa. To głos Juliusza Słowackiego w dyskusji o przyczynach upadku powstania listopadowego i losach całego narodu. Dramat, który mimo upływu lat, wciąż porusza i skłania do refleksji.

W rolę lektorów wcieli się: Elżbieta Kempisty, Anna Rośleń, Ewa Jędrysz-

czak, Łukasz Chrostowski, Bartosz Kordek i Joanna Kulpanowska. Przeczytali Prolog oraz fragment Aktu I scena I oraz II. Świetna interpretacja wzbogaciła przekaz utworu. Po literackim akcencie miał miejsce liryczny – romantyczny koncert Marty Sosnowskiej i Wojtka Gęsickiego, nagrodzony owacjami na stojąco.

Niezapomniane spotkanie z literaturą miało miejsce także w Chorzelach. W interpretacji „Kordiana” wzięli udział uczniowie Zespołu Szkół Powiatowych oraz Publicznej Szko-

FOT. FB BIBLIOTEKA UMIG CHORZELE

ły Podstawowej nr 2 w Chorzelach. Współ ich również zastępca burmistrza Michał Wiśnicki, odczytując pierwszy akt. Tegoroczne Narodowe Czytanie odbyło się w sali chorzelskiego Ośrodka Upowszechniania Kultury.

ESKA

**POWIAT
PŁOŃSKI**

Ubiegły tydzień obfitował w informacje dotyczące nowych inwestycji budowlano-remontowych na terenie powiatu płońskiego. Część z nich dopiero ogłoszono, inne zostały już rozpoczęte.

Miasto i Gmina Czerwińsk nad Wisłą Na początku zeszłego tygodnia władze miasta i gminy Czerwińsk nad Wisłą poinformowały o postępach prac budowlanych nad nową strażnicą OSP, która w przyszłości ma również pełnić funkcję świetlicy wiejskiej. Obiekt, którego budowa rozpoczęła się jesienią zeszłego roku, ma zostać oddany do użytku jeszcze w tym roku, prawdopodobnie na przełomie października i listopada. Jak mówi burmistrz Miasta i Gminy Czerwińsk nad Wisłą Marcin Gortat w rozmowie z mediami lokalnymi, w pierwszej kolejności do użytku zostanie oddana część garażowa obiektu, aby druhowie z OSP mogli rozmieścić oprzyrządowanie i wozy gaśniczo-ratownicze.

Zostajemy w Czerwińsku nad Wisłą. Władze zapowiedziały rozbudowę drogi gminnej, łączącej Wikówiec z Zarębinem (droga nr 62). Nowy asfalt zostanie położony na odcinku o długości około 3,5 km. Pierwszy etap prac rozpocznie się 10 grudnia tego roku. Etap drugi przewidziano na wiosnę przyszłego roku.

Gmina Załuski

W środę, 11 września, symbolicznie wbito łopatę pod budowę dwóch

Mieszkania, obiekty sportowe, drogi...

Inwestycje budowlane w powiecie płońskim

Szkola doczeka się remontu hali sportowej i pomieszczeń dodatkowych

bloków mieszkalnych, które powstaną w miejscowości Załuski w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Północne Mazowsze.

Łącznie oba budynki będą mieścić 46 lokali o wielkości od 30 do 90 m², zaopatrzone w podziemne garaże i windy. Zagospodarowana zostanie również przestrzeń zielona wokół obiektów. Przybliżony koszt za metr kwadratowy mieszkania wyniesie ok. 8 tys. zł.

- Cieszę się że udało nam się z spiąć montaż finansowy i doprowadzić do podpisania umowy z wykonawcą. Dzięki temu centrum miejscowości Załuski zyska nowe życie. W miejsce starego, ponad 100-letniego budynku powstaną dwa piękne i nowoczesne. Młodzi ludzie z terenu Gminy Załuski otrzymają szansę pozyskania własnego mieszkania, a dodatkowo stworzymy możliwości dla osób, które chciałyby zamieszkać w naszej gminie – czytamy na oficjalnym profilu wójta gminy Załuski, Kamila Koprowskiego.

Aby móc ubiegać się o mieszkanie w nowych budynkach, trzeba będzie spełnić kilka warunków. Po pierwsze, kandydaci nie mogą posiadać innych nieruchomości. Po drugie, oferta kierowana jest tylko do osób, które nie mają zdolności kredytowej, dysponują natomiast zdolnością czynszową. O wykupienie mieszkania na własność lokator będzie mógł ubiegać się po 15 latach.

Gmina Płońsk

W czwartek, 12 września, podpisana została umowa na modernizację hali sportowej przy Zespole Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku. Umowę podpisali starosta Artur Adamski i wicestarosta Jacek Rzyziński. Wykonawcą będzie firma Eko-Parkiet sp. z o.o.

Przebudowie zostanie poddana nie tylko hala sportowa, ale też funkcjonujące przy niej sala fitness i pomieszczenia techniczne. Modernizacja uwzględni szereg prac, takich jak cyklinowanie i lakierowanie posadzek, remont

Pod nową budowę, symbolicznie wbito pierwszy szpadeł

dachu hali, malowanie i renowacja ścian wewnętrznych i wymiana stolarki drzwiowej.

W sali fitness stara posadzka z tworzyw sztucznych zostanie zerwana, na jej miejsce położona zostanie nowa wykładzina sportowa. Ponadto w głównej hali zamontowane zostaną panele akustyczne, przyciemniane rolety i nowy system nagłaśniający.

Planowany termin zakończenia prac to 16 grudnia tego roku. Koszt prac budowlanych zamknął się w kwocie 479 700 zł. Część kosztów, w wysokości 226 730 zł, pokrył samorząd województwa mazowieckiego.

Plan modernizacji obiektu skomentowała w mediach społecznościowych była starosta powiatu płońskiego, Ewa Wiśniewska, podkreślając udział byłego zarządu w ubieganiu się o środki na renowację i wbijając przy okazji nowym włodarzom małą szpilkę.

- Fajnie byłoby dodać, że o środki na remont zabiegał i w lutym je pozyskał poprzedni zarząd w składzie: Krzysztof Wrzesiński, Robert Adamski, oczywiście także Artur Adamski, Barbara Wdowiak i ja. Szczepie mówiąc myślałam, że remont będzie wykonywany w wakacje,

gdy nie było uczniów, ale lepiej teraz niż wcale – pisze Elżbieta Wiśniewska, obecnie radna powiatu płońskiego.

- Cieszę się, że Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku będzie miał nie tylko nową salę, ale także starą wyremontowaną. Ta szkoła potrzebuje jeszcze termomodernizacji – a właśnie zaczęły się nabory – i remontu w środku oraz dokończenia porządkowania terenu od strony ulicy Sienkiewicza – dodaje.

Gmina Raciąż

Zarząd gminy pozyskał w ubiegłym roku dofinansowanie na termomodernizację budynków użyteczności publicznej: dwóch szkół w Uniejowie i Starym Gralewie oraz budynku urzędu gminy. Środki zostały pozyskane w ramach rządowego programu Polski Ład.

Budynki doczekają się nowej elewacji. Zamontowane zostaną panele fotowoltaiczne, a ściany docieplone. Projekt zakłada wymianę wszystkich okien i drzwi, zmienione zostaną również piece grzewcze z olejowych na gazowe. Koszt inwestycji wyniesie 9 mln zł, z czego wkład własny gminy wyniesie zaledwie 900 tys. zł. **PB**

Uroczyste wręczenie Nagrody Naukowej im. Jana Jędrzejewicza

Już niedługo poznamy zwycięzcę 12. edycji Nagrody Naukowej im. Jana Jędrzejewicza. Uroczyste ogłoszenie nazwiska laureata i rozdanie nagród odbędzie się w sali widowiskowo-kinowej MCK w Płońsku 30 września o godzinie 10.00. Kapituła zadecyduje o przyznaniu nagrody nazwanej imieniem Jana Jędrzejewicza dla najlepszej polskojęzycznej książki dotyczącej szeroko pojętej historii nauki i techniki.

Znamy już plan uroczystości. Na wstępie członkowie Kapituły, jak też wszyscy zgromadzeni goście, zostaną oficjalnie powitani przez burmistrza Płońska, Andrzeja Pietrasika. Potem odbędzie się wykład dr. hab. Radosława Poleskiego z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu

Warszawskiego, który podejmie temat „Astronomicznych wyzwań dla sztucznej inteligencji”.

Po wykładzie goście wysłuchają wystąpienia przewodniczącego Kapituły przyznającej nagrodę, prof. dr. hab. Jarosława Włodarczyka, który wyjaśni, jak wyglądał w tym roku proces decyzyjny przyznania wyróżnienia, a następnie ogłosi laureata Nagrody Naukowej im. Jana Jędrzejewicza za rok 2023. Nagroda została ufundowana przez Samorząd Miasta Płońska.

Zakończeniem części oficjalnej będzie przemówienie laureata, po czym nastąpi uroczyste złożenie kwiatów na grobie

Jan Walery Jędrzejewicz - jeden z pionierów polskiej astronomii

Jana Jędrzejewicza. Spotkanie poprowadzi Adam Derdzikowski, koordynator pracy Planetarium Obserwatorium Astronomicznego w Płońsku z Płońskiego Koła Miłośników Astronomii im. Jana W. Jędrzejewicza.

Centralnym punktem programu, oprócz ogłoszenia zwycięzcy, będzie odsłonięcie dwóch murali upamiętniających niezwykłą postać Jędrzejewicza. Przypomnijmy, że ten wybitny naukowiec, absolwent medycyny i praktykujący lekarz, ale przede wszystkim astronom-samouk, w 1872 roku założył w Płońsku obserwatorium astronomiczne i stację meteorologiczną. Był również autorem pierwszego w języku polskim podręcznika astronomii „Kosmografia”.

Murale można podziwiać na ścianach budynków przy ulicy Grunwaldzkiej 28 i Grunwaldzkiej 35. Program odsłonięcia, który planowo ma rozpocząć się o godzinie 12.30, obejmuje podsumowanie projektu „Niepodległość odszukana w gwiazdach” oraz happening patriotyczny „Historia w muralach zaklęta”.

Projekt „Niepodległość odszukana w gwiazdach” został zrealizowany częściowo dzięki dofinansowaniu ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”. **PB**

Z Płońska do Warszawy kolejają?

W środę, 11 września, wicestarosta powiatu płońskiego Jacek Rzyziński spotkał się z członkami zarządu PKP Intercity: Hanną Jażdżyk, Małgorzatą Kuczewską-Łaską i Dariuszem Grajdą. W rozmowach brał również udział Piotr Rzeszotarski – wicestarosta sierpecki.

Rozmowy miały miejsce w centrali Polskich Kolei Państwowych. Dotyczyły wyzwań stojących przed sektorem kolejowym w powiecie płońskim – zwiększenia liczby połączeń i elektryfikacji linii kolejowych, w tym poprawienia komunikacji miasta Płońsk z Warszawą. Jest to dopiero pierwsze spotkanie płońskich władz samorządowych z przedstawicielami PKP. Kolejne odbędą się w przeciągu najbliższych kilku miesięcy. **PB**

Spotkanie wicestarosty z przedstawicielami PKP odbyło się w centrali spółki

1-4. SUDOKU

Zasady gry: 1. Bez powtórzeń liczby 1-9 poziomo. 2. Bez powtórzeń liczby 1-9 pionowo. 3. Bez powtórzeń liczby 1-9 w komórce 3x3. W rozwiązaniu wystarczy podać układ liczb w prawym dolnym kwadracie 3x3.

2					8	9					
			3	1			7				
										3	
			2			3					
	1			5			6				
	4								2		
										1	
5	6		8	4							
4	3			7	5						

Poziom trudności: trudny

Poziom trudności: łatwy

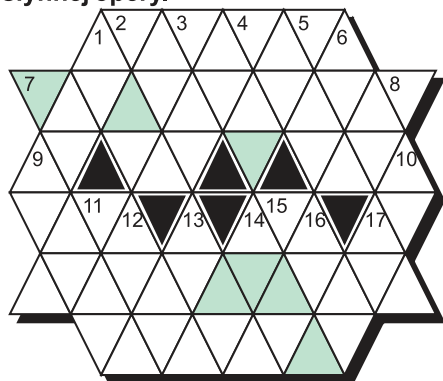
	3				9						
		2					8	1			
			1		7	5					
	5		4				9				
								8			
7	8		2	1							
						1	9				
			4	5	6						
	7			8				4			

Poziom trudności: łatwy

Poziom trudności: średni

5. UKOŚNIK Z OPERĄ

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - nazwę słynnej opery.

Prawoskośnie:

1) Muzyczne opracowanie piosenki. 2) Szajka. 3) Gratyfikacja, premia. 4) „Księżycowa” Beethovena. 5) Bardzo dawno, bardzo długo (dwa wyrazy). 7) Przerzucenie piłki nad tenisistą. 9) Niewielki defekt, który wymaga naprawy. 11) Rzeka przepływająca przez Antwerpię (Belgia). 13) Ruszać się jak ... w smole, czyli ospale, powoli. 14) Powieść z Ignacym Rzeckim. 15) Zmienić ..., czyli zmienić zdanie, pogląd. 17) „Ogary poszły w ...”, tak zaczynają się „Popioły” Żeromskiego.

Lewoskośnie: 2) Jadalnia na kółkach. 3) Owoc w 4. wagonie („Lokomotywa”). 4) Przeprowadzany przez CBOS. 5) Niski Pawlak dla Kargula („Och ty ...”). 6) Jego zastępcą jest przeor. 8) Kołysze statkiem na morzu. 10) ... Hawks, drużyna w lidze NBA. 11) ... prawo na burt. 12) Część szyi (nadstawiać ...). 13) Nierówność na nartostradzie. 15) Butla z winem. 16) Farba – puszka, tapeta – ?

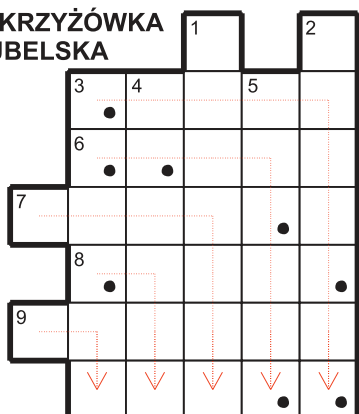
6. SZYFROGRAM. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 21 utworzą rozwiązanie - imię i nazwisko polskiego przedwojennego aktora.

1	2	3									
	14	18	13	2	21	17	20				
4											
	1	16	7	8	11	6	15				
5											
	10	12	3	4	19	9	5				

Poziomo: 1) Miejsce odjazdu autobusów. 4) Drut do usztywniania gorsetów, staników. 5) Granica jakiejś przestrzeni; skraj.

Pionowo: 2) Miejsce w rzece, które może wciągnąć. 3) Owad „cienki w talii”.

7. KRZYŻÓWKA LUBELSKA

Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie z kategorii obiekty sportowe.

Wzdłuż linii przerywanej:

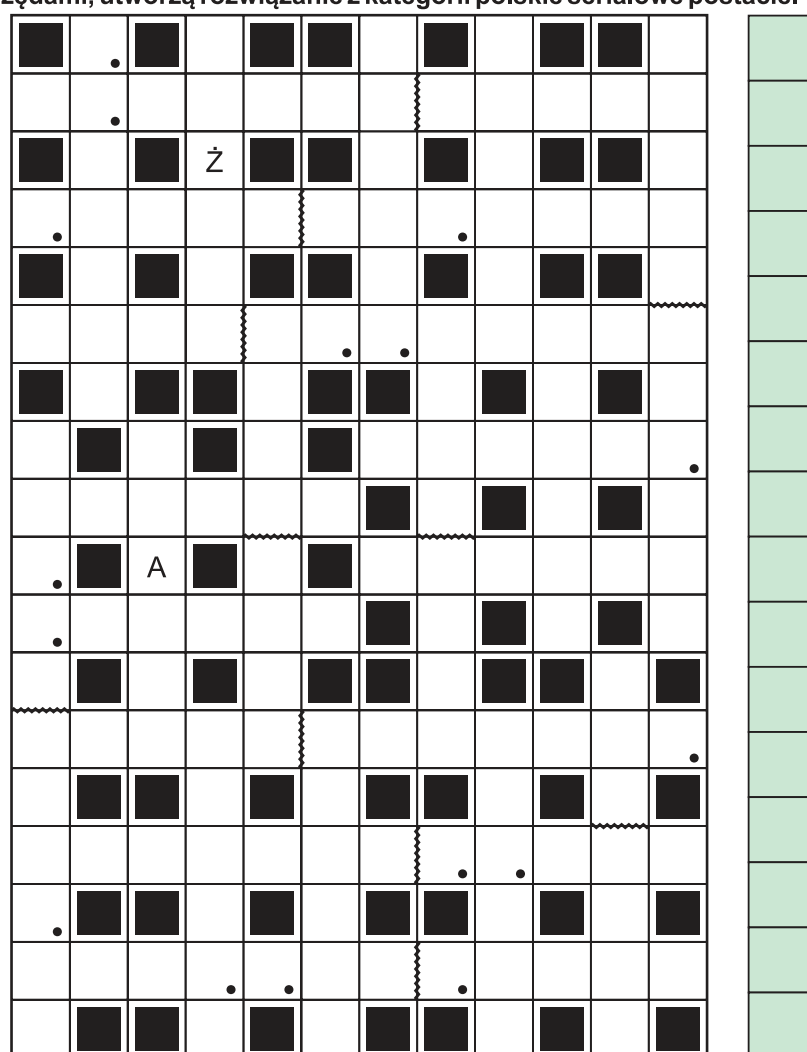
3) Rodzaj farby do grzejników. 6) Ocieplane buty na luty. 7) Śniadaniowa w pracy. 8) Catherine ...-Jones, laureatka Oscara. 9) Dzierżak + bijak + gązwa.

Pionowo:

1) Piłkarze grzejący ławę. 2) Przyrumieniony tost. 3) Ścięcie się, np. mleka lub skorupka na ranie. 4) Okrągłe okno nad portalami; różyca. 5) Mini bokobrody.

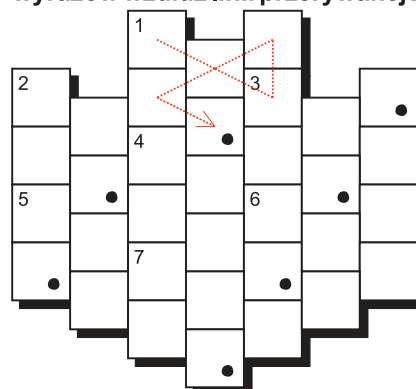
8. KRZYŻÓWKA OD A DO Ż WEDŁUG TRZECIEJ LITERY

Każdy odpowiadany wyraz (w nawiasie liczba liter) ma trzecią literę taką samą, jak poprzedzającą określenie. Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie z kategorii polskie serialowe postacie.

A) Sucha lub mokra karma dla psa (6). **B)** Włoski alpejczyk, pięciokrotny medalista olimpijski (imię i nazwisko) (12). **C)** Okres godowy u dzików (6). **D)** Dawny terenowy organ władzy (dwa wyrazy) (12). **E)** Dobytek, stan posiadania (6). **F)** Dżdżoka, zagrał Ursusa w „Quo vadis” (imię i nazwisko) (12). **G)** Muzyka Franciszka Walickiego (dwa wyrazy) (7). **H)** Marny kawał mięsa (6). **I)** Dzień 1 kwietnia (dwa wyrazy) (12). **J)** Boczna, okrężna droga (6). **K)** Używana do wynoszenia ładunków w przestrzeń kosmiczną (dwa wyrazy) (12). **L)** Zaciętość, wytrwałość (dwa wyrazy) (8). **Ł)** Mischmasz, chaos (7). **M)** Porady od adwokata (dwa wyrazy) (11). **N)** Drugie imię Tolkiena (6). **O)** „Inteligentny” wynik (6). **P)** Wykorzystywane przy recyklingu (6). **R)** Gwiazda japońskich skoków narciarskich (imię i nazwisko) (12). **S)** Polityk palestyński, otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla w 1994 (imię i nazwisko) (11). **T)** Miejsce realizacji recept (6). **U)** Kawa z fusami, parzona w szklance (żartobliwie) (6). **W)** Pogląd, który powstał niedawno (dwa wyrazy) (8). **Z)** Nielot z Australii (6). **Ż)** Strój do spania (6).

9. PĘTELKOWA KRZYŻÓWKA. Litery z pól z kropką, czytane kolumnami pionowo, utworzą rozwiązanie z kategorii rośliny. Sposób wpisywania wyrazów wzdłuż linii przerywanej zaznaczono w pozycji 1.

1) Należy do rodziny kotów; pantera. 2) Auto wyposażone w silnik spalinowy i elektrycznych. 3) Tusz do rzęs (pisownia spolszczona). 4) Państwo w Zatoce Perskiej. 5) Mieszkanie na poddaszu lub twarz. 6) Zbigniew, autor zbioru poezji „Pan Cogito”. 7) Krojona w cząstki, plasterki – dodawana do drinków.

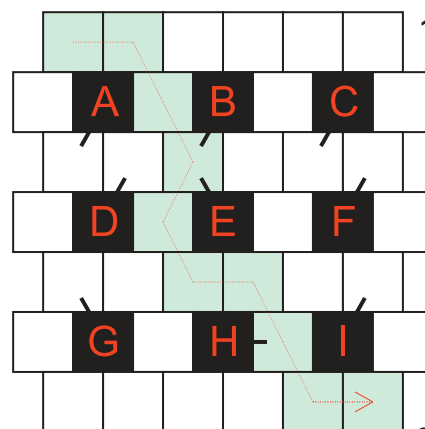

10. WIRÓWKA

Litery w kolorowych polach, czytane wzdłuż linii przerywanej, utworzą rozwiązanie z kategorii rośliny.

Prawoskrętnie:

A) Interfejs lub urządzenie łączące wagony. **B)** Arbiter na boisku. **C)** Rozmowa bohaterów filmu. **D)** Garbi z filmu (super bryka). **E)** Sprzęta szpitalne kąty. **F)** ... Ford, 38. prezydent USA. **G)** Wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. **H)** Na pochyłe ... wszystkie kozy skaczą. **I)** Kraj ze stolicą w Kigali.

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Okna, drzwi używane/nowe,
Ojrzeń, Ciechanowski 12A.
502 543 397

FC-0005/24

Sprzedam 3 działki budowlane.
518 371 365

PC-00750/24

Sprzedam zabudowaną działkę
w Grudusku, ponad 2 tys. m.
607 763 147

PC-00780/24

LEKARSKIE

Sprzedam mało używany wózek
inwalidzki Salsa R2 w bardzo dobrym
stanie po przeglądzie, 10 500 zł.
730 078 567

PC-00791/24

MOTORYZACYJNE

AUTOKASACJA
604 534 590

FC-0286/24

Sprzedam VW GOLF 2.0 TDI 2016.
662 241 612

M02448-48031

PGN.6721.2.2024

Rybnio, dnia 17.09.2024 r.

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego Gminy Rybno

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Rybno Uchwały Nr III/20/24 z dnia 25 czerwca 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Rybno.

Do Wójta Gminy Rybno **można składać wnioski** w zakresie wyżej wymienionego projektu planu ogólnego na piśmie:

- w postaci papierowej na adres:
Urząd Gminy Rybno, ul. Lubawska 15, 13 – 220 Rybno,
- w postaci elektronicznej na adres: rybno@gminarybno.pl,
- w postaci elektronicznej za pomocą platformy ePUAP,

z podaniem: imienia i nazwiska albo nazwy, adresu zamieszkania albo siedziby, oraz ze wskazaniem czy jest się właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem; w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 08.10.2024 roku**. Wniosek może zawierać również dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres poczty elektronicznej, adres do korespondencji lub numer telefonu. Wzór formularza wniosku do projektu planu ogólnego udostępniony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rybno: https://bip.gminarybno.pl/10038/3304/Plan_ogolny/

Jednocześnie, na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 i pkt 3, art. 46 ust. 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu planu ogólnego. Zainteresowani mogą składać **wnioski i uwagi w zakresie ochrony środowiska do Wójty Gminy Rybno** w trybie analogicznym jak wnioski do ww. projektu planu ogólnego, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 08.10.2024 roku**.

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 informuję, że:

1. Administratorem Państwa danych osobowych jest Gmina Rybno, z siedzibą przy ul. Lubawska 15, 13 – 220 Rybno (nr tel. (23) 6966 055, adres e-mail: rybno@gminarybno.pl).
2. Będziemy przetwarzać Państwa dane osobowe w celu realizacji procedury sporządzenia planu ogólnego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
3. We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem Państwa danych osobowych oraz realizacją przysługujących Państwu praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych, za pośrednictwem poczty elektronicznej iod@gminarybno.pl.
4. Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <https://bip.gminarybno.pl/> w zakładce „RODO” oraz w siedzibie Administratora.

Wójt Gminy Rybno

FCP-192

SIGMA-MAX
Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

Ciechanów ul. Augustiańska 35, tel: 23 32 33 300 wew 210
www.sigma-max.pl sklep.sigma-max.pl

Sprzedam Mitsubishi ASX. Zakup
Salon Polska, październik 2013 r.,
1,6 benzyna + gaz,
34 900 zł. 509 853 789

PC-00778/24

Sprzedam siedlisko 5000 m²,
dom mieszkalny i budynek
gospodarczy, okolice
Ciechanowa. 785 270 290

PC-00688/24

Sprzedam dom 41 m². Dom znajduje
się w Ciechanowie. Cicha okolica.
Blisko PKP, basen, bazarek. Działka
226 m². 721 988 612.

M02430-14189

Zatrudnię do pracy
w gospodarstwie rolnym.
Praca przy krowach mlecznych,
możliwość zakwaterowania.
513 457 773

M02437-89388

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam kawalerkę oraz M3,
Ciechanów. 504 709 769

PC-00787/24

Wynajmę mieszkanie.
505 852 088

PC-00765/24

Sprzedam działkę rolną 46 a
w miejscowości Pniewo Czeruchy
- media, woda i prąd.
506 708 660

PC-00774/24

PRACA

Zatrudnię w gospodarstwie rolnym.
609 876 343

Red.4

Firma zatrudni kierowcę kat. C+E,
kraj. 570 271 856

FC-0532/24

Praca w gospodarstwie. 512 704 741

PC-00736/24

Zatrudnię menadżera/menadżerkę
do hotelu, Strzegowo-Unierzyż.
507 205 330

PC-00751/24

Zatrudnię magazyniera
z uprawnieniami na wózek
widłowy. 502 456 021

FC-0638/24

Zatrudnię do pracy na tartaku
i spawacza. 602 663 478

Red.2

UWAGA!

Od dziś wszystkie
ogłoszenia nadawane
do wersji papierowej TC
ukazują się również
na portalu
ciechpress.pl,
w zakładce
– ogłoszenia drobne.

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

**SKUP
BYDŁA**

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK**
Wielodróż 38 A

Tel. 792 264 299

**ISBUD
DEVELOPMENT**

**NOWE
MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**

Biuro sprzedaży:
Pułtusk ul. Białowiejska 17C
pon-pt 8:00-16:00
ciechanow@isbud.pl
www.isbud.pl

665 330 650

Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!

Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

ROBSIAL.pl

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa „AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

FC-1360

Alternatory, rozruszniki, sprężarki, klimatyzacje

Sprzedaż • naprawa • wymiana

Samochody osobowe, ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtуска 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonzewska
Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

skupuje krowy oraz młode bydło

Odbiór z gospodarstwa
tel. 606 402 852, 23 691 20 18
lub 604 206 737

FN-20

DAB POL
Zymuntowo k/Ciechanowa

tel. 23 671 72 08
kom. 507 132 860

Skup, ubój, eksport zwierząt

23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

SKUP BYDŁA

tel. +48 453 052 931
skup@inalca.pl

INALCA POLAND

Inalca Poland Sp. z o.o.
ul. H. Sienkiewicza 74, 09-110 Sochocin

Skup bydła

Marcin Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKĄ

FCPrz

Skup bydła rzeźnego

SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL

Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
500 224 312

FC-479

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży

LECZENIE:
depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Redakcja Tygodnika Ciechanowskiego informuje,

że **biuro ogłoszeń**
w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego 2
jest czynne od poniedziałku do piątku, w godz. od 8.00 do 16.00

Zapraszamy

Ogłoszenia można nadawać też
przez stronę www.ciechpress.pl

Nowy Gołymín 15, 06-420 Gołymín Ośrodek instalgol.pl

BETON TOWAROWY

609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe
Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków
- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne
- ROBOTY ZIEMNE

instal GOL

WÓJT GMINY STRZEGOWO

INFORMUJE,

że od dnia 17 września 2024 r. na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń tutejszego Urzędu Gminy został wywieszony wykaz:
- nieruchomości rolniczej położonej we wsi Rydzyn Szlachecki, przeznaczonej do oddania w dzierżawę,
- wykaz nieruchomości zabudowanej położonej w Unierzyżu do oddania w dzierżawę

Wykaz zamieszczony jest na stronie internetowej Urzędu Gminy www.strzegowo.pl,
Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń danego sołectwa.

Kontakt 23 679 40 60 w. 20 lub 884 795 378

FCP-193

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GMINY MIEJSKIEJ CIECHANÓW

Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

Prezydent Miasta Ciechanów ogłasza:

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek położonych w Ciechanowie:

- nr 54/7** (obręb Krubin) o powierzchni **0,0999 ha**.
Cena wywoławcza wynosi **96 600,00 zł**, wysokość wadium – **9 000,00 zł**.
Do ceny sprzedaży doliczony zostanie podatek VAT w stawce 23 %.
Dla działki prowadzona jest księga wieczysta nr PL1C/00043502/4;
 - nr 203** (obręb Szczurzyn) o powierzchni **0,1097 ha**.
Cena wywoławcza wynosi **112 000,00 zł**, wysokość wadium – **10 000,00 zł**.
Sprzedaż działki zwolniona jest z podatku VAT.
Dla działki prowadzona jest księga wieczysta nr PL1C/00023973/0;
 - nr 89** (obręb Niechodzin-Bielin) o powierzchni **0,6000 ha**.
Cena wywoławcza wynosi **521 600,00 zł** – wysokość wadium: **50 000,00 zł**.
Sprzedaż działki zwolniona jest z podatku VAT.
 - nr 90** (obręb Niechodzin-Bielin) o powierzchni **0,4570 ha**.
Cena wywoławcza wynosi **397 300,00 zł** – wysokość wadium: **40 000,00 zł**.
Sprzedaż działki zwolniona jest z podatku VAT.
- Dla działki prowadzona jest księga wieczysta nr PL1C/00008409/5.
- Przetarg na ww. działki (pkt 1, 2, 3 i 4) odbędzie się w **dniu 21.10.2024r.** o godzinie 9.00. Termin wpłacenia wadium: **17.10.2024r.**
- Przetarg odbędzie się w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1.

Warunkiem dopuszczenia do uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w formie pieniężnej (w tytule podając numer działki oraz nazwisko i imię osoby fizycznej lub nazwę osoby prawnej, która będzie uczestniczyć w przetargu) w podanych wyżej terminach. Wpłaty należy dokonać na rachunek bankowy Urzędu Miasta Ciechanów w BNP Paribas Bank Polska Oddział w Ciechanowie nr **97 1600 1462 1837 0686 3000 0004**. Za wpłacenie wadium na rachunek bankowy uważa się wpływ wymaganej kwoty na rachunek Urzędu Miasta.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygra, będzie zaliczone na poczet ceny, zaś ulegnie przepadkowi na rzecz Gminy Miejskiej Ciechanów w razie uchylenia się tego uczestnika od zawarcia umowy. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie zwrócone przelewem na rachunek, z którego wpłynęło na konto Urzędu Miasta lub inny wskazany przez uczestnika.

Nabywca ponosi wszelkie koszty (opłaty notarialne i opłaty sądowe) związane z nabyciem.

Wznowienia punktów granicznych zbywanych nieruchomości wyłonił w przetargu nabywca dokonuje we własnym zakresie i na własny koszt.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami - ul. Wodna 1 pok. 306, tel. (23) 674-92-00 w. 224.

Z up. PREZYDENTA MIASTA
-/Iwona Kowalczyk
I ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

FCP-191

Ubojnia „ZAREBA”

Michał Zaręba

Skup i ubój bydła

● Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności

● Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem

● Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEŃ** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**

Tel: 501 680 623

MAK-POL

**Skup trzody i bydła
tuczniaki,
maciory, knury**

Konkurencyjne ceny

Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasone 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

**RSP
w Rykaczewie
w likwidacji
sprzeda:**

ciągnik rolniczy Lamborghini Premium 130, rok prod. 2003, silnik wymieniony w 2018 r.; ciągnik Same Dorado 10S rok prod. 2012 z ładowaczem Agromasz Ł-104; przyczepa Pronar-model P612 rok prod. 2021, ładowność 12 t; pług obracalny Pottinger Servo 25 Nowa rok prod. 2009; brona talarzowa ciężka 3,4, rok prod. 2011.

Kontakt 507 140 444

ROLNICZE

Klepanie lemieszów i zębów do bron.
511 892 197

Wzmę w dzierżawę grunty orne.
511 447 222

Sprzedam siewnik Famarol 3 m.
606 737 928

Sprzedam ziemię, Grudusk.
690 445 165

OGŁOSZENIE
o przystąpieniu do sporządzenia
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
obszaru obejmującego fragmenty obrębów geodezyjnych
Brzozowo Maje, Brzozowo Czary, Nowe Łączyń i Stare
Łączyń w gminie Dzierzgowo oraz do strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko dokumentu planu miejscowego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130) oraz art. 39 ust.1 pkt 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023, poz. 1094, z późn.zm.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Gminy Dzierzgowo uchwały nr 18/II/24 Rady Gminy Dzierzgowo z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego fragmenty obrębów geodezyjnych Brzozowo Maje, Brzozowo Czary, Nowe Łączyń i Stare Łączyń w gminie Dzierzgowo oraz do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokumentu planu miejscowego.

Jednocześnie zawiadamiam, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu zostanie sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą składać wnioski do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego fragmenty obrębów geodezyjnych Brzozowo Maje, Brzozowo Czary, Nowe Łączyń i Stare Łączyń w gminie Dzierzgowo oraz do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie 30 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.

Wnioski mogą być wnoszone w postaci:

- 1) papierowej na adres : Urzędu Gminy Dzierzgowo, 06-520 Dzierzgowo, ul. T. Kościuszki 1 lub
- 2) elektronicznej na adres email : gmina@dzierzgowo.pl lub za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP Urząd Gminy Dzierzgowo.

Wnioski do projektu planu ogólnego należy wnieść na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Gminy w Dzierzgowie oraz na stronie Urzędu Gminy Dzierzgowo <https://bipdzierzgowo.pl> w zakładce aktualności.

Składający wniosek określa przedmiot wniosku, wskazuje nieruchomość, której wniosek dotyczy, oraz podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby składającego oraz poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu..

Wnioski złożone po upływie wyznaczonego terminu zostaną pozostawione bez rozpoznania.

Organem właściwym do rozpoznania wniosków jest Wójt Gminy Dzierzgowo.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy w Dzierzgowie, ul. T. Kościuszki 1, 06-520 Dzierzgowo, w godzinach pracy Urzędu.

Wójt Gminy
/-/ Rafał Kuciński

OGŁOSZENIE
o wykazie nieruchomości przeznaczonych
do dzierżawy w trybie bezprzetargowym

Urząd Gminy Szydłowo informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Szydłowo oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Szydłowo został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących mienie Gminy Szydłowo, przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym na okres oznaczony do 3 lat na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Wójt Gminy Szydłowo
/-/ Jolanta Karpińska

Sprzedam słomę i kukurydzę na pniu
11,5 ha, gmina Grudusk.
501 057 316

Sprzedam talerzówkę 3,15 szerokość
- Bomet. 515 314 990

Sprzedam kury nioski. 510 147 497

Sprzedam sianę, sianokiszonkę,
słomę. 692 350 269

Sprzedam siewnik Draban,
szerokość 2,80, opryskiwacz 400 l.
511 961 463

Okna gospodarcze/inwentarskie.
507 108 996

Projekty budowlane dla
przemysłu i rolnictwa
Tel. 796 100 703

Kupię ciągniki rolnicze. 507 771 711

Wapno nawozowe granulowane.
602 511 209

Sprzedam grunty rolne
o powierzchni 9,5 ha w Nużewie.
505 786 100, 504 327 306

NiPP.6720.1.2024

Żuromin, dnia 9 września 2024 r.

OGŁOSZENIE
o przystąpieniu do sporządzenia
planu ogólnego miasta i gminy Żuromin wraz z prognozą
oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt. 1 oraz art. 8g i 8h ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 r. poz. 1130), oraz ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), oraz art. 39 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112) ogłaszam o podjęciu przez Radę Miejską w Żurominie Uchwały nr 490/LXVII/24 z dnia 29 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do **sporządzenia planu ogólnego miasta i gminy Żuromin**.

Zainteresowani mogą składać wnioski do opracowywanego projektu planu ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko do wymienionego projektu w terminie 21 dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia. Wnioski należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Formularz zamieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Miasta Żuromin pod linkiem: <http://www.zuromin.ibip.net.pl/plan-ogolny-miasta-i-gminy-zuromin>---projekt oraz udostępniony w Urzędzie Gminy i Miasta Żuromin (adres: Plac Józefa Piłsudskiego 3, 09-300 Żuromin, woj. mazowieckie), pokój nr 16. Składający wniosek do ww. projektu planu ogólnego podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski w postaci papierowej lub elektronicznej należy:

- dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Gminy i Miasta Żuromin;
- przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: ugimz@zuromin.info lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP.

Uwaga: Wnioski złożone po upływie ww. terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin
/-/ Michał Bodenszac

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”) informuję, że:

1. Administratorem przetwarzanych danych osobowych jest Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin.;
1. kontakt z inspektorem ochrony danych – ugimz@zuromin.info;
2. dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia wniosku zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
3. odbiorcami danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa;
4. dane osobowe przechowywane będą przez okres wynikający z przepisów prawa dot. archiwizacji;
5. każdy ma prawo do żądania od administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania w przypadku kwestionowania prawidłowości danych osobowych;
6. każdy ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
7. podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy;
8. zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

**Ogłoszenie drobne
przez internet!**

- Wejdź na stronę
www.ciechpress.pl

- Kliknij zakładkę -
Reklama/Ogłoszenie drobne do TC

- Zastosuj się do poleceń

**Wygodnie, szybko,
nie wychodząc z domu!**

Wystodki buraczane. 788 644 185

FE-32

Koszenie kukurydzy, mielenie kukurydzy w rękaw, pakowanie i siew zbóż strip-till i tradycyjnie. 507 113 478, 508 341 899

NS-97

Sprzedam siano, sianokiszonkę z transportem. 507 559 223

SM-121

Sprzedam rozrutnik obornika jednoosiowy. 508 456 175

SM-122

Sprzedam ziemniaki jadalne. 797 034 360

SM-123

Sprzedam bronę talerzową półzawieszaną Kverneland z wałem rurowym, stan bardzo dobry. 504 220 764

NS-101

Łubin Karo po centrali, do siewu. 668 782 626

M02396-99853

Koszenie kukurydzy na ziarno. 698 259 260

M02411-71443

RÓŻNE

Sprzedam drzewo opałowe, liściaste, potupane. 504 220 781

PC-00739/24

Sprzedam drewno opałowe. 516 645 617

PC-00744/24

Sprzedam maszyny stolarskie, bale sezonowane dębowe. 608 393 563

PC-00783/24

Sprzedam szczeniaki. 783 976 144

FE-37

1001 rzeczy z Niemiec - Ojrzeń, Ciechanowska 12. 507 108 996

FC-0006/24

Malowanie mieszkań, remonty.
690 850 625

FC-0639/24

Kupię stare komputery, części komputerowe, elektronikę, telefony. 503 572 663

M02437-83686

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00236/24

Praca-pomoc finansowa. Wysokie zarobki-zamieszkanie. 502 939 307

PC-00638/24

Samotny 76-latek poszukuje bratniej duszy, pani 67-74 lat, lubiącą podróże, po 14-tej. 737 178 024

PC-00785/24

Poznam panią z Płońskiem i okolic 50-60 lat. 508 378 193

SE-40

Zapoznam dziewczynę od 28 do 50 lat. 453 296 313

SM-124

Wywóz obornika Fliegl 20 t z załadunkiem, beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0097/24

USŁUGI

Złota rączka - cięcie drzewa, trawników, przycinanie drzewek, wrzucanie węgla. 505 243 170

M01919-38627

Łaty, kontrłaty, deska podrynnowa, kantówki. 888 539 126

PC-00779/24

Hydraulik. 570 188 332

PC-00652/24

Naprawa urządzeń chłodniczych, lodówki, zamrażarki, lody chłodnicze, schładzalniki do mleka. 697 342 132

FC-0571/24

Montaż instalacji elektrycznych, remonty, naprawy. 512 112 364

PC-00786/24

Usługi remontowe. 517 862 074

PC-00789/24

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-118

Drewno opałowe, obładry, kora. 602 663 478, 600 306 637

Red.1

WÓJT GMINY DZIERZGOWO o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu opracowania „Strategia rozwoju gminy Dzierzgowo do 2034 r.”

Wójt Gminy Dzierzgowo ogłasza przeprowadzenie konsultacji społecznych, których przedmiotem jest projekt opracowania „Strategia Rozwoju Gminy Dzierzgowo do 2034 r.”.

Konsultacje obejmują obszar całej gminy Dzierzgowo i są skierowane do wszystkich mieszkańców i interesariuszy gminy Dzierzgowo. Konsultacje odbędą się od dnia 17.09.2024 r. w formie elektronicznej i pisemnej składania uwag i opinii do projektu opracowania z wykorzystaniem formularza „Konsultacje społeczne – Formularz uwag” oraz „Kwestionariusz ankiety ewaluacji ex-ante”

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Dzierzgowo do 2034 roku, formularz „Konsultacje społeczne – Formularz uwag” i „Kwestionariusz ankiety ewaluacji ex-ante” udostępniony jest :

- na stronie internetowej Urzędu Gminy w Dzierzgowie : <https://bip.dzierzgowo.pl/> w zakładce prawo lokalne Strategia rozwoju gminy,
- w Urzędzie Gminy w Dzierzgowie, ul. T. Kościuszki 1, 06-520 Dzierzgowo, pokój 14

Wypełniony formularz „Konsultacje społeczne – Formularz uwag” oraz „Kwestionariusz ankiety ewaluacji ex-ante” projektu „Strategii Rozwoju Gminy Dzierzgowo do 2034 r.” należy przekazać w nieprzekraczalnym terminie do 25.10.2024 r. do godziny 15:30:

- drogą korespondencyjną (liczy się data wpływu do Urzędu Gminy w Dzierzgowie) na adres: ul. T. Kościuszki 1, 06-520 Dzierzgowo,
- drogą elektroniczną na adres: email: gmina@dzierzgowo.pl,
- osobiście do Urzędu Gminy w Dzierzgowie (pod wskazany adres) p. 14 w godzinach pracy Urzędu (poniedziałek - piątek w godz. 7:30 - 15:30),

Uwagi i opinie złożone po upływie 25.10.2024 r. po godzinie 15:30 pozostaną bez rozpatrzenia. Wyniki konsultacji nie są wiążące dla organów Gminy i mają charakter opiniotwórczy.

Dzierzgowo, dnia 11.09.2024 r.

Wójt Gminy
/-/ Rafał Kuciński

FCP-190

**Redakcja Tygodnika
Ciechanowskiego
informuje, że
biuro ogłoszeń
w Ciechanowie przy
ul. Ściegiennego 2
przyjmuje
zamówienia na
prenumeratę
„Tygodnika” na rok
2024 w formie
papierowej
lub elektronicznej**

Tygodnik ciechanowski

w prenumeracie

**taniej
wygodnie
punktualnie**

**Zamówienia
przyjmujemy na adres:
ogloszenia@ciechpress.pl
promocja@ciechpress.pl
telefonicznie pod nr tel
23 672 34 02, 23 672 44 96
lub osobiście w redakcji
od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00 do. 16.00**

Pięści poszły w ruch...

W sobotę 14 września dziedziniec Zamku Książąt Mazowieckich zamienił się na kilka godzin w arenę walk bokserskich. Na ringu stoczono 14 pojedynków w ramach Gali Boks Olimpijskiego zorganizowanej przez Ciechanowski Klub Bokserski.

Gala miała iście profesjonalną oprawę - oświetlenie, konferansjerów, ring girl oraz kłęby pary unoszącej się nad ringiem. Zawodnicy przy dźwiękach swoich ulubionych utworów wchodziłi do ringu po czerwonym dywanie. Podczas otwarcia prezes i trener CKB Michał Garstka wręczył przedstawicielom firm, instytucji i samorządów wspierających klub pamiątkowe dyplomy i statuetki.

Walki na ringu przeplatano występami muzycznymi. Publikę do głośnego kibicowania zagrzewali m.in. Żamotani

Kamil Koziatek (z prawej) kontra Tomasz Wyszyński

Optymiści i ciechanowski raper oraz producent Fuso.

W ringu zaprezentowali się pięściarze Ciechanowskiego Klubu Bokserskiego. Jedną z pokazowych walk stoczyła Alicja Michalak, która przed kilkoma tygodniami wywalczyła tytuł mistrzyni Europy 14-latek. Jako że w szeregach

CKB trenuje zarówno młodzież, jak i dorośli amatorzy, w ringu pojawił się m.in. Grzegorz Hoffman. Nauczyciel i fotograf z Ciechanowa, który jak sam przyznał ćwiczy boks od niedawna, skrzyżował rękawice z doświadczonym Erykiem Turem. Wytrzymał w ringu niewiele ponad minutę, zanim sędzia przerwał walkę, ale i tak należą mu się duże brawa za odważną decyzję.

Grzegorz Hoffman (w czerwonym stroju) skrzyżował rękawice z Erykiem Turem

sko-Mazowiecki Okręgowy Związek Bokserski, Urząd Miasta Ciechanów, Starostwo Powiatowe w Ciechanowie oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ciechanowie.

erem

Więcej zdjęć na naszym portalu www.ciechpress.pl

B klasa

Trzech niepokonanych

Największym wygrany początku sezonu jest Gryf Kownaty Żędowe. Jako jedyny w całej stawce może się pochwalić kompletem wygranych. Tym razem w pobitym polu pozostawił konkurentów z Uniecka.

1. Gryf Kownaty Żędowe	4	12	15:3
2. Żbik II Nasielsk	4	10	26:10
3. PAF II Płońsk	4	10	12:1
4. GKS Świercze	4	6	8:8
5. Tamka Dzierzgowo	4	6	8:9
6. Opia II Opinogóra	4	6	9:13
7. Żak Szreńsk	4	6	6:12
8. Orleńa Baboszewo	4	4	9:12
9. Korona Karolinowo	4	3	4:8
10. Boruta Kuczbork	4	3	10:16
11. Jutrzenka Unieck	4	3	8:17
12. MKS II Ciechanów	4	1	6:12

Oprócz Marka Mosieja i Rafała Chojnowskiego do strzelania w szeregach Gryfa włączyli Konrad Lange i Kolumbijczyk Carlos Pumarejo.

Imponujący mecz pod względem strzelonych goli zaliczyła „dwójka” Żbika. Tym razem najsukuteczniejsza ekipa zanotowała aż siedem trafień w zderzeniu z Borutą. Pięć z nich zapisał na swoje konto duet Mikołaj Szypulski (hat-trick) i Jakub Górski (dublet).

W niedzielę do trójki liderów dołączyła PAF II. Gościnnie na boisku w Nasielsku (obiekt w Płońsku jest remontowany) podopieczni Emila Kucińskiego wykazali swoją wyższość nad przeciwnikami ze Szreńska. Łupem bramkowym podzielił się Bartosz Górczyński, Przemysław Widomski, Mateusz Koziełski i Oskar Zmysłowski.

GP

4. kolejka (14-15 września): Żbik II – Boruta 7:2, Gryf – Jutrzenka 4:1, GKS Świercze – Korona 2:1, PAF II – Żak 4:0, Opia II – Orleńa 5:2, MKS II – Tamka 4:2

5. kolejka (21-22 września): Tamka – Żbik II, Orleńa – MKS II, Żak – Opia II, Korona – PAF II, Jutrzenka – GKS Świercze, Boruta – Gryf

O mistrza Mazowsza na bieźni i w kole

W sobotę na stadionie miejskim

w Ciechanowie odbyły się lekkoatletyczne Mistrzostwa Mazowsza Młodzików. W konkurencjach biegowych i technicznych (skok w dal, wzwyż, pchnięcie kulą, rzut dyskiem i oszczepem) wzięło udział ponad 200 zawodników w wieku 14 i 15 lat. Na bieźniach i rozbiegach rywalizowali zawodnicy lokalnych klubów: MKS Bank BS Płońsk, MKS Pułtusk, Mazovii Proactiv, Zawkrze Mława czy Gimnazjon Płońsk.

W ponad 400 startach zawodnicy walczyli o jak najlepsze rezultaty, pozycje, rankingi i poprawienie życiówek. Aż 9 medali wywalczyli reprezentanci płońskiego klubu MKS Bank BS. Dwa złote krążki, w rzucie dyskiem oraz pchnięciu kulą, wywalczył Oleg Bąkowski. Podopieczny Zbigniewa Wiśniewskie-

Zwycięzca skoku wzwyż Patryk Łasiński z MKS Pułtusk

go rzucił dyskiem na odległość 39.16, a kulę pchnął na 11.79. W chodzie sportowym srebrne medale wywalczyli Nikola Szmytkowska (3 km) i Seweryn Górnicki (5 km; startowało dwóch zawodników). Nikola dorzuciła jeszcze brązowy medal w pchnięciu kulą. Z kolei

m zajął Jacek Czyż.

W biegu na 300 m przez płotki dziewcząt rywalizowała Lena Zaborowska z Mazovii. Z wynikiem 49.87 ciechanowianka zajęła drugie miejsce. W konkursie skoku wzwyż nieźle radziły sobie

Kulomiot Oleg Bąkowski z MKS Bank BS Płońsk

w biegach przez płotki, na 300 m i 110 m, na drugim stopniu podium finiszował Dawid Chojnacki. Trzecie miejsce, również w kat. 16-latków, w biegu na 300

lekkoatletki MKS Pułtusk. Renata Glinka i Sandra Włodarczyk zaliczyły po 135 cm i zajęły odpowiednio 2. i 3. miejsce. Jeszcze lepiej wypadł Patryk Łasiński, który zdeklasował rywali w skoku wzwyż. Zawodnik MKS Pułtusk w swojej najlepszej próbie skoczył 175 cm. Piąte miejsce w tej konkurencji, startując poza konkursem (Janek jest o dwa lata młodszy od pozostałych rywali), zajął Jan Adamski z UKS Gimnazjon Płońsk.

erem

KKS Ciechanów na mistrzostwach Mazowsza

W sobotę Długosiodło, gdzie pogoda nie rozpieszczała zawodników, rozegrano mistrzostwa Mazowsza w kolarstwie szosowym. Ciechanowski KKS reprezentowali żacy, młodzicy oraz juniorzy młodszy.

Na dystansie 13 km ścigali się najmłodsi uczestnicy zawodów. W tej kategorii bezapelacyjnie najszybszy okazał się przedstawiciel KKS Ciechanów Błażej Kalinowski.

Młodzi mieli do pokonania dystans dwukrotnie dłuższy. Najwyżej z naszych kolarzy, na trzecim miejscu, sklasyfikowany został Franek Ptaszekiewicz. Czwarte miejsce, w stawce 17. zawodników, zajął Bartosz Łyszkowski, jako ósmy minął linię mety Błażej Mańkowski a dziesiąty Wojciech Grzelak.

Juniorzy młodszy rywalizowali na odcinku 39 km. W tym gronie KKS

wystawił najliczniejszą grupę kolarzy. Najszybszym z nich okazał się tym razem Mateusz Dobrosielski, który linię mety minął z piątym czasem. Pozostali juniorzy finiszowali: awel Smoliński - 13. miejsce, Marcel Kalinowski - 15. miejsce, Olaf Starzyk - 21. miejsce, Mateusz Łyszkowski - 25. miejsce.

erem

A klasa

Beniaminki na remis

Beniaminek z Cieksyna zgubił pierwsze punkty. W ten sposób po czterech kolejkach samodzielnym liderem został GKS Pokrzywnica. Tym razem nie dał żadnych szans outsiderowi z Gumina.

Wkra mogła nawet przegrać domowe starcie z beniaminkiem. Owszem w 20. minucie objęła prowadzenie w starciu z Wieczfnianką za sprawą Damiana Załogi. Nie poszli za ciosem, a rywale z powiatu mławskiego mają w składzie tak doświadczonych zawodników jak Piotr Melchinkiewicz. Ten w krótkim odstępie czasu skompletował dublet.

Zespół z Wieczfnia Kościelnej przejął inicjatywę – gospodarze musieli się ratować przed przegraną. Ostatecznie doprowadzili do wyrównania w doliczonym czasie. Punkt uratował Mariusz Konisiewicz.

Cenne oczko zgarnął także GUKS Krasnosielec. Zatrzymał spadkowicza z okręgówki i to na wyjeździe. Na dodatek dwukrotnie odrabiał straty. Najpierw za sprawą Tomasza Pragacza, a potem Mikołaja Graczyka.

Drugą z rzędu porażkę zanotowały rezerwy Mławianki. Tym razem poległy na swoim terenie z rezerwami Narwi i to w dodatku w rozmiarze nigdy niewidzianym w Mławie.

GP

1. GKS Pokrzywnica	4	12	22:4
2. Pelta Karniewo	4	10	16:3
3. Wkra Cieksyn	4	10	15:8
4. Narew II Ostrołęka	4	9	22:7
5. Wkra Sochocin	4	7	13:5
6. Wymakracz Długosiodło	4	7	11:9
7. Mławianka II Mława	4	6	20:8
8. Orzeł Sypniewo	4	4	5:8
9. Wieczfnianka	4	4	4:8
10. Bartnik Myszyńiec	4	3	6:14
11. GKS Łyse	4	3	9:14
12. GUKS Krasnosielec	4	3	3:13
13. Iskra Krasne	4	1	5:14
14. GKS Gumino	4	0	1:37

4. kolejka (13-15 września): Wymakracz – GUKS Krasnosielec 2:2, Mławianka – Narew II 1:6, Wkra – Bartnik 6:2, Pelta – Orzeł 5:2, GKS Pokrzywnica – GKS Gumino 8:1, Wkra Cieksyn – Wieczfnianka 2:2, GKS Łyse – Iskra 4:2

5. kolejka (21-22 września): Iskra – Wymakracz, Wieczfnianka – GKS Łyse, GKS Gumino, Wkra – Orzeł – GKS Pokrzywnica, Bartnik – Pelta, Narew II – Wkra Sochocin, GUKS Krasnosielec – Mławianka II

Jurand zmiażdżony przez Stal

Na pewno nie takiego początku sezonu oczekiwali zawodnicy i kibice Juranda Ciechanów. W pierwszym meczu ligi centralnej w Mielcu ciechanowianie ulegli miejscowej Stali 20:38. Co ciekawe, początek spotkania w ogóle nie wskazywał na tak dotkliwą przegraną gości. W drugiej połowie zespół Jakuba Olszewskiego był już całkowicie rozbity.

Gdy Patryk Dębiec szybko odpowiedział gospodarzom bramką na 1:1 wydawało się, że to będzie zacięte i twarde spotkanie. Przez kolejne kilkanaście minut żadna ze stron nie wypracował sobie prowadzenia. W 13. minucie swojego pierwszego gola dla ciechanowskiego zespołu zdobył nowy nabytek, aktywnie grający, Bartosz Hardzina (najlepszy zawodnik w tym spotkaniu). W 13. minucie na tablicy ponownie było remis - 4:4. Jurand napierał, po kwadransie gry, dwóch bramkach Marchewki i голу Dębca, Jurand objął trzybramkowe prowadzenie.

Trener Stali widząc co się dzieje ze swoją drużyną, poprosił o czas. Po przerwie gracze Stali odpowiedzieli trzema

gola i ponownie była równowaga, ale zaraz silny strzał Hardziny dał prowadzenie gościom. W końcówce pierwszej pojawiły się pierwsze sygnały, że coś niepokojącego dzieje się z zespołem gości. Dwie stuprocentowe okazje zmarnował Mierzwiński, który najpierw obył słupkę, a w kolejnej próbie „wyczuł” go bramkarz Stali odbijając piłkę. Zespół Juranda dobiła czerwona kartka i wykluczenie z gry Sebastiana Dobrzyńskiego. Do przerwy gospodarze prowadzili już 14:10.

Druga połowa nie mogła zacząć się gorzej dla naszych „Rycerzy”. Już w pierwszej akcji ofensywnej kontuzja barku wykluczyła z gry Bartosza Wojdaka, najlepszego strzelcę Juranda w poprzednim sezonie. Jurand nie mógł

złapać kontaktu z przeciwnikiem - na nic zdawały się przerwy na żądanie, zmiana taktyki, ani wymiana bramkarza. Przelamanie w postaci pierwszego gola po przerwie przyszło dopiero w 36. minucie. A zawodnicy Stali byli bezlitośni - gdy różnica bramek wzrosła do 10 na korzyść Stali, stało się pewne, że punkty zostaną w Mielcu.

Gospodarze nie mieli żadnej litości dla osłabionej drużyny z Ciechanowa, długimi momentami przypominało to mecz do jednej bramki. Finalnie Handball Stal pokonała Juranda różnicą aż 18 bramek.

Mimo porażki, piłkarze ręczni nie składają broni, w sobotę 21 września we własnej hali podejmą MKS Olim-

Piłkarze Juranda, zwłaszcza w drugiej połowie, odbijali się od zawodników Stali

pie Piekary Śląskiem który w 1. kolejce pokonał na wyjeździe rzutami karnymi łódzką Anilanę.

Handball Stal Mielec – Jurand Ciechanów 38:20 (14:10)

Jurand: Wiśniewski, Mirzejewski – Kosik 1, Hardzina 7, Lewkowicz 1, Wiszowaty 2, Rutkowski 2, Mierzwi-

ki, Bujok, Wojdak, Dębiec 4, Krystian Marchewka 4, Dobrzyński

Pozostałe wyniki 1. kolejki: Anilana Łódź – Olimpia Piekary Śląskie 22:22 (k. 5:6), ZPRP Kielce – Stal Gorzów 33:33 (k. 4:3), Grunwald Poznań – Pogoń Szczecin (20:22), Padwa Zamość – Gwardia Koszalin 29:29 (k. 3:1) **erem**

Trzecia liga

Szczesny na topie

Pierwsze zwycięstwo na swoim boisku świętowali piłkarze z Mławy. Zrobili to na dodatek w imponującym stylu. Świt Nowy Dwór Mazowiecki odprawił różnicą aż sześciu trafień.

Mateusza Stryjewskiego po czerwonej kartce w Łowiczu Wydział Gier zawiesił na dwa mecze (a mógł nawet na cztery). Na tyle samo został odsunięty od pierwszej ekipy. Ma w tym czasie trenować z zespołem A klasowych rezerw.

Przegrana nie osłabiła jednak pozycji Bartosza Szczesnego. Zarząd szuka nowego trenera, ale nic na siłę. Przegląd kandydatów trwa, – kto wyjdzie z niego zwycięsko, przekonamy się wkrótce. Na razie po sobotniej kanonadzie wzrosły zdecydowanie akcje niedawnego asystenta.

W poprzednim sezonie mławianie polegli dwukrotnie w konfrontacji ze Świttem. Teraz już po trzech minutach było wiadomo, że innego scenariusza

1. Unia Skierniewice	8	19	22:11
2. Wigry Suwałki	8	16	13:7
3. ŁKS Łomża	8	15	17:11
4. Warta Sieradz	8	14	14:15
5. GKS Włocławek	8	12	9:8
6. Broń Radom	8	12	9:11
7. Legia II Warszawa	7	11	15:10
8. Wisła II Płock	8	11	17:15
9. Pelikan Łowicz	8	10	14:10
10. GKS Bełchatów	7	10	8:5
11. Polonia Lidzbark Warmiński	8	10	14:16
12. Stomil Olsztyn	8	10	14:17
13. Sokół Aleksandrów Łódzki	8	10	9:12
14. Lechia Tomaszów Maz.	8	9	11:14
15. Mławianka Mława	8	7	18:19
16. Świt Nowy Dwór Maz.	8	7	7:20
17. Victoria Sulejów	8	6	7:12
18. Jagiellonia II Białystok	8	4	8:14

jak sukces gospodarzy nie można brać pod uwagę. Zagranie Michała Stryjewskiego wykorzystał Jakub Tworek.

Kropnął mocno, przełamując dłonie Filipa Zwolińskiego.

To na rozwiązało worek z trafieniami. W trzech kolejnych sytuacjach w jednej z głównych ról wystąpił Piotr Karwowski. Dwukrotnie zagrał idealnie do Joao Odillona. Natomiast w 35. minucie wpisał się na listę strzelców po wybornym zagranie Stryjewskiego.

Na początku drugiej połowy 17-letni bramkarz gospodarzy Kacper Jureczko obronił rzut karny wykonywany przez Arkadiusza Ciacha.

Kapitałna interwencja bramkarz uskrzydliła jeszcze zielono-białych. Na tyle, że zdołali jeszcze zadać dwa ciosy. Za każdym razem do siatki pocelował rezerwowy Kahsay Ezana. **GP**

Mławianka Mława – Świt Nowy Dwór Mazowiecki 6:0 (4:0)

Bramki: Odillon 23 i 35, Ezana 68 i 72, Karwowski 26, Tworek 3

Mławianka: Jureczko – Markowicz, Hurenko, Duilio, Masalov, Tworek (73 Ovsannikov), Rogalski (78 Rutkowski), Zielski, Karwowski, Stryjewski (78 Wojtyszyn), Odillon (64 Ezana)

8. kolejka (14-15 września): GKS Bełchatów – Unia 1:2, Lechia – ŁKS Łomża 4:4, Warta – Jagiellonia II 2:1, Broń – Victoria 2:1, GKS Włocławek – Wisła II 2:1, Wigry – Pelikan 2:1, Sokół – Stomil 2:0, Legia II – Polonia 4:2

9. kolejka (21-22 września): Polonia – GKS Bełchatów, Stomil – Legia II, Pelikan – Sokół, Świt – Wigry, Wisła II Płock – Mławianka (sobota godz. 16), Victoria – GKS Włocławek, Jagiellonia II – Broń, ŁKS Łomża – Warta, Unia – Lechia

przypadku był to Michał Dzięgielewski, w drugim Daniel Mitura.

Na swoim boisku gorycz przegranej musiał prze-

iknąć GKS Strzegowo. Na zwycięski szlak wróciła Konopianka. Na boisku w Nowym Mieście wypunktowała Sonę. Zadbał o to Kolumbijczyk – Jairo Horta i Erick Fermin. **gp, erem**

6. kolejka (14-15 września): Sona – Konopianka 0:2, Wkra Radzanów – Ostrovia 0:4, Opia – Oldaki 3:0, Korona – MKS Ciechanów 1:5, Mazur – FC Różan 0:1, GKS Strzegowo – Rzekunianka 1:2, Wkra Biezuń – Kryształ 1:0, Kurpik – Gladiator 0:1

7. kolejka (21-22 września): Gladiator – Sona, Kryształ – Kurpik, Rzekunianka – Wkra Biezuń, FC 1212 Różan – GKS Strzegowo, Korona – Mazur, ULKS Oldaki – MKS Ciechanów, Ostrovia – Opia, Konopianka – Wkra Radzanów

Czwarta liga

Nerwowy remis

Gracze z Makowa Mazowieckiego mieli okazję na drugie zwycięstwo. Kwadrans przed końcem prowadzili z rywalami z Przysuchy różnicą dwóch goli. Przy odrobinie większej skuteczności mogli nawet trzech.

Premierowa odsłona należała do Kacpra Małkiewicza. Po 25. minutach miał już na koncie dublet. Na dodatek wkrótce otworzyła się szansa na wyprowadzenie kolejnego ciosu. Podopieczni Kamila Majkowskiego wywalczyli rzut karny, ale strzał Małkiewicza obronił bramkarz.

Finisz należał do gości, w doliczonym czasie zdołali wyrównać straty. Makowianka nie tylko straciła punkty. Kończyła bez swojego trenera i Dominika Witkowskiego (objął obejrzeli czerwone kartki).

Dzień później przasnyszanie wybrali się do Warszawy. Z jednym z faworytów do awansu KTS Wesoło przegrywali już od 10. minuty. Arbiter podyktował rzut karny za przypadkowe zagranie ręką. Kolejna trafienia dla miejscowych przyszły po godzinie gry. Próbuje odrobić stratę gracz prowadzeni przez Wojciecha Kordka nadziali się na dwa szybkie kontrataki.

Ostatecznie zdołali zaliczyć jedynie honorowe trafienie. Przytomne zgranie piłki przez Mieszka Maciejewskiego wykorzystał Kamil Jastrzębski. **GP**

1. Żąbkovia Żąbki	7	21	25:3
2. KTS Wesoło Warszawa	7	19	25:5
3. Mazovia Mińsk Maz.	7	19	25:6
4. KS CK Troszyn	7	16	20:6
5. Ursus Warszawa	7	15	20:10
6. Mszczonowianka Mszczonów	6	13	18:9
7. Hutnik Warszawa	7	12	18:13
8. MKS Przasnysz	7	10	10:10
9. Legionovia Legionowo	7	10	17:18
10. Błonianka Błonie	7	9	15:13
11. Talent Warszawa	7	9	14:13
12. Oskar Przysucha	6	7	9:13
13. Wilga Garwolin	7	4	9:26
14. MKS Piaseczno	7	7	9:17
15. Makowianka	7	4	6:25
16. Józefovia Józefów	7	2	6:25
17. Pilica Białobrzegi	7	1	5:21
18. Tygrys Huta Mińska	7	1	4:20

7. kolejka (13-15 września): Mazovia – KS CK Troszyn 3:1, KTS Wesoło – MKS Przasnysz 4:1, MKS Piaseczno – Wilga 2:0, Ursus – Józefovia 4:1, Talent – Żąbkovia 0:2, Pilica – Tygrys 2:2, Mszczonowianka – Legionovia 4:2, Makowianka – Oskar 2:2, Hutnik – Błonianka 2:1

8. kolejka (21-22 września): KS CK Troszyn – Błonianka, Oskar – Hutnik, Legionovia – Makowianka, Tygrys – Mszczonowianka, Talent – Pilica, Józefovia – Żąbkovia, MKS Przasnysz – MKS Piaseczno, Mazovia – KTS Wesoło

Liga okręgowa

Weterani na topie

Szosta kolejka potwierdziła optymalną formę czołówki tabeli. Swoje zrobił lider z Ciechanowa, ale nie próżnowali także jego konkurenci. Komplet punktów zgarnęła Opia i Wkra. Nie próżnował także beniaminek ze Słoszewa.

To było szóste zwycięstwo z rzędu piłkarzy Łukasza Barankiewicza, którzy z kompletem wygranych przewodzą w tabeli. W Szydłowie przypomniał o sobie Damian Matusiak (pauzował wcześniej za czerwoną kartkę jeszcze z poprzedniego sezonu), który trzykrotnie trafił do bramki Korony.

Na drugim biegunie znajduje się za to Mazur Ojrzeń, który przegrał na własnym boisku z FC Różan 0:1. Bramkę dla gości zdobył Paweł Dzebeński. W końcówce meczu przyjeźdni nie wykorzystali rzutu karnego. Zawodnicy z Ojrzonia z wyrównaniem punktowym zamykają ligową stawkę. Teoretycznie najtrudniejszego przeciwnika miała Opia. ULKS Oldaki plasował się po pięciu seriach spotkań na najniższym stopniu podium. Jednak w zderzeniu z wiceliderem okazał się bezradny. Do przerwy dał sobie wbić dwa gole. Natomiast po zmianie stron przyszedł trzeci. Dublet w obozie zwycięzców skompletował Łukasz Kosiorok.

Do zdobycia kompletu oczek Wkrze, jak i Gladiatorowi wystarczyło jedno celne uderzenie. Za każdym razem swoich kolegów uradowali doświadczeni napastnicy. W pierwszym

1. MKS Ciechanów	6	18	24:6
2. Opia Opinogóra	6	16	19:7
3. Wkra Biezuń	6	15	16:7
4. Konopianka Konopki	6	13	13:8
5. Gladiator Słoszewo	6	12	15:10
6. ULKS Oldaki	6	10	16:9
7. Rzekunianka Rzekuń	6	10	22:16
8. Ostrovia Ostrów Maz.	6	8	11:11
9. FC 2012 Różan	6	8	5:8
10. GKS Strzegowo	6	7	9:10
11. Kryształ Gliniojeck	6	7	8:9
12. Kurpik Kadzido	6	6	12:13
13. Korona Szydłowo	6	4	9:16
14. Sona Nowe Miasto	6	4	6:12
15. Wkra Radzanów	6	0	5:26
16. Mazur Ojrzeń	6	0	4:26

1. Nadnarwianka Pułtusk	6	18	20:3
2. KS Łomianki	5	13	13:5
3. Marcovia Marki	6	12	20:6
4. Polonia II Warszawa	6	12	17:6
5. Żbik Nasielsk	6	10	20:13
6. Sokół Serock	6	10	13:8
7. Drukarz Warszawa	6	9	19:14
8. Huragan Wołomin	5	9	10:11
9. Narew Ostrołęka	5	8	10:7
10. Kasztelan Sierpc	6	7	10:17
11. Bug Wyszaków	6	6	8:4
12. Mazur Gostynin	6	3	3:14
13. PAF Płońsk	6	3	4:25
14. Wkra Żuromin	5	1	4:11
15. Delta Słupno	5	0	2:25

6. kolejka (14-15 września): Delata – KS Łomianki 0:4, Nadnarwianka – Mazur 4:0, Żbik – PAF 2:3, Sokół – Marcovia 1:4, Drukarz – Wkra 5:1, Bug – Kasztelan 0:1, Polonia II – Narew 1:1

7. kolejka (21-22 września): PAF – Delta, Mazur – Żbik, Kasztelan – Nadnarwianka, Wkra – Bug, Narew – Drukarz, Marcovia – Polonia II, KS Łomianki – Huragan, Sokół – pauza

Piąta liga

Po raz szósty

Takiego wybornego startu do sezonu kibice ekipy z Pułtuska chyba już nie pamiętają. Nadnarwianka okrzepła przez miniony rok i teraz mimo odejściu kilku zawodników nadaje ton wydarzeniom na piątym froncie.

Tym razem na rozkładzie zapisali sobie triumf nad Mazurem. Premierowa odsłona przyniosła tylko jednego gola. Po przerwie gospodarze wyprowadzili jeszcze trzy skuteczne ciosy. Ozdobą starcia był piękne uderzenie z dystansu Mateusza Stepnińskiego.

W Płońsku trwają nadal poszukiwania nowego trenera Tymczasowo zespół prowadzi Kordian Makowski. Ostatnia kolejka była udana dla płońszczan, którzy na wyjeździe ograli nasielskiego Żbika.

Przebieg spotkania ustawił gol wbity już w 4. minucie przez Damiana Duszyńskiego.

W drugiej połowie dołożyli jeszcze dwa trafienia. Dopiero wówczas przebudzili się gospodarze (gole Stańczaka i Turkowskiego).

Na triumf musi jeszcze poczekać beniaminek z Żuromina. Wkra otrzymała solidną lekcję futbolu od stołecznego Drukarza. **GP**

REWERS

KON-tekst

Przypadki Ryszarda Cz.

Nie pozwala o sobie zapomnieć Ryszard Czarnecki, oj nie pozwala...

Do niedawna europoseł z ramienia PiS, przez lata przyboczny, a w zasadzie tyłowy Jarosława Kaczyńskiego. Nie wiadomo jaką funkcję pełnił na dworze prezesa (mówiono, że był „okiem i uchem”). Podczas tzw. „miesięcznic” na Krakowskim Przedmieściu ustawiał się z tyłu, tuż za prezesem, żeby być dobrze widocznym. Często był w telewizji Kurskiego, gdzie sprawiał wrażenie „dobrze poinformowanego” chociaż nigdy nie ciekawego nie miał do powiedzenia. Poza tym, że piał hymny pochwalne na cześć Jarosława.

Prezes odwdzięczał mu się tym, że umieszczał go na listach wyborczych do parlamentu europejskiego, i to na miejscach biorących. Dzięki temu miał zagwarantowany mandat europosła aż przez 4 kadencje, czyli przez 20 lat. W ostatnich wyborach stracił mandat, a i chyba także przychyłność prezesa.

Czarnecki „gości” na łamach „TC” (w niniejszej rubryce) już po raz trzeci. Pierwszy raz w 2018 roku, w związku z wyjątkowo paskudną, publiczną wypowiedzią pod adresem europosłanki Róży Thun, którą nazwał publicznie szmalcownikiem, a także donosicielką na własny kraj. Róża Thun poczuła się dotknięta i obrażona, wytoczyła Czarneckiemu proces o ochronę dóbr osobistych i wygrała prawomocnie przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Za swoje głupie i podle słowa Ryszard Czarnecki musiał przeproszać oraz dodatkowo zapłacić nawiazki w wysokości 30 tys. zł.

Drugi raz trafił do „Tekstów i kontekstów” w połowie 2020 roku, gdy wybuchła afery z dojazdami europosła do Brukseli. Pozwolicie państwo, że przytoczę fragment tego, co wtedy w felietonie pisałem: „Jak by tu uzupełnić te straty finansowe i jeszcze bardziej wydoić Unię Europejską, o której europoseł Czarnecki ma jak najgorsze zdanie? Trzeba dojeżdżać do Brukseli z możliwie najdalszego miejsca w Polsce. Np. z Jasła. Przecież można dopisać tę odległość, 340 km do Warszawy, jako dojazd do pracy. A stamtąd do Brukseli. A potem powrót tą samą trasą... I tak przez 11 lat (lata 2008-19). Czarnecki wpisywał na delegacjach różne rejestracje samochodów. Z tych „rozpisek” uzbierała się niezła sumka – ok. 100 tys. euro. Skąd o tym wiadomo? Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finanso-

wych (OLAF) postanowił skontrolować delegacje przedkładane im przez „europosła z Jasła”. Urzędnicy ustalili, że faktycznie nie dojeżdżał z tej miejscowości, bo w tym czasie mieszkał w Warszawie, dotarli do właścicieli samochodów, którzy przyznali że nigdy nie pożyczali ich Czarneckiemu, a nawet ustalili, że jeden z samochodów figurujący w delegacjach służbowych był... ześlomowany kilka lat wcześniej.

O całym tym procederze OLAF doniósł również polskiej prokuraturze, która ma większe możliwości karania za tego typu nadużycia. Zajęła się tym (podobno) Prokuratura Okręgowa w Zamościu. Ryszard Czarnecki oświadczył, że jest niewinny i „spokojny, co do finału tej sprawy”.

Czy był spokojny? Oczywiście, spokojnie kontynuował swój proceder. Od tego czasu podwoił swoje przychody. W ub. tygodniu dowiedzieliśmy się z komunikatu prokuratury, że europoseł wylądował z Parlamentu Europejskiego za fikcyjne przejazdy aż... 203 tys. euro (prawie 900 tys. zł). Nadal podawał fałszywy adres zamieszkania, wymyślał numery rejestracyjne pojazdów i ich przebiegi, trasy przejazdu. W sumie Czarnecki rozliczył 222 966 km – to jakby ponad pięć razy okrążyć Ziemię.

„Ryszard Czarnecki z popełniania przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, czerpiąc nienależne mu korzyści z działalności przestępczej” – czytamy w prokuratorskich zarzutach.

Ale to nie koniec kłopotów Ryszarda Cz. W ub. piątek został on zatrzymany przez CBA na lotnisku Okęcie. W prokuraturze usłyszał zarzuty „powoływania się w okresie od kwietnia 2019 r. do października 2023 r. na wpływy w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwie Spraw Zagranicznych i żądania, a następnie przyjęcia od rektora Collegium Humanum – Pawła Cz. korzyści majątkowej w łącznej kwocie nie mniejszej niż 92 221 zł oraz korzyści osobistej w postaci uzyskania przez Emilię H. (żonę Ryszarda Cz. - red.) niezręcznych dokumentów poświadczających ukończenie studiów podyplomowych na tej uczelni. W zamian podejmował się pośrednictwa w załatwieniu dla uczelni pozytywnych decyzji, ocen i opinii, w tym zgody na utworzenie zagranicznej filii”. Czyli korupcja. Czym nas jeszcze Ryszard Cz. zadziwi?

RYSZARD MARUT

KRZYSZTOF
HAJNOSA

DEWEDC

IMPRESJE PRZEKORNE

Wszystkie grzechy Tuska

Właśnie się dowiedziałem że Prawo i Sprawiedliwość rozpoczęło akcję zbierania „dowodów grzechów” władzy Donalda Tuska. I bardzo mnie to rozbawiło. Przecież oni tę akcję prowadzą od początku istnienia, a kulminacja tej akcji przypada zawsze na każdy czas wyborczy. Na przykład w 2005 r., gdy w walce o prezydenturę wytknięto mu słynnego już „dziadka z Wehrmachu” a potem, konsekwentnie, przedstawiano go jako Niemca współpracującego z niemieckimi służbami. Tak sugerował Jarosław Kaczyński. Zawsze portretował Tuska jako agenta, nie przejmując się dowodami.

Dla PiS największym grzechem Tuska było zapewne to, że się w ogóle urodził. Pamiętamy ile smoły wylała nań telewizja Kurskiego. Każdy grzesznik grzeszy, ale Tusk grzeszył nieustannie i uzbierał pewnie tych grzechów miliony. Nikt ich wszystkich nie zliczy. PiS ustawił się w roli Katona.

Liderom PiS mogę w tym miejscu polecić myśl Fryderyka Nietzschego: „Ten kto z demonami walczy, winien uważać, by samemu nie stać się jednym z nich. Kiedy spojrzysz w otchłań, ona również patrzy na ciebie”.

Z tego jednak, że PiS tak bardzo opluskwia premiera nie wynika wcale że ten nie popełnia błędów, które ja nazwałbym grzechami politycznymi. I dam jeden przykład. Tusk na niedawnym spotkaniu z prawnikami zaprezentował narrację, którą propagandyści PiS przedstawiają pewnie jako „doktrynę Tuska”. I będą ją miażdżyć do końca dni swoich. Aczkolwiek praktykowali ją

sami w skali daleko większej niż Tusk. Moja przekora przejawia się nie w tym, że ganię styl myślenia premiera, ile w tym, że on go w ogóle werbalizuje. Niech będzie że jestem hipokrytą. Tusk mówił o „demokracji walczącej”. I mówił o tym że państwo polskie zostało dogłębnie zepsute przez poprzedników, prawo, sądy, trybunały. Teraz trzeba przywrócić praworządność. Ale nie da się jej przywrócić stosując biernie zasady legalizmu. Zawsze jakiś „autorytet” będzie sarknął na konkretne rozwiązanie. A przecież to truizm. Jarosław Kaczyński dawno już go odkrył pisząc: „Gdybyśmy przyjęli założenia czysto moralne, tobyśmy niczego nie mieli”. Patrząc cynicznie na politykę, zgodziłby się z nim każdy dyktator, od Putina do Trumpa.

Tusk jednak dzielnie ogłasza, że będzie trudno i trzeba działać czasem na granicy prawa, czasem je obchodząc. I to się już dzieje. Przejęcie mediów publicznych, jak i prokuratury krajowej wywołało gorące dyskusje prawników i publicystów. Ostatnim przykładem jest choćby uchylene kontrasygnaty w sprawie neośędziego SN, w sytuacji gdy dwóch sędziów Sądu Najwyższego zaskarżyło decyzję zarówno prezydenta jak i premiera do NSA. Zgadzałem się z sędzią Wróblem, że postanowienie prezydenta było niekonstytucyjne, ale są profesorowie prawa którzy sądzą inaczej. Wszliśmy w obszar, na którym jako państwo prawa jeszcze nie byliśmy. Nie mamy precedensów. Nie mamy też praktycznie biorąc Trybunału Konstytucyjnego. Sąd Najwyższy jest podzielony, zaś Krajowa Rada Sądownictwa nie jest uznawana przez władze. Tak nie może działać państwo prawa, gdy nie ma sposobu, aby ustalić, który sąd jest właściwy i które prawo obowiązuje. Tusk zastał chaos i demoralizację.

Pojęcie „demokracji walczącej” przywołane przez Tuska nie jest wcale nowe. W teorii prawa kojarzy się z latami 30. ub. wieku, gdy w Niemczech w siłę rósł nazizm. Uchodźca z tego kraju, Karl Loewenstein ukuł ten termin, aby zapobiec wykorzystywaniu demokracji przez autokratów, co jak dobrze wiemy i tak nie miało szans powodzenia. Ale wrócono do tego po wojnie, w kontekście rozliczeń z nazistami. Pojawia się słynna formuła

Gustava Radbrucha, niemieckiego prawnika, który zalecał odrzucenie nazistowskiego prawa, jako sprzecznego z moralnością, a także aby uniemożliwić zbrodniarzom każdorazowe powoływanie się na ustawy. Tusk do tego nawiązuje?

Tylko że teraz mamy zupełnie inny kontekst, bo nie jesteśmy po wojnie i nie rozliczamy się ze zbrodniarzami. Na szczęście. Tusk daje oręż do ręki swoim przeciwnikom, którzy mogą a priori odrzucać każde działania rządu jako nielegalne. Złazcza że PiS grzeźnie w aferach korupcyjnych i będzie chciał za wszelką cenę odwrócić uwagę opinii publicznej. Mielimy na to dowód w sprawie Michała K., byłego współpracownika premiera Morawieckiego, obecnie przebywającego w areszcie brytyjskim. Gdy tamtejszy sąd nie zgodził się na wypuszczenie go z aresztu za kaucją prezes Kaczyński odsądził cały brytyjski wymiar sprawiedliwości. Rzekomo służy „określonej” opcji politycznej (ciekawie której, bo tam do niedawna przez lata rządili torysi, konserwatyści). Kaczyński podobnie myśli o Komisji Weneckiej, unijnych trybunałach i tych polskich sądach, które wydają wyroki niezgodne z jego życzeniem. Nawet jeśli są to wyroki prawomocne (vide sprawa Kamińskiego i Wąsika). PiS pod wodzą Kaczyńskiego jest potężną siłą antydemokratyczną. Premier Tusk obiecał jednak przywrócić Polakom państwo prawa. Nie wiem dlaczego sam chce się potykać o własne sznurowadła. Ten wywód nawiązujący do Norymbergi był niepotrzebny. Jeśli premier nie wywiąże się ze swojego zadania, historia mu tego nigdy nie wybaczy. Bo to byłby grzech kardynalny.

DANIEL KORTLAN

Miasto wiskazych ogrodów	Pawłacz pod sufitem	Miasto rodzinne królowej Bony	Graniczy m.in. z Iranem	Pasek papieru na muchy	... nad Pilicą	Nauka zwierząt	Biblijny ogród Adama i Ewy; raj	Tak powiem o B. Prusie	Znany z hitu „Radio Hello”	Zupa rybna (lub u dzbana)	W komplecie z fotelami
13		2			6	Rodzaj operacji chirurgicznej	3				
Nad nią Ostrołęka					... traci, drugi się bogaci		8		„Wejście” na koźla gimnastycznego		Żołnierze Zaremby („Czarne chmury”) 18
Myśliwy polujący na karibu						Podbal-konowa pieśń miłosna				7	
16		10		... Rutka, biznesmen w „Klanie”	44. prezydent USA	Jubiler-ska jednostka				Np. dwa-nastcie guzików	Warstwa pyłu
Wybieg, chwyt		Dawna nazwa kelnera	Za wysokie progi na czyżys ...	Żeglarz lub aktorka	21	19	Imię Winslet, aktorki	11	Kibić, pas, talia		1
Spo-teczna ankietą					Dolec, zielony				SUV wśród fordów		
Np. Tytus Wojno-wicz						Spray z dezodo-rantem				15	
papięski, zwykły kardynał			20		Podsta-wowa miara długości	4		17	... nieme (z Valentino)		
Stan z Phoenix (USA)	5			9		Napisał „Imię róży”	14		Łącznik: łeb, trzon i zakuwka		12

Przysłowie
polskie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Krzyżówka nr 38

Liety z ponomerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Selegimena 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.
Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechanowski.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrodę książkową (do odebrania w redakcji).
Rozwiązanie krzyżówki nr 36: Miecz ma zawsze dwa ostrza. Nagrody wylosowali: Anna Zdrojewska, Regina Jandercka, Mateusz Bozdarski.

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Ciechanów, Rostkowo
i nie tylko

W minioną sobotę, 14 września, dzieci i młodzież z różnych miejscowości północnego Mazowsza uczestniczyły w corocznej pielgrzymce śladami św. Stanisława Kostki, gromadząc się najpierw w Przasnyszu – miejscu chrztu świętego, a potem w Rostkowie – miejscu jego narodzin. Tak się złożyło, że tegoroczna pielgrzymka diecezjalna zbiegła się w czasie z wydaniem kolejnego tomu zapisek prymasa Stefana Wyszyńskiego, który dotyczy roku 1967, a więc tego roku, kiedy w Przasnyszu i Rostkowie odbywały się w dniach 19-20 sierpnia ogólnopolskie obchody związane z 400-leciem śmierci św. Stanisława Kostki. Ich uczestnikiem był prymas Wyszyński, który – co potwierdziły między innymi wydane zapiski – zatrzymał się najpierw w Ciechanowie (19 sierpnia), potem przebywał w Przasnyszu (19/20 sierpnia) i w Rostkowie (20 sierpnia), a w drodze powrotnej odwiedził też pułtuską bazylikę (20 sierpnia). Osobiste zapiski prymasa pokazują tamte wydarzenia w dość szerokiej perspektywie, a momentami dostarczają mało znanych szczegółów, którym chciałem poświęcić nieco uwagi.

W zapiskach prymasa Stefana Wyszyńskiego kilka wzmianek dotyczy przygotowań do obchodów w Rostkowie. Po raz pierwszy są one odnotowane pod datą 16 lutego 1967 r., kiedy

biskup płocki Bogdan Sikorski – jak pisze kardynał Wyszyński – podczas komisji plenarnej Episkopatu Polski zaprosił biskupów do Rostkowa i przedstawił wstępny plan uroczystości w Rostkowie zaplanowanej na 20 sierpnia. Plan ten prymas wraz z biskupem omawiali jeszcze 9 marca, po czym 12 kwietnia został on zaprezentowany w szczegółach przez biskupa płockiego na kolejnym posiedzeniu plenarnym Komisji Episkopatu Polski. Z zapisek dowiadujemy się również, że tydzień przed uroczystościami w Rostkowie, a dokładnie 11 sierpnia 1967 r. w południe, do rezydencji prymasa przy ulicy Miodowej w Warszawie zawitali: biskup Sikorski z Płocka, ks. prałat Stanisław Tenderenda z Ciechanowa, ks. Edmund Szewczak – dziekan z Przasnysza oraz ks. Sylwester Szerzenieński – proboszcz z Rostkowa. Goście przywieźli zaproszenie dla prymasa, a także rozmawiali o tym, co miało wydarzyć się w diecezji za trochę więcej niż tydzień. Ta wzmianka z zapisek potwierdza to, co do tej pory – poza krótką notką w „Miesięczniku Pastorskim Płockim” – było znane jedynie z akt Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, a pochodziło od jednego z uczestników tego spotkania, który – jak pisałem w oddzielnym opracowaniu

na temat obchodów stanisławowskich („Święty młodzieniaszek z Rostkowa kontra czterech pancerni i pies”) – był tajnym współpracownikiem SB (TW „Uczciwy”).

Szczególne miejsce w zapiskach prymasowskich z 1967 r. zajmuje opis uroczystości w dniach 19-20 sierpnia. Z notatek kardynała wiemy, że do diecezji płockiej przybył on 19 sierpnia, jadąc samochodem z Gniezna przez Inowrocław, Toruń i Lipno. O godz. 16.15 dotarł do Ciechanowa, gdzie oczekiwano go na Farskiej Górze. Jak zanotował: „Ogromne tłumy wiernych oczekują wśród okrzyków i śpiewów. Mnóstwo dzieci i młodzieży, pomimo że przyjechało też «Czterech pancernych z psem»”. I dalej bardzo ważna wzmianka: „Przechodzimy do fary ciechanowskiej; duszpasterzuje tu ks. prał. Tenderenda, któremu kiedyś w Żuzeli służyłem w asyście do «turibulum» [kadzielnica – LZ], gdy fungował jako diakon”. Jest to nawiązanie do roku 1923 lub 1924, kiedy Stanisław Tenderenda był jeszcze diakonem, a zarazem ciekawa wzmianka o znajomości, jaka łączyła obu duchownych już od czasów młodości – obaj pochodzili ze wschodniego Mazowsza: Stefan Wyszyński z Żuzeli, a Stanisław Tenderenda z Kozarzy koło Ciechanowa. Z innych wzmianek wiemy, że spotykali się również w czasie okupacji w Warszawie i w Łaskach. Opisując pobyt w Ciechanowie 19 sierpnia 1967 r. prymas zanotował jeszcze: „Wszyscy

proszą, aby ich pouczać, dać wskazówki. A tu czas upływa i pora jechać do Przasnysza. Wygłaszam krótkie przemówienie, a przydałoby się dłużej przemawiać, bo wierni oczekują tego. Po błogosławieństwie wychodzimy na plebanie, gdzie tłok niemożliwy. Tłumy wypełniają cały plac między kościołem a plebanią i zabranym przez państwo domem katolickim”.

Tego samego dnia, czyli 19 sierpnia 1967 r., o godzinie 17.30 prymas wyjechał samochodem z Ciechanowa do Przasnysza, gdzie „fara wypełniona po brzegi, mnóstwo dzieci i młodzieży, powitanie, kwiaty, wiersze, przemówienia”. W kościele farnym w Przasnyszu 20 sierpnia o godz. 8.00 prymas odprawił uroczystą mszę świętą i wygłosił kazanie. O godz. 9.30 dojechał do Przasnysza kardynał Karol Wojtyła, który wieczorem dnia poprzedniego odprawił mszę w katedrze płockiej i noc spędził w Płocku. O godz. 10.30 obaj kardynałowie, a także inni biskupi, a było ich kilkudziesięciu, wyjechali w kierunku Rostkowa. Prymas tak opisuje tamte chwile: „Nadął pada i jest mokro, błoto na drogach. Mnóstwo pojazdów zdaża w kierunku Rostkowa. (...) Teren piaszczysty łatwo przyjmuje opady, ale jest błoto. Przechodzimy wśród szpalerów ludności, która wita bardzo entuzjastycznie biskupów. (...) Prawdopodobnie tu, gdzie dziś stoi kościół, stał dom rodzinny św. Stanisława. Sumę pontyfikalną sprawuje abp Baraniak, a ja głoszę Słowo Boże. Uka-

zuje się słońce, które towarzyszy nam już do końca uroczystości. Po sumie poświęcam pomnik św. Stanisława Kostki, nieco modernistyczny, ale miły”. Następnie prymas z biskupami wrócił do Przasnysza, gdzie o godz. 15.00 modlił się w kościele ojców pasjonistów i następnie spożył obiad z zaproszonymi gośćmi. O godz. 16.00 zawiązał z krótką wizytą do sióstr kapucynek, których klasztor znajduje się w sąsiedztwie klasztoru ojców pasjonistów, po czym odjechał do Warszawy. I dalej, kolejna ważna wzmianka, również potwierdzająca to, co znane było dotąd z akt SB oraz z pułtuskiej kroniki parafialnej, że o godz. 17.00 prymas zatrzymał się w Pułtusku, gdzie wstąpił do kolegiaty i złożył krótką wizytę na plebanii u ks. Anastazego Rutkowskiego. Nie wykluczam, że już wtedy rozmawiano na temat zbliżających się uroczystości rocznicowych kapituły pułtuskiej, planowanych na rok 1968, w których prymas będzie brał udział na zaproszenie biskupa płockiego i członków kapituły kolegiackiej. Po spotkaniu z księdzem Rutkowskim prymas Wyszyński wyruszył do stolicy, gdzie przybył o godz. 18.30. W ten sposób zakończył się jego pobyt w diecezji płockiej z okazji obchodów stanisławowskich. Warto dodać, że uroczystości te, choć zgromadziły nieco mniej osób niż obchody milenijne z 1966 r., obchodzone w Płocku również z udziałem prymasa, były ważnym momentem w powojennych dziejach Kościoła płockiego. Natomiast odbywające się już wtedy prywatne pielgrzymki młodzieży, oficjalnie organizowane od roku 1983 r., najpierw przez duszpasterzy z Przasnysza, a potem w skali całej diecezji – ta z minionego weekendu to już 42. pielgrzymka – to jeden z trwałych owoców obchodów stanisławowskich, utrwalonych w prywatnych zapiskach Prymasa Tysiąclecia, dziś upublicznionych i dostępnych na półkach księgarskich.

Kroniki ziemi
ciechanowskiej
Leworządność

Nastąpił w najjaśniejszej Rzeczpospolitej roku pańskiego bieżącego rząd prawa, jako król obiecał. Przeto każdy, kto na prawo (i na lewo) pluje, rachunek sumienia uczynić musi, albowiem każdy w oczy prawu i sprawiedliwości spojrz.

Spojrzał onegdaj Maciej Bródka, i Mario z Sochaczewa spojrzal. Ci wszak ująć zdołali jeszcze, albowiem amnestyi dostąpił. Czyż i sir Richard Henry Black ująć zdoła?

Bóg jeden wiedzieć raczy, i asesorzy. I król. Albowiem oni ci prawa stanowionego strażnikami, na kamiennych tablicach wyrętego roków temu tuziny dwa z okładem.

Prawo wszak interpretacji podlega, przeto prawo i z lewa bywa, ażeby i prawu i sprawiedliwości stało się zadość. Albowiem dla ludu prawo, nie lud dla prawa, czyż lud ów z prawa, li z lewa, li

asesorska to izba, aborcya, konstytucja, li kontrasygnata.

Mawiają, iż serce po lewej wszak stronie, a jako serce, tako i miłosierdzie. Zali wzdry w zgodzie z sumieniem swym lewa strona współżyje, litości i miłosierdzia prawej stronie skąpić? Li miłosierdzia skąpi, albowiem - jako sławetny bard Fredrek mawiał - „too much love will kill you”, jako w plebanii murach na drobińskiej ziemi?

I kołysz się najjaśniejsza Rzeczpospolita to w prawo, to w lewo, to w jedną, to w drugą stronę wiatrem smagana. A wiatru owego kierunek od cyrkulacji zależy. A cyrkulacya owa władzy przymiotem, co raz prawym, raz lewym licem na lud spogląda. A lico jedno drugiemu licu niemiłe i szpetne, przeto miast wprost ku ludowi spoglądać, jedną jeno stronę spojiera, a jako

jedną stroną spojiera, tako widoczność jego ograniczona wielce. A jako widoczność ograniczona wielce, tako trosk ludu dojrzeć nie sposób, a jako trosk ludu dojrzeć nie sposób, tako i troskom zadośćuczynienia uczynić nie zdoła. A jako zadośćuczynienia uczynić nie zdoła, tako troski nowe czyni, coby je zwalczać i coby lico drugie zwalczać co miało. A i bywa, iż zbyt mocno lico swe ku stronie jednej obraca i tedy roków wiele w pozycji takowej nienaturalnej ostaje, szkody straszliwe w organizmie czyniąc, interwencji i ingerencji przeciw infekcyi wymagając.

Natenczas władza lewym licem spogląda i troski lica prawego zwalcza. Jednakowoż i prawego lica czas nadejdzie i tedy ku prawej stronie wajchę przestawi i prawo prawej interpretacji dostąpi.

Zaprawdę powiadam wam, w koło Macieju, a Maciej po wsze czasy symbolem.

Jedno jeno remedium na mecyje owe, a zwie się ono – dukaty. I jeden jeno człek, co wiedzę ową tajemną posiadał. A imię jego Adam z Truzik.

Zaprawdę powiadam wam, kto dukaty rozdaje, ten każdemu miły. Tym z lewej

i tym z prawej. Merom, kasztelanom i rządcom. Ludowi wiejskiemu i ludowi mieszczańskiemu. Magnatom, szlachcie, rzemieślnikom, kupcom i chłopom. I tedy w zasług uznaniu tubylcem go czynią, jako włóści sońskich rajcy uczynili.

A Adam z Truzik, jak to Adam z Truzik, dukatów miliony czterdał. Coby działki żłobek miały, a i gladiatorzy arenę. I coby do owych milyonów jedenastu na kupkę dorzucić na sadzawki, świetlice i instrumenty w tygodniu owym darowanych.

Przeto nauka z tego jedna plynie – dukatów nam trzeba. Dukaty, jako dukaty, jakie są, każdy widzi. Ni prawe ci one, ni lewe. Interpretacji się nie mają. Ze strony każdej tako samo dukatami są. A jako posługiwać się nimi, każdy wiedzę posiadał i asesora nam ku temu nie trzeba.

Dukaty, jako dukaty, środkiem płatniczym się zowią. A jako środki, środkiem płyną i jeno tedy środkiem ku celom bywają. A jako cel, tako w tarczy środek, ni w lewo, ni w prawo.

Prawda jeno zawsze pośrodku. A prawa jeno tym od lewej strony różna, iż po prawej stronie.

Albowiem u każdej prawej nogi duży palec z lewej strony.

RADEKtor

**Tygodnik
ciechanowski**

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

**TEM Tygodnik
gazeta mławska**

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.plRedakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.Zespół:
Walerian Dziekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

**tygodnik
DZIAŁDOWSKI**

ciechpress.pl

Radostaw Marut, Klaudia Kujawa
Radostaw Kowalski, Piotr BierońWspółpraca:
Krzysztof Bieńkowski, Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Stupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, [Stefan Zagiel]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

**tygodnik
PRZASNYSKI**

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowskatel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobn@ciechpress.plRedakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

**tygodnik
MAKOWSKI**

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radostaw Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.plPrenumerata:
Pocztą Polska
i u listonoszy,
ePrasa.plRedakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

**tygodnik
MAZOWIECKI**

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

Rada Miejska w Pułtusk
Burmistrz Miasta Pułtusk

Akcja Katolicka
przy Parafii św. Mateusza
w Pułtusk

MIEJSKIE CENTRUM KULTURY I SZTUKI
W PUŁTUSKU

XXVII DNI PATRONA PUŁTUSKA ŚW. MATEUSZA 19-22 września 2024 r.

BUDKA
SUFLERA

DŹWIĘKOLUDKI

SOUND'N'GRACE

BARANOVSKI

19 WRZEŚNIA 2024 r. | CZWARTEK

- godz. 9⁰⁰ – Zawody lekkoatletyczne dla dzieci z rocznika 2012 i młodszych (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z klasami sportowymi im. Ireny Szewińskiej, boisko)
- godz. 10³⁰ – XVII Wyścig po historię – konkurs wiedzy o historii Pułtusk dla uczniów szkół podstawowych połączony z marszobiegiem i konkurencjami sprawnościowymi (start – plac przed PBP im. J. Lelewela, ul. Juliusza Słowackiego 2; meta – Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)
- godz. 11⁰⁰ – Mały Bieg Mateuszowy – przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 z klasami sportowymi im. Ireny Szewińskiej, boisko)
- godz. 14⁰⁰ – Promocja publikacji „Źródła i materiały do dziejów 13 p. p. z lat 1918-1945. Relacje, wspomnienia, listy” Artur Samsel, Michał Filip Świdwa (Centrum Dziedzictwa Kulturowego, ul. Rynek 13)

20 WRZEŚNIA 2024 r. | PIĄTEK

- godz. 10⁰⁰ – Otwarcie wystawy malarstwa Georgija Aslanjana (Kaplica pw. św. Marii Magdaleny)
- godz. 11⁰⁰ – VI Ogólnopolski Konkurs Piosenek Polskich Wykonawców lat 60. i 70. XX w. „W sześciu strunach zakłeta muzyka” (Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)
- godz. 16⁰⁰ – „Sześćdziesięciolecie Muzeum Regionalnego w Pułtusk” – uroczystość jubileuszowa z promocją XI tomu publikacji *Pułtusk. Studia i materiały z dziejów miasta i regionu* (Dom Polonii, Sala im. I. Paderewskiego)
- godz. 16⁰⁰ – Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (PSP nr 4, hala sportowa)
- godz. 17⁰⁰ – Show taneczne Studia Tańca SWAG Olgi Nitkowskiej - Brejnak (Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)
- godz. 19⁰⁰ – Koncert laureatów Konkursu Poezji i Piosenki Francuskiej *Art Poetique* (Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)
- godz. 21⁰⁰ – MATEUSZOWE DANCE PARTY z DJ-em (Przystań Miejska)

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

- 20-22 września 2024 r. w godzinach 10⁰⁰-18⁰⁰ – Wystawa malarstwa Georgija Aslanjana (Kaplica pw. św. Marii Magdaleny)
- 19-22 września 2024 r. w godzinach pracy Muzeum Regionalnego w Pułtusk – bezpłatne udostępnianie ekspozycji stałych i czasowych:
- „Średniowieczne proto-miasto w Pułtusk. Multimedialna ekspozycja z dziejów kasztelanii majątkowej biskupstwa płockiego” (wieża ratuszowa, ul. Rynek 43);
 - „Preatorium Pułtoviensis” (podziemia dawnego ratusza, ul. Rynek 43);
 - „Jezuici w Pułtusk i ich dziedzictwo” (podziemia we wzgórzu Abrahama – wejścia o godz. 13⁰⁰ i 15⁰⁰)
 - „To co najlepsze - 60 lat Muzeum Regionalnego w Pułtusk” (kamienica przy ul. Rynek 36)
- 20 września 2024 r. w godz. 15⁰⁰-22⁰⁰, 21 września 2024 r. w godz. 12⁰⁰-22⁰⁰, 22 września 2024 r. w godz. 12⁰⁰-20⁰⁰ – Zarciowozy – zlot foodtrucków (Rynek przed ratuszem)
- 22 września 2024 r. w godz. 10⁰⁰ - 14⁰⁰ – Pobór krwi w mobilnym Centrum Krwiodawstwa (Rynek koło dzwonnicy)

21 WRZEŚNIA 2024 r. | SOBOTA

- godz. 8⁰⁰ – Sławkowe zawody wędkarskie o Puchar Księdza Proboszcza (zbiórka przy kładce technologicznej na kanale A)
- godz. 9⁰⁰ – Turniej Tenisa Ziemnego o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (MOSiR, ul. H. Pilejczyka 61, korty)
- godz. 10⁰⁰ – IX Bieg Mateuszowy – na dystansie 5 km (start i meta – ul. Rynek)
- godz. 10⁰⁰ – Prezentacje pułtuskich zakładów pracy oraz kiermasz produktów regionalnych (rynek)
- godz. 11³⁰ – Turniej koszykówki 3x3 o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (PSP nr 4, boisko)
- godz. 12⁰⁰ – Uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Pułtusk, wręczenie medali „Za zasługi dla Miasta Pułtusk”, muzyczna dedykacja dla wyróżnionych (Dom Polonii, Sala Maneż)
- godz. 14³⁰ – Barwny korowód ulicami Pułtusk (start - ul. Stanisława Staszica)
- godz. 15⁰⁰ – Powitanie uczestników XXVII Dni Patrona Pułtusk św. Mateusza (rynek, patio ratusza)
- godz. 15¹⁰ – Koncert rodzinny DŹWIĘKOLUDKI (rynek, scena główna)
- godz. 16³⁰ – Regaty kajakowe im. Grzegorza Śniadowskiego z udziałem pułtuskich zakładów pracy, stowarzyszeń i grup (Pułtusk Klubu Wodniaków, baza, Przystań Miejska, ul. Stare Miasto 28)
- godz. 16³⁰ – Występ Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP w Pułtusk (rynek, scena główna)
- godz. 17⁰⁰ – Wręczenie nagród i koncert laureatów VI Międzynarodowego Konkursu Piosenek Polskich Wykonawców lat 60. i 70. XX w. „W sześciu strunach zakłeta muzyka” (rynek, scena główna)
- godz. 18¹⁰ – Program artystyczny MCKiS (rynek, scena główna)
- godz. 19⁰⁰ – Koncert BARANOVSKI (rynek, scena główna)
- godz. 20³⁰ – Koncert BUDKA SUFLERA (rynek, scena główna)

22 WRZEŚNIA 2024 r. | NIEDZIELA

- godz. 10⁰⁰ – Grand Prix Pułtusk w badmintonie o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (PSP nr 4, hala sportowa)
- godz. 12⁰⁰ – Msza św. odpustowa pod przewodnictwem JE ks. bpa Szymona Stulkowskiego o Błogosławieństwo Boże dla mieszkańców ziemi pułtuskiej, w intencji pracowników i Rady Muzeum Regionalnego w Pułtusk (Bazylika)
- godz. 14⁰⁰ – XI Memoriał Szachowy im. Zbigniewa Tyszkiewicza o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (Dom Polonii, sala koncertowa)
- godz. 15⁰⁰ – Koncert w wykonaniu pedagogów i uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Pułtusk (PSM, sala koncertowa, ul. I. Daszyńskiego 17A)
- godz. 19⁰⁰ – Koncert SOUND'N'GRACE (Bazylika)

PARTNER WYDARZENIA

SPONSOR STRATEGICZNY

SPONSORZY

WSPÓŁORGANIZATORZY

polsat

Środa
godzina 00:00
Zawiść
komedia
Australia/USA 2004

Nick i Tim są najlepszymi przyjaciółmi, mieszkają obok siebie i pracują razem w fabryce papieru ściemnego. Obaj marzą o wielkiej fortunie. Nick większość czasu spędza na wymyślaniu sposobów zarobienia szybko dużych pieniędzy. Do tej pory jednak jego zwariowane pomysły wzbogacenia się kończyły się fiaskiem.

tvn

Czwartek
godzina 22:35
Polityka
film obyczajowy
Polska 2019

Jadwiga zostaje premierem. Prezes wyjaśnia jej, w jaki sposób powinna sprawować swoje stanowisko. Jakiś czas później dochodzi do wypadku z udziałem kolumny rządowej, który ujawnia, jak wielki wpływ na policję i prokuraturę mają rządzący. Zdarzenie przynosi nieoczekiwane konsekwencje.

TVP 1

Piątek
godzina 23:15
Nie lubię poniedziałku
komedia obyczajowa
Polska 1971

Włoski przemysłowiec Francesco Romanelli przybywa do Warszawy w sprawach handlowych. Już na lotnisku zaczyna prześladować go pech. Po uroczystym powitaniu przez oczekujących go Polaków, wsiada do niewłaściwej taksówki. Kierowca pozostawia go w centrum miasta, gdzie przeżywa wiele przygód.

TVP 2

Sobota
godzina 22:20
Poradnik pozytywnego myślenia
komediodramat
USA 2012

Pat przyłapuje żonę Nikki pod prysznicem z kochankiem. W wyniku załamania trafia na leczenie do szpitala dla psychicznie chorych. Po opuszczeniu kliniki wprowadza się do domu ojca i matki. Dowiaduje się, że jego żona wyprowadziła się, a ojciec jest bezrobotny i próbuje zdobyć środki na otwarcie restauracji w zakładach bukmacherskich.

TRWAM

Niedziela
godzina 16:45
Zapomniany Sprawiedliwy.
Tadeusz Modelski
film dok. 2023

Rodzinną opowieść o Tadeuszu Modelskim, wyższym urzędniku M. St. Warszawy, który w marcu 1939 roku przyczynił się do przepuszczenia przez granicę Polski tysięcy Żydów, uchodźców z Czechosłowacji uciekających przed aneksją Czechosłowacji przez Hitlera.

7 TVN

Poniedziałek
godzina 22:00
Idealny facet dla mojej dziewczyny
komedia romantyczna
Polska 2009

Klara Rojek, szefowa Akademii Feministycznej "Wolna Polka", musi znaleźć sposób, by poprawić dramatyczną kondycję finansową szkoły. Zamierza rozwiązać ten problem, uzyskując europejską dotację na zrealizowanie feministycznego filmu porno. W roli głównej chce obsadzić swoją dziewczynę, instruktorkę sztuk walki, Lunę.

środa

18 września 2024

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Tchnienie na tchnienie, magazyn 08:00 Akacja 38, odc. 429 08:50 Ranczo, serial, odc. 50 09:50 Komisarz Alex, odc. 105 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 90 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 202 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Camargue, film dokumentalny 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 9 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 348 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4370 18:25 Reporterzy, magazyn reporterów 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 456 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 203 20:55 Piłka nożna: Liga Mistrzów - mecz: Club Brugge KV - Borussia Dortmund 23:05 Bóg zemsty, dramat sensacyjny 01:00 Magazyn Ekspresu Reporterów	06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3031 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Projekt: Nadzieja, cykl reportaży 11:45 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 33 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 597 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1812 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 34 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3031 20:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3032 20:35 Górna półka smaku od kuchni, cykl felietonów 20:45 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 925 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 598 22:25 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 599 23:00 Książę z innej bajki, komedia romantyczna 00:40 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 17 01:45 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 18	05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 863 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 14/40 12:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1626 14:15 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 104 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1636 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 114 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3885 20:50 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 15/40 21:30 Top Model, reality show 23:05 Klara, serial komediowy, odc. 5/8 23:40 Klara, serial komediowy, odc. 6/8 00:15 Wszyscy moi przyjaciele nie żyją, komedia 02:20 Superwizjer magazyn reporterów 02:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 298	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 268 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 269 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 226 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 913 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 711 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 712 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 713 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1350 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 945 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 970 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3854 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 11 20:10 Moja mama i twój tata, reality show 21:50 Chłopaki nie płaczą, komedia kryminalna 00:00 Zawiść, komedia 02:10 Nasz nowy dom, reality show	05:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 790 06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 546 07:00 Szpital, serial, odc. 358 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1211 09:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1041 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1042 11:00 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 41/56 12:00 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 788 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 359 13:45 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 13 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 612 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 613 16:50 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 8/40 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 876 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1297 20:00 Hotel Paradise 9, reality show 21:00 Wielki Mike. The Blind Side, film obyczajowy 23:40 Szybko i wściekle, film sensacyjny 02:00 Hotel Paradise 9, reality show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Benedykt XVI - skromny pracownik winnicy Pańskiej, film dokumentalny 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka 10:50 Muzyczne chwile 11:00 Tam ktoś jest! film dok. 11:25 Jestem mamą, magazyn 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 NZZ Buntownicy, film dok. 12:55 Promień z Fatimy, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Lubieszów, reportaż 15:00 Brat Kalikst z Poczekajki, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie, magazyn 16:30 Komańcza w duchu Prymasa, reportaż 17:00 Po stronie prawdy, magazyn 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści Starego Testamentu, serial obyczajowy, odc. 8 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

czwartek				19 września 2024	
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Dobre historie, magazyn 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 430 08:45 Ranczo, serial, odc. 51 09:45 Komisarz Alex, odc. 106 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 91 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 203 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca, magazyn 12:55 Park Narodowy Masai Mara, film dokumentalny 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 10 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 349 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4371 18:25 Reporterzy, magazyn reporterów 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 457 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 204 21:05 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 402 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Warszawa: Miasto podzielone, film dok.. 00:25 Profilerka, serial kryminalny, odc. 2/12 01:25 Bóg zemsty, dramat sensacyjny	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1663 06:15 Operacja zdrowie, magazyn 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3032 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Wspólny dom, magazyn 11:45 Dobry tytuł 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 34 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 598 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 23 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 35 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3032 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3033 20:50 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 21:50 Krucjata 2. Znak bliźniąt, serial kryminalny, odc. 2/13 22:40 Informacje kulturalne 23:00 Hala odlotów, talk-show 23:50 Podły, okrutny, zły, film biograficzny 01:50 The Machinery, serial sensacyjny, odc. 3/8 02:50 The Machinery, serial sensacyjny, odc. 4/8	05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 864 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 15/40 12:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1627 14:15 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 105 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1637 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 115 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3886 20:50 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 16/40 21:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:35 Polityka, film obyczajowy 01:20 Detektyw, serial kryminalny, odc. 3/8 02:40 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 3/24 03:40 Uwaga! magazyn reporterów 04:00 Nauka jazdy, program rozrywkowy 04:35 Recepta na stary dom, program rozrywkowy	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 270 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 271 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 227 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 914 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 714 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 715 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 716 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1351 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 946 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 971 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3855 18:50 Wydarzenia 19:20 Lepsza Polska 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 12 20:10 Nasz nowy dom, reality show 21:15 Przyjaciółki, serial obyczajowy, odc. 280 22:25 Przypływ wiary, film biograficzny	05:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 791 06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 547 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 359 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1212 09:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1043 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1044 11:00 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 42/56 12:00 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 789 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 360 13:45 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 14 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 614 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 615 16:50 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 9/40 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 877 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1298 20:00 Hotel Paradise 9, reality show 21:00 Siostry, komedia 23:30 Mamma Mia! komedia muzyczna 01:55 Hotel Paradise 9, reality show 02:55 Prawdziwy horror, serial dokumentalny	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Śląskie ślady Świadka Prawdy - błogosławiony Ryszard Henkes SAC, film 08:55 Święty na każdy dzień 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Opowieści Starego Testamentu, serial, odc. 8 09:45 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską, reportaż 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wykłady z konferencji "W obronie państwa prawa" 12:35 Wyrwani z ulicy, film dok. 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Droga ks. Bosco, film dok. 15:00 Po stronie prawdy, magazyn 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę... 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial obyczajowy, odc. 3 20:00 Informacje dnia

piątek					20 września 2024	
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Akacyjowa 38, odc. 431 08:45 Ranczo, serial, odc. 52 09:50 Komisarz Alex, odc. 107 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 92 11:35 Okrasa łamie przepisy 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Park Narodowy Masai Mara, film dokumentalny 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 11 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 350 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4372 18:25 Reporterzy, magazyn reporterów 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 458 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, telenowela, odc. 205 21:05 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 270 22:05 Minuta ciszy, serial obyczajowy, odc. 3/6 23:15 Nie lubię poniedziałku, komedia obyczajowa 01:10 Gra z Cieniem, serial kryminalny, odc. 1/13	04:30 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 870 05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1664 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3033 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Operacja zdrowie, magazyn 11:50 Lena na Bałkanach, cykl reportaży 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 35 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 599 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 24 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 36 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3033 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3034 20:45 Postaw na milion, teleturniej 21:45 Cudowne lata, widowisko 22:50 To jest grane 23:20 O północy w Paryżu, komedia obyczajowa 01:10 Księżę z innej bajki, komedia romantyczna	05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 865 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 16/40 12:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1628 14:15 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 106 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1638 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 116 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Aquaman, film SF 23:10 Pięćdziesiąt twarzy Greya, melodramat 01:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 300 03:50 Uwaga! magazyn reporterów 04:10 Nauka jazdy, program rozrywkowy 04:40 Recepta na stary dom, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 717 12:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 718 13:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 719 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1352 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 947 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 972 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3856 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:30 Sport 19:35 Pogoda 19:55 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy 22:05 Grzechy sąsiadów, serial obyczajowy, odc. 3 23:10 Pitbull. Niebezpieczne kobiety, film sensacyjny 02:10 Ultraviolet, film SF Na świecie rozprzestrzenia się wirus, który powoduje tajemniczą chorobę. Istnieje podejrzenie, że instytucjom rządowym zależy na zlikwidowaniu wszystkich zarażonych. Jedną z chorych jest Violet, która zamierza udaremnić spisek. 04:05 Zjedz Alaskę, magazyn wędkarski	06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 548 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 360 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1213 09:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1045 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1046 11:00 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 43/56 12:00 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 790 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 361 13:45 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 15 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 616 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 617 16:50 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 10 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 878 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1299 20:00 Hotel Paradise 9 - Rajske rozdanie, reality show 21:00 Mamma Mia! Here We Go Again, komedia muzyczna 23:25 Idealny facet dla mojej dziewczyny, komedia romantyczna 02:00 Hotel Paradise 9, reality show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Canillitas, film dokumentalny 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc historia 11:35 Zostawić ślad..., reportaż 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Zgubić z oczu brzeg, film dok. 12:55 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Natura obiektywnie 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Powołani 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19:30 Brat Franciszek, serial obyczajowy, odc. 4 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia	

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Pełnosprawni, magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynująca Szwajcaria. Kraina Berneńska, film dokumentalny 09:10 Polskie Parki Narodowe, serial dokumentalny, odc. 2 09:40 Ranczo, serial obyczajowy, odc. 53 10:40 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 108 11:40 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 402 12:40 Śmierć rewolwerowca, western 14:25 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 14:55 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna odc. 1 16:00 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 351 16:45 Przed ekranem, magazyn 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Kawa z kardamonem, serial historyczny, odc. 3/10 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Program informacyjny 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Profilerka, serial kryminalny, odc. 3/12 21:20 November Man, film sensacyjny 23:20 Bogowie ulicy, dramat kryminalny 01:20 W objęciach strachu, thriller 03:00 Jaka to melodia? teleturniej	05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3031 05:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3032 06:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1811 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 12:10 Mamaland, talk-show 12:50 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2024, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 925 17:30 Dobry tytuł 18:00 Słowo na niedzielę 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 276 19:25 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 277 20:00 The Voice of Poland 15, widowisko 21:10 The Voice of Poland 15, widowisko 22:20 Poradnik pozytywnego myślenia, komediodramat 00:35 Krucjata 2. Znak bliźniąt, serial kryminalny, odc. 2/13 01:35 Bazar de la Charité, serial kostiumowy, odc. 2/8 02:40 O północy w Paryżu, komedia obyczajowa 04:20 Rodzinka.pl, serial komediowy, 04:45 Rodzinka.pl, serial komediowy	06:00 Królik Bugs: Nowe konstrukcje, serial obyczajowy, odc. 25/40 06:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:10 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 3/8 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3883 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3884 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3885 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3886 13:25 MasterChef, program rozrywkowy 14:55 Top Model, reality show 16:35 Anatomia piękna, program rozrywkowy 17:40 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Azja Express, reality show 21:15 Nieznośny ciężar wielkiego talentu, komedia sensacyjna 23:30 Obecność 3: Na rozkaz diabła, horror 01:55 Klara, serial komediowy, odc. 5/8 02:30 Klara, serial komediowy, odc. 6/8 03:05 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 301 04:05 Uwaga! magazyn reporterów 04:25 Nauka jazdy, program rozrywkowy 05:00 Recepta na stary dom 2, program rozrywkowy	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:20 Ewa gotuje, magazyn kulinarny 12:00 Moja mama i twój tata, reality show 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 740 14:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 741 15:35 Nasz nowy dom, reality show 16:35 Czarownica, film fantasy Diabolina żyje w harmonii z mieszkańcami swojej krainy. Zdrada, której doświadczyła, zamieniła jej serce w kamień. Żądna zemsty czarownica rzuca klątwę na nowo narodzoną córkę władcy wrogiego królestwa. 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Prezydenci i premierzy 19:55 Kabaret na żywo, program rozrywkowy 22:00 Wojna o jutro, dramat SF 01:10 Znaki, thriller SF Owdowiały pastor Graham Hess, który przed laty stracił wiarę, mieszka razem z bratem i dwójką dzieci na farmie. Pewnego dnia w okolicy zaczynają dziać się niesamowite rzeczy 03:35 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 293 04:00 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 294	04:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 400 05:55 Wiza na miłość, reality show 06:55 Tom i Jerry Show, serial obyczajowy, odc. 19/26 07:30 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film, film animowany George Beard i Harold Hutchins, dwaj przyjaciele z podstawówki, słyną z bujnej wyobraźni. Ich największym hobby jest rysowanie komiksów. 09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1037 10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1038 11:25 Mówię Wam 12:00 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 13/40 12:35 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 14/40 13:05 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 35/56 14:05 Ślub od pierwszego wejrzenia, reality show 15:05 Maverick, western komediowy 17:40 Tarzan: Legenda, film przygodowy 20:00 Lara Croft: Tomb Raider, film przygodowy 22:15 Góra w ogniu, thriller 00:00 Dunkierka, film wojenny 02:25 Hotel Paradise 9, reality show 03:20 Druga strona medalu 4, talk-show 03:55 Druga strona medalu 4, talk-show 04:30 Druga strona medalu 4, talk-show	08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 09:00 Kamienie wołać będą 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Muzyczne chwile 10:35 Słowo życia 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości, program dla dzieci 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 12:50 Natura obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 14:35 Słowo życia 14:40 Święty na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Myśląc historia 16:00 Informacje dnia 16:10 Świadkowie zbrodni UPA, film dokumentalny 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Przełamując bariery 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia 21:00 Apel Jasnogórski

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 08:00 Tydzień 08:30 ZdroWY Plan, magazyn medyczny 08:45 Polskie Parki Narodowe, serial dokumentalny, 09:20 Eroica, dramat wojenny 10:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 270 11:55 Między ziemią a niebem, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem, magazyn 12:45 Akademia życia, cykl reportaży 13:05 Dziewicze zakątki Ziemi, serial dokumentalny, odc. 6 14:10 Nie lubię poniedziałku, komedia obyczajowa 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 352 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Daje słowo Maciej Orłoś, talk-show 18:40 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Gra z Cieniem, serial kryminalny, odc. 2/13 21:20 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna odc. 2 22:25 Coco Chanel, dramat biograficzny 00:25 November Man, film sensacyjny 02:25 Miasto prywatne, dramat sensacyjny	06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3034 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1812 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:40 The Voice of Poland 15, widowisko 12:45 The Voice of Poland 15, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:30 Koło fortuny, teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2024, widowisko 16:10 Cudowne lata, widowisko 17:15 Górna półka smaku, magazyn kulinarny 17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka 18:35 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 278 19:20 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 279 20:00 Protektor, dramat sensacyjny 21:40 no... wiadomo, magazyn 22:20 Zdrajca, film kryminalny 01:05 Archiwista, serial kryminalny, odc. 1/13 02:05 Poradnik pozytywnego myślenia, komediodramat Nauczyciel Pat trafia do szpitala psychiatrycznego. Po opuszczeniu kliniki próbuje wrócić do dawnego życia i odzyskać żonę. Poznaje ekscentryczną sąsiadkę, Tiffany, która też ma za sobą trudne przejścia.	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Anatomia piękna, program rozrywkowy 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 12:00 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 4/8 12:35 Co za tydzień 13:05 Totalne remonty Szelągowskiej 7, program rozrywkowy 14:05 Azja Express, reality show 15:45 Aquaman, film SF Orm, władca podwodnej krainy, planuje zjednoczenie wszystkich królestw Atlantyd. Jego celem jest zlikwidowanie rasy ludzkiej, która szkodzi środowisku naturalnemu. 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 MasterChef, program rozrywkowy 21:15 Ciche miejsce, horror 23:10 Inwazja, thriller SF 01:15 "Drużyna A(A)" - kulisy produkcji 01:50 Największe polskie katastrofy, serial dokumentalny, odc. 3/6 02:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 302 03:55 Uwaga! magazyn reporterów 04:15 Nauka jazdy, program rozrywkowy 04:50 Recepta na stary dom 2, program rozrywkowy 05:15 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 3/26	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:00 Czarownica, film fantasy 13:15 Rycerze z Szanghaju, komedia sensacyjna Schylek XIX wieku. Chińczyk Chon Wang, który jest szeryfem w miasteczku w Nevadzie, dowiaduje się od siostry Chon Lin, że brytyjski arystokrata lord Rathbone oraz jego płatni zabójcy zamordowali ich ojca. 15:45 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy 17:40 Nasz nowy dom, reality show 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Państwo w państwie 19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami, program rozrywkowy 22:30 Teściowie, serial komediowy, odc. 22 23:00 Chłopaki nie płaczą, komedia kryminalna Skrzypek Kuba i jego kumpel Oskar zamawiają dziewczyny z agencji towarzyskiej. Gdy okazuje się, że nie mają czym zapłacić, opiekun pań zabiera z mieszkania cenną figurkę. 01:10 Resident Evil: Degeneracja, film animowany dla dorosłych 03:25 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 295 03:55 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 296	05:00 Szkoła, serial, odc. 401 06:05 Wiza na miłość, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial obyczajowy, odc. 20/26 07:35 Tom i Jerry Show, serial obyczajowy, odc. 21/26 08:05 Farciarz Gilmore, komedia Przeciętny hokeista Happy Gilmore nie odnosi sukcesów na lodowisku. Porzuca więc tę dyscyplinę na rzecz golfa. Jego trenerem zostaje były mistrz Chubbs Peterson, a głównym rywalem aktualny mistrz Shooter McGavin. 10:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1039 11:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1040 12:20 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 15/40 12:55 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 16/40 13:30 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 36/56 14:30 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 37/56 15:40 Ostatni smok, film przygodowy 17:50 Lara Croft: Tomb Raider, film przygodowy 20:00 Szybko i wściekle, film sensacyjny 22:25 Nowe oblicze Greya, melodramat 00:40 Operacja "Deszcz", film SF 03:20 Druga strona medalu, talk-show 03:50 Druga strona medalu, talk-show 04:25 Druga strona medalu 2, talk-show	08:00 Słowo życia 08:05 Polski punkt widzenia 08:25 Święty na każdy dzień 08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 8 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek 09:15 Manna z Nieba, program dla dzieci 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 10:40 Skrzydła miłości, film dok. 11:00 Głos serca, serial obyczajowy, odc. 86 11:45 Muzyczne chwile 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do rodaków 12:55 Więzy krwi, film dok. 14:00 Oddech Boga, serial dokumentalny, odc. 7 14:50 Muzyczne chwile 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Zapomniany Sprawiedliwy. Tadeusz Modelski, film dok. 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina, serial obyczajowy, odc. 2 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka historia zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem, serial dokumentalny, odc. 12

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Studio Raban, magazyn 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 432 08:45 Ranczo, serial, odc. 54 09:45 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 109 10:45 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 93 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 204 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Dziewicze zakątki Ziemi, serial dokumentalny, odc. 6 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 12 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 353 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4373 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 459 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Bigda idzie! sztuka na podstawie powieści Juliusza Kadena-Bandrowskiego 22:15 Myanmar: The Forgotten Revolution, film dok. 23:15 Balans bieli 00:00 Gambit, komedia kryminalna 02:00 Bogowie ulicy, dramat kryminalny	06:20 Dobre historie, magazyn 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3034 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 11:50 Tańcząca ze światem - Jordania, magazyn 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 36 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 599 15:05 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 925 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 37 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3034 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3035 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1813 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 600 22:30 Król, serial sensacyjny odc. 7/8 23:40 Karate po polsku, dramat obyczajowy 01:25 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 13-ost. 02:25 Zdrajca, film kryminalny	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 866 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 16/40 12:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1629 14:15 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 107 15:25 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1639 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 117 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3887 20:50 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 17/40 21:30 Totalne remonty Szelągowskiej 7, program rozrywkowy 22:35 Morderczynie, serial kryminalny, odc. 4/6 23:35 Kale szczęścia, komedia romantyczna 01:55 Detektyw, serial kryminalny, odc. 3/8 03:10 Co za tydzień 03:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 303	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 272 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 273 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 228 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 915 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 720 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 721 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 722 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1353 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 948 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 973 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3857 18:50 Wydarzenia 19:18 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 13 20:10 Bez skrupułów Toma Clancy'ego, thriller 22:45 Życzenie śmierci, film sensacyjny 01:15 Misjonarz, film sensacyjny	06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 549 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 361 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1214 09:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1047 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1048 11:00 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 44/56 12:00 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 791 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 362 13:45 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 16 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 622 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 623 16:50 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 11 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 879 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1300 20:00 Hotel Paradise 9, reality show 21:00 Anatomia piękna, program rozrywkowy 22:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny, komedia romantyczna 00:40 Wielki Mike. The Blind Side, film obyczajowy	08:00 Informacje dnia 08:15 Wieś - to też Polska 09:15 Słowo życia, rozważanie Ewangelii dnia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina, serial obyczajowy, odc. 2 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Warto być ojcem, magazyn poradnikowy 11:45 Muzyczne chwile 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Leśni moczarze, film dokumentalny 13:10 Edukacja domowa, reportaż 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Mała Nellie od Świętego Boga, reportaż 15:00 PSL - skradziona tożsamość, reportaż 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów, program medyczny 17:00 Świadkowie, cykl reportaży 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia, cykl felietonów 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Akacyjowa 38, odc. 433 08:45 Ranczo, serial, odc. 55 09:45 Komisarz Alex, odc. 110 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 94 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 205 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Wyzwania sawanny, film dok. 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 13 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 354 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4374 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 460 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 206 21:05 Porzucony według Harlana Cobena, serial kryminalny, odc. 4/10 22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:00 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - studio festiwalowe, 23:20 Tak dużo i tak mało, film dokumentalny 00:30 Virtuti, dramat wojenny	06:25 Jeden dzień z życia, reportaż 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3035 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Mamaland, talk-show 11:55 ZdroWY Plan, magazyn medyczny 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 37 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 600 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1813 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 38 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3035 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3036 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1814 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 601 22:30 Król, serial sensacyjny, odc. 8-ost. 23:50 Nadzwyczajni, komediodramat 01:55 Protektor, dramat sensacyjny	05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 867 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 17/40 12:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1630 14:15 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 108 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1640 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 118 18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3888 20:50 B&B Love, telenowela, dokumentalna, odc. 18/40 21:30 Ślub od pierwszego wejrzenia, reality show 22:35 Kuba Wojewódzki, talk-show 23:40 Superwizjer magazyn reporterów 00:15 Morderczynie, serial kryminalny, odc. 4/6 01:20 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 4/24 02:25 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 304	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 274 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 275 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 229 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 916 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 723 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 724 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 725 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1354 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 949 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 974 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3858 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 14 20:10 Siły specjalne - Polska, reality show 21:50 Hitman, thriller 23:55 Resident Evil: Ostatni rozdział, horror 02:10 Nasz nowy dom, reality show	05:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 794 06:05 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 550 07:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 362 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1215 09:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1049 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1050 11:00 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 45/56 12:00 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 792 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 363 13:45 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 17 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 624 15:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 625 16:50 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 12 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 880 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1301 20:00 Hotel Paradise 9, reality show 21:00 Podwodna pułapka, thriller 22:55 Plaga, thriller 01:05 Hotel Paradise 9, reality show 02:05 Prawdziwy horror, serial dokumentalny	08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Człowiek bez twarzy 09:00 Papież Polak do rodaków 09:40 Słowo życia 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy... 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Jan Ledóchowski. Część pierwsza: moja Austria 12:55 Ojcu Świętemu się nie odmawia..., wywiad 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Wieluń był pierwszy 15:00 Zdziwiający świat chrząszczy, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą, magazyn 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 W górskim domku ogrodnika, reportaż 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia